

BURMISTRZ MIASTA I GMINY MORAWICA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBRĘBÓW EWIDENCYJNYCH:
RADOMICE, BRUDZÓW, ZABORZE I ŁABĘDZIÓW**

**Opracowała:
Agata Stępień**

MORAWICA, KWIECIEŃ 2023 (AKTUALIZACJA CZERWIEC 2024)

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	5
1. PODSTAWA PRAWNA I ZAKRES OPRACOWANIA.	5
2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY	5
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI I OPRACOWANIAMI.....	6
II. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	7
III. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.	7
1. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA TERENÓW OBJĘTYCH OPRACOWANIEM.	7
1.1 POŁOŻENIE.....	7
1.2 BUDOWA GEOLOGICZNA I RZĘBA TERENU.	8
1.3 WODY POWIERZCHNIOWE, GRUNTOWE I PODZIEMNE	8
1.4 ZASADY ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW, W TYM WÓD DESZCZOWYCH I ROZTOPOWYCH POCHODZĄCYCH Z ZANIECZYSZCZONYCH TERENÓW UTWARDZONYCH.....	14
1.5 OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŹEŃ GEOLOGICZNYCH.....	14
1.6 RYZYKO POWODZIĄ I JEGO SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA.	14
1.7 GLEBY.	14
1.8 RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA.	15
1.9 ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT.	15
1.10 KLIMAT.	19
1.11 RYZYKO WYSTĄPIENIA EWENTUALNYCH POWAŻNYCH AWARII.....	20
1.12 GOSPODARKA ODPADAMI, Z UWZGLĘDNIENIEM SEGREGACJI ODPADÓW I ICH ODZYSKU.	20
2. TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ.	20
2.1 PODKIELECKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU (POCHK).....	21
2.2 CHMIELNICKO-SZYDŁOWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU (CH-SOCHK).....	24
2.3. OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY SIEDLISK NATURA 2000 – DOLINA CZARNEJ NIDY (PLH260016).	25
2.4 REZERWAT PRZYRODY „RADOMICE”	26
2.5 WĘZŁY I KORYTARZE EKOLOGICZNE.	28
2.6 POMNIKI PRZYRODY.....	28
2.7 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.	28
2.7.1 ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA (JAKOŚĆ POWIETRZA).....	28
2.7.2 JAKOŚĆ WÓD.	31
2.7.3 KLIMAT AKUSTYCZNY ORAZ ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROENERGETYCZNE.....	31
3 OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ PROJEKTU PLANU Z WNIOSKAMI WYNIKAJĄCYMI Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO.	31
3.1 SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA OBSZARÓW O RÓŻNYCH FUNKCJACH.	33
3.1.1 TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ MN.	43
3.1.2 TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB USŁUGOWEJ MN/U.	48
3.1.3 TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ U.	48
3.1.4 TERENY ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH UP.	49
3.1.5 TERENY ZABUDOWY USŁUG TURYSTYKI UT.	49
3.1.6 TERENY ZABUDOWY USŁUG OŚWIATY UO.	50
3.1.7 TERENY USŁUG SPORTU I REKREACJI US.....	50
3.1.8 TERENY ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH UR.	51
3.1.9 TERENY PRZEZNACZONE POD OBIEKTY PRODUKCYJNE, SKŁADY I MAGAZYNY P.....	51
3.1.10 TERENY PRZEZNACZONYCH POD DROGI – PUBLICZNE KLASY GŁÓWNEJ RUCHU PRZYSPIESZONEGO KDGP, PUBLICZNE KLASY ZBIORCZEJ KDZ, PUBLICZNE KLASY LOKALNEJ KDL, PUBLICZNE KLASY DOJAZDOWEJ KDD, WEWNĘTRZNE KDW, CIĄGI PIESZO-JEJDNE KPJ.	51
3.1.11 TERENY KOMUNIKACJI KOŁOWEJ KDS.	52
3.1.12 TERENY URZĄDZEŃ ZAOPATRZENIA W WODĘ IW.	52
3.1.13 TERENY URZĄDZEŃ ODPROWADZANIA I UTYLIZACJI ŚCIEKÓW IK.	52
3.1.14 TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ RM.....	52
3.1.15 TERENY ROLNE R.	52

3.1.16 TERENY ZIELENI NIEURZĄDZONEJ ZN.....	53
3.1.17 TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH, OGRODNICZYCH, LEŚNYCH I RYBACKICH RU.	53
3.1.18 TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH PŁYNĄCYCH WP, TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH STOJĄCYCH WS, TERENY POD ROWAMI W.....	53
3.1.19 TERENY LASÓW ZŁ ORAZ PRZEWIDZIANE DO ZALESIEŃ ZŁZ.	54
3.1.20 TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ ZP.	54
3.1.21 TERENY ISTNIEJĄCEGO CMENARZA ZC.....	54
III. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	54
IV. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	54
V. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.	54
VI. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKIE TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.	55
VII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU ORAZ NA ŚRODOWISKO A TAKŻE NA POZOSTAŁE ELEMENTY I KOMPONENTY ŚRODOWISKA.	57
1. WPŁYW REALIZACJI „PLANU” NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA.....	58
1.1 ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	58
1.2 ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI.	58
1.3 ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA.....	59
1.4 ODDZIAŁYWANIE NA CHRONIONE ROŚLINY, GRZYBY I ZWIERZĘTA.	59
1.5 ODDZIAŁYWANIE NA ROŚLINNOŚĆ.	60
1.6 ODDZIAŁYWANIE NA WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE.....	60
1.7 ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	61
1.8 ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBĘ.	62
1.9 ODDZIAŁYWANIE NA DROŻNOŚĆ KORYTARZY EKOLOGICZNYCH.....	62
1.10 ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	64
1.11 ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY ORAZ OCHRONA PRZED WIBRACJAMI I POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI	65
1.12 ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE.	67
1.13 ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI.	68
1.14 ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE.	68
1.15 ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE.	68
1.16 ODDZIAŁYWANIE NA TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ.....	71
VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.	93
IX. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	97
X. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.	97
XI. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.	97

XII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	97
---	----

I. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

1. Podstawa prawna i zakres opracowania.

Prognozę oddziaływania na środowisko „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze i Łabędziów” wykonano zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości „prognozy” został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach pismem z dnia 14.11.2016 r., znak: WPN-II.411.1.56.2016.ELO.
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach pismem z dnia 31.10.2016 r. znak: SE.V-4411/60/16.

Zakres terytorialny opracowania obejmuje tereny objęte miejscowym planem oraz tereny sąsiednie w obszarze, na który mogłyby skutkować ustalenia niniejszego „Planu”.

Tereny objęte opracowaniem położone są w obrębie gruntów gminy Morawica, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań i obejmują swoim zakresem tereny zgodnie z Załącznikami od nr 1.1 do nr 1.32 do Uchwały.

„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze i Łabędziów” ma na celu uporządkowanie stanu faktycznego oraz poszerzenie funkcji już istniejącej na sąsiadujących terenach.

Szczególną uwagę zwrócono na następujące zagadnienia:

- 1) wpływ projektowanego planu na tereny objęte ochroną prawną, w tym na obszar Natura 2000 Ochrona Siedlisk – Dolina Czarnej Nidy (PLH 260016), rezerwat przyrody Radomice, Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 2) zapewnienie trwałości procesów przyrodniczych na obszarach objętych „Planem”,
- 3) eliminowanie lub ograniczanie zagrożeń i negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na zachowanie układu ciągów powiązań przyrodniczych i walory krajobrazowe obszaru oraz na zdrowie ludzi.

2. Cel opracowania prognozy

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze i Łabędziów” jest identyfikacja i przewidywane oddziaływania realizacji tej zmiany na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeograficzne, w tym na obszary chronione – Obszar Natura 2000 Ochrona Siedlisk – Dolina Czarnej Nidy (PLH 260016), rezerwat przyrody Radomice, Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Prognoza zawiera opis środowiska oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzanych do niego nowych czynników oraz określa możliwości i zasady ograniczenia potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko związanych z realizacją postanowień dokumentu.

Ocena proponowanego zagospodarowania oparta jest na konieczności utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska.

3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami i opracowaniami.

Projektowany dokument ma powiązania z następującymi dokumentami i materiałami:

- Uchwałą Nr LXIV/619/23 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XVIII/235/16 Rady Gminy Morawica z dnia 27 czerwca 2016 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze i Łabędziów”.
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica”, przyjętym Uchwałą Nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17 grudnia 2021 roku.
- „Programem ochrony środowiska dla Powiatu Kieleckiego na lata 2021-2025 z perspektywą do roku 2029”.
- „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Morawica na lata 2022-2026 z perspektywą do 2029 roku”.
- Opracowaniem ekofizjograficznym podstawowym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Morawica oraz na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla:
 - 1) obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze i Łabędziów,
 - 2) obrębów ewidencyjnych: Dyminy, Bilcza, Bieleckie Młyny i Kuby Młyny.
- „Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020”, przyjętą Uchwałą Nr XXXIII/589/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 16 lipca 2013 r.
- „Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego”, przyjętym Uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 roku w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zwanej dalej Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.
- „II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” zatwierdzoną rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300).
- „MasterPlanem dla obszaru dorzecza Wisły”.
- Materiałami RZGW w Krakowie.
- Materiałami RDOŚ w Kielcach.
- Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).
- Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54).
- Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zm.).
- Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336).
- Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1356).
- Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023, poz. 633 z późn. zm.).
- Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.).
- Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023, poz. 1587).
- Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839.) zmienione Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 maja 2022 r. (Dz. U. 2022 r. poz. 1071) oraz z dnia 10 sierpnia 2023 r. (Dz. U. 2023 r. poz. 1724).
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych

poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845).
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448).
- Geografią regionalną Polski, Kondracki J., wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996r.
- raportem ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej”.

II. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Posłużono się metodą opisową, obejmującą przedstawienie wpływu, a następnie ocenę stopnia i zakresu oddziaływania na środowisko inwestycji na różnych etapach ich realizacji.

Przygotowanie prognozy obejmowało następujące etapy:

- Etap I – obejmował przegląd dokumentów określających charakterystykę istniejącego stanu zasobów środowiska, uwzględniając w sposób szczególny przewidywane znaczące oddziaływanie oraz obszary prawnie chronione. Analizie poddano także akty prawa lokalnego, krajowego i wspólnotowego z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju pod kątem skutków środowiskowych realizacji przedmiotowej zmiany.
- Etap II – dokonano analizy i oceny oddziaływań na poszczególne elementy środowiska ze względu na rodzaj i charakter oddziaływań (na etapie budowy i eksploatacji).

Na podstawie oceny dokonano podsumowania pod kątem oddziaływań pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótko, średnio i długoterminowych, odwracalnych i nieodwracalnych.

III. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

1. Charakterystyka ogólna terenów objętych opracowaniem.

1.1 Położenie.

Morawica to gmina miejsko-wiejska o łącznej powierzchni 14 045 ha, w tym 437 ha stanowi obszar miasta. Gmina sąsiaduje z ośmioma gminami: od północy graniczy z miastem Kielce, od wschodu z Daleszycami i Pierzchnicą, od południowego wschodu z Chmielnikiem, od południa z Kijami, od zachodu z Sobkowem i Chęcinami, od północnego zachodu z gminą Sitkówka Nowiny.

W skład gminy, oprócz miasta Morawica wchodzi sołectwa: Bieleckie Młyny, Bilcza, Brudzów, Brzeziny, Chałupki, Chmielowice, Dębska Wola, Drochów Dolny, Drochów Górny, Dyminy, Kawczyn, Kuby Młyny, Lisów, Łabędziów, Morawica, Nida, Obice, Podwole, Radomice, Wola Morawicka, Zaborze, Zbrza. Ośrodkiem centralnym, pełniącym rolę gminnego centrum administracyjno-usługowego jest miasto Morawica.

Miasto położone jest w odległości ok. 14 km od Kielc, ok. 104 km od Krakowa, ok. 210 km od Warszawy.

Obszar objęty planem zlokalizowany jest w północnej części gminy Morawica oraz obejmuje obręb Radomice, Łabędziów, Zaborze i Brudzów.

1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu.

Obszar gminy Morawica położony jest na pograniczu dwu jednostek geologicznych: trzonu paleozoicznego i obrzeżenia mezozoicznego Gór Świętokrzyskich.

Najstarszymi utworami, występującymi na terenie gminy są: iłowce, mułowce i piaskowce kambru. Ordowik, reprezentowany jest przez: piaskowce, mułowce oraz łupki i wapienie. Osady syluru to łupki krzemionkowe i iłowce. Devon wykształcony jest w postaci: łupków, mułowców, iłowców, piaskowców oraz serii osadów węglanowych. Z utworów permu występuje jedynie zlepieńce. Obrzeżenie mezozoiczne Gór Świętokrzyskich zbudowane jest z osadów triasu i jury. Trias wykształcony jest w postaci: zlepieńców, piaskowców, mułowców, iłów oraz wapieni i margli. Utwory jurajskie to: zlepieńce, mułowce, piaskowce i wapienie. Trzeciorzędowe osady to wapienie i margle. Na paleozoicznym i mezozoicznym podłożu występują osady czwartorzędowe o różnym wykształceniu i miąższości. Są to: żwiry, gliny, lessy i mułki oraz najmłodsze osady dolin rzecznych: piaski, namuły, mady i torfy.

Teren gminy jest zasobny w surowce skalne. Występujące tu kopaliny to: skały węglanowe, krzemionkowe, surowce ilaste oraz kruszywo naturalne.

Surowce węglanowe (wapienie dewonu, triasu i jury oraz kalcyty i dolomity dewonu) zostały udokumentowane w wielu złożach: Kaczyn-Borków, Radomice (pole A, pole B w gminie Pierzchnica), Wola Morawicka-Góra Orla, Wola Morawicka Południe, Goździec, Obice, Chomentów (część pola A, pole B w gminie Sobków), Obice-Dębska Wola, Dębska Wola, Dębska Wola-Kawczyn, Łukowa, Zbrza Kawczyn, Zbrza Kawczyn 1, Nida Lurowizna, Brzeziny II oraz złoża, których tylko niewielkie fragmenty znajdują się na terenie gminy: Kowala Mała i Lipa. Surowcem węglanowym są także niewielkie złoża kalcytu Radomice i Skrzelczyce pole W (część złoża w gminie Pierzchnica). Surowce węglanowe są aktualnie pozyskiwane ze złóż Morawica III-1, Wola Morawicka, Wola Morawicka 1 oraz ze złóż, których jedynie fragmenty znajdują się na terenie gminy: Kowala Mała.

Kruszywo naturalne (piaski) zostało udokumentowane w złożach: Zbrza 1 (dwa pola), Obice oraz aktualnie eksploatowane Brzeziny, Brzeziny II i Nida.

Ponadto, na terenie gminy Morawica występują złoża: wapieni, dolomitów i piasków o zasobach szacunkowych i perspektywicznych oraz piaskowce triasowe i zlepieńce permskie, które obserwuje się tylko w wychodniach. Surowce ilaste, występujące na obszarze gminy Morawica to: iły, mułowce i gliny. Nie ma udokumentowanych złóż tej kopaliny. Wszystkie złoża mają określone jedynie zasoby perspektywiczne lub szacunkowe a surowiec wykazuje zmienną jakość. Dość dobre parametry obserwuje się jedynie w złożach Brudków pole B i Drochów-Obice.

1.3 Wody powierzchniowe, gruntowe i podziemne

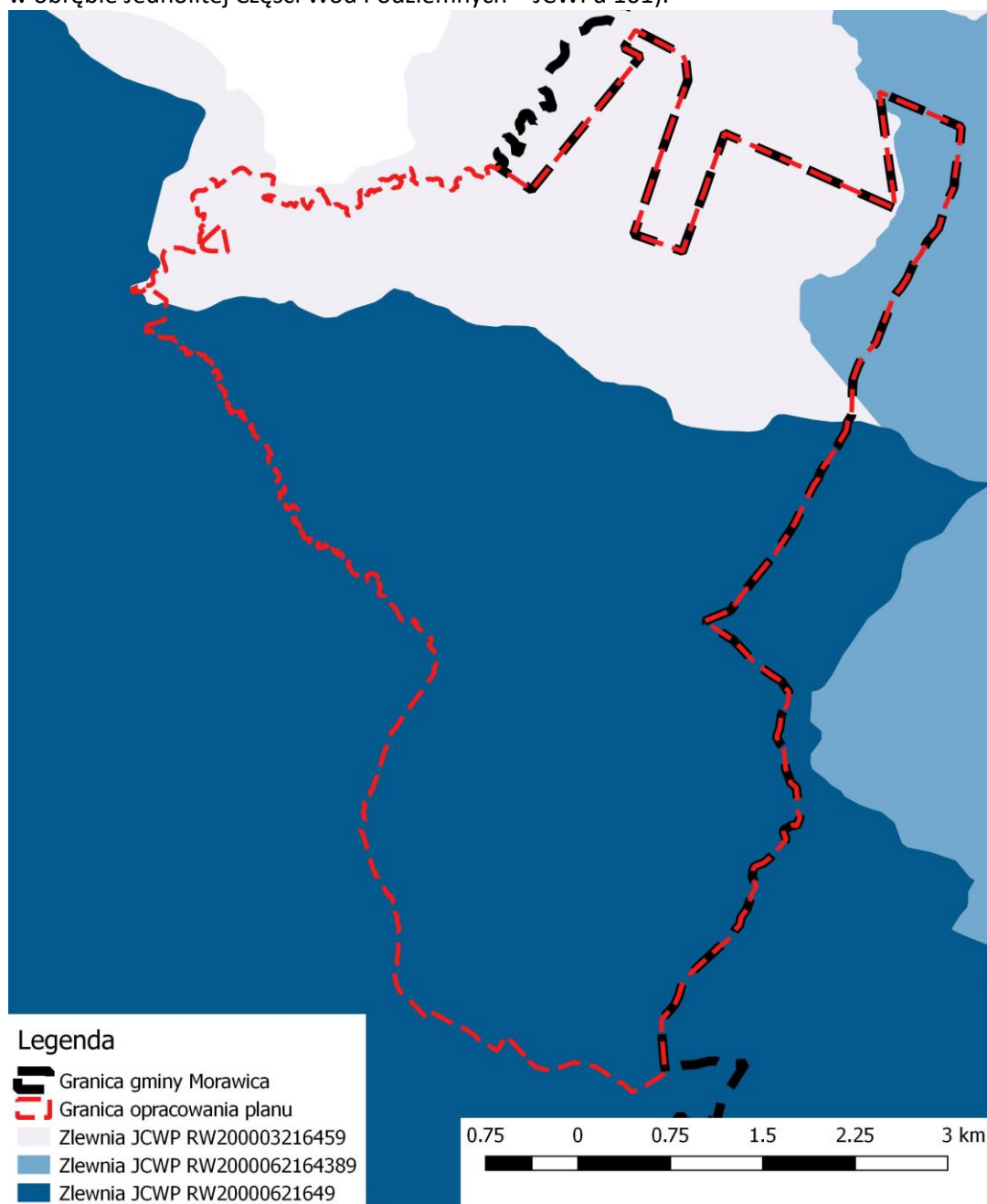
Obszar gminy Morawica znajduje się w dorzeczu rzeki Nidy i jej dopływu – Czarnej Nidy. Przeważająca część obszaru odwadniana jest przez rzekę Czarną Nidę. W granicach gminy ma ona długość 15 km. Prawobrzeżnymi dopływami Czarnej Nidy są: Bobrza, Chodcza i Lubrzanka z Warkoczem, a lewobrzeżnymi: Morawka i Bielanka z Pierzchnianką. Morawka w granicach gminy ma długość 15 km. Południowo-zachodnia część gminy położona jest w zlewni Nidy. Rzeki wykorzystując strefy uskokowe, płyną na ogół poprzecznie do przebiegu struktur geologicznie tektonicznych, a tylko na stosunkowo krótkich odcinkach są równoległe. Grunty położone na granicach rzek są podmokłe i wiosną często zalewane.

W gminie Morawica dla potrzeb zaopatrzenia w wodę korzysta się z zasobów wód podziemnych. Użytkowe poziomy wodonośne na obszarze gminy Morawica związane są z utworami dewonu, jury i triasu.

Obszar planu położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 418 – Zbiornik Gałęzice-Bolechowice-Borków (pow. 169 km², zasoby dyspozycyjne około 1500 m³/h). Jest to zbiornik szczelinowo-krasowy, utworzony w środkowodewońskich wapieniach i dolomitach. Mniejsze zbiorniki wodonośne dewonu występują w skałach tworzących synklinę skrzelczycką i antyklinę zbrzańską. Głębokość strefy aktywnego krążenia wód podziemnych sięga 150 m. Zwierciadło wody w skali regionalnej posiada charakter swobodny. Wydajności studni na ogół nie przekraczają 10 m³/h.

Na obszarze objętym planem znajdują się zbiorniki w Brudzowie Lipie oraz Brudzowie Małym, pełniące funkcje retencyjne oraz przeciwpożarowe.

Zgodnie z II aktualizacją planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzoną rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300), obszar objęty planem położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych – JCWPd 101).

Rysunek. Hydrografia obszaru opracowania planu, źródło: opracowanie własne na podstawie danych geoportal.pl

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych zlokalizowane na obszarze objętym planem, pokazuje poniższa tabela:

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Status	Stan/ potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cele środowiskowe	Działania podstawowe	Działania uzupełniające
Czarna Nida od Stokowej do Morawki	RW2000 032164 59	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	- dla Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu: zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie naturalnych polderów, utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji, rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności, ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci. - dla Chmielnicko-Szydłowskiego	- poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków – rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta, - zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). - poprawa warunków dla obszarów chronionych - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, - poprawa warunków dla obszarów chronionych - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.	- zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków – kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb, - zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków - przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. Świętokrzyskie, - zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków - monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb, - zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków – ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe JCWP, - aktualizacja programu ochrony środowiska - aktualizacja programu

						Obszaru Chronionego Krajobrazu: Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, - dla Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy: Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3260, 6410, 6430, 91E0; gatunki: Cobitis taenia, Cottus gobio, Eudontomyzon mariae, Bombina bombina, Triturus cristatus, Castor fiber, Lutra lutra, Lycaena dispar, Lycaena helle, Ophiogomphus cecilia, Phengaris teleius, Unio crassus		ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP.
Czarna Nida od Morawki do ujścia	RW2000 062164 9	naturalna część wód	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	- dla Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu: Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie naturalnych polderów, utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez	- poprawa warunków dla obszarów chronionych – realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, - poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków – rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta,	- zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków - Analiza możliwości przebudowy budowli piętrzących w zakresie zapewniającym ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych, - zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków -

			chronionych			uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym. Utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód poprzez likwidację części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji, rozbudowę zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności, ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci. - dla Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu: Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, - dla Obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy: Utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3260, 6410, 6430, 91E0; gatunki: Cobitis taenia, Cottus gobio,	- poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków – rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta, - poprawa warunków dla obszarów chronionych – rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń - gospodarka ściekowa – Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, - ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa - kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność, - ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa - kontrola przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin.	kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb, - zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków - przywrócenie ciągłości morfologicznej rzek: Czarna Nida, Belnianka, Lubrzanka i Warkocz, woj. Świętokrzyskie, - zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków - monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb, - aktualizacja programu ochrony środowiska - aktualizacja programu ochrony środowiska pod kątem poprawy efektywności dotyczącej ograniczania dopływu zanieczyszczeń do JCWP.
--	--	--	-------------	--	--	---	---	---

						Eudontomyzon mariae, Bombina bombina, Triturus cristatus, Castor fiber, Lutra lutra, Lycaena dispar, Lycaena helle, Ophiogomphus cecilia, Phengaris teleius, Unio crassus - rezerat przyrody Radomice: Zachowanie grądów i łągów jako biotopu cisa [wymaga: zachowania naturalnych warunków wodnych]		
Pierzchniarka	RW2000 621643 89	naturalna część wód	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	- dla Chmielnicko-Szydlowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu: Zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych.	- Zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50) - Poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.	brak

1. 4 Zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym wód deszczowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych terenów utwardzonych.

Gmina Morawica jest obecnie w 99% zwodociągowana. Wszystkie 24 miejscowości są włączone do sieci. Jedynie na nowo powstających osiedlach domków jednorodzinnych na terenach rolniczych przekształconych na budowlane stopniowo budowana jest sieć wodociągowa.

Gmina zaopatrywana jest w większości w wodę z własnych ujęć: w Brzezinach, Dębskiej Woli i Bilczy. Ponadto na potrzeby mieszkańców gminy woda dostarczana jest z ujęć:

- Kielce – Dyminy (w sąsiedztwie terenu Fabet S.A.) – zasila częściowo sołectwo Bilcza.
- Chęciny – zasila sołectwo Brzeziny, ul. Radkowska.

Własną sieć wodociągową posiada Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii.

Sieci wodociągowe zasilane z poszczególnych ujęć są ze sobą połączone. Wszystkie sołectwa w gminie Morawica są zwodociągowane.

Studnia w Dębskiej Woli ma wydajność eksploatacyjną 77 m³/h, tj. 1 848 m³/d, zaś w Brzezinach 275 m³/h, tj. 6 600 m³/d. Ilość wody pobranej ogółem w 2016 r. wyniosła 641,4 dam³.

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Znaczący wpływ mają również spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów stanowiących grunty orne.

Gmina Morawica skanalizowana jest w 95%. Z kanalizacji korzystają mieszkańcy wszystkich miejscowości gminnych. W 2003 r. zakończono rozbudowę istniejącej oczyszczalni ścieków w Brzezinach. Obecnie może oczyszczać 2236 m³/dobę ścieków przy spełnieniu wszelkich obowiązujących norm Unii Europejskiej.

Ściekami są również wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych. Na terenie gminy Morawica odwadniana jest Kopalnia Wapienia Morawica. Są to wody pochodzenia jurajskiego, dobrej jakości. Wody z odwodnienia zrucane są do Czarnej Nidy. Odwadniana jest również Kopalnia Dolomitu w Radkowicach. Wody pochodzące z odwodnienia zrucane są do rzeki Bobrzy.

1.5 Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

W granicach "Planu" nie znajdują się obszary zagrożone ruchami masowymi (według danych SOPO).

1.6 Ryzyko powodzią i jego skutków dla środowiska.

Na terenie gminy występują udokumentowane obszary szczególnego zagrożenia powodzią, które zostały wyznaczone zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego (MZP) i mapami ryzyka powodziowego (MRP).

Na podstawie tych danych wyznaczono:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.

1.7 Gleby.

Na terenie gminy Morawica przeważają użytki rolne niskich klas bonitacyjnych. Zarówno wśród gruntów ornych, jak i trwałych użytków zielonych przeważają klasy V i VI, odpowiednio 67% i 54,5% areału. Grunty orne oraz łąki i pastwiska IV klasy bonitacyjnej występują na odpowiednio 31,5% oraz 42,3% powierzchni użytków rolnych. Grunty najwyższej, III klasy bonitacyjnej występują na niewielkich fragmentach i zajmują łącznie ok. 5% powierzchni upraw.

Gleby różnych klas bonitacyjnych mają układ mozaikowy, nie mniej jednak można wyróżnić obszary

z przewagą gleb klasy IV. Są to: południowa część gminy, w pasie Lisów-Chałupki- Kawczyn-Chmielowice, wschodnia część gminy w obszarze Brudzów-Radomice, północnozachodnia pomiędzy Brzezunami a Bilczą, północna – Dyminy oraz środkowa, w okolicy miejscowości Morawica i Dębska Wola. Ww. wymienionych rejonach oraz na zachód od Łazisk znajdują się także pojedyncze powierzchnie gruntów ornych oraz łąk i pastwisk III klasy bonitacyjnej.

Wśród typów i rodzajów gleb przeważają gleby brunatne, brunatne właściwe powstałe na lessach, glinach, piaskach gliniastych, iłach zdeponowanych na płaskiej i łagodnej powierzchni. Występują tu również czarnoziemy i czarnoziemy zdegradowane (zaliczane do kompleksu pszennego bardzo dobrego i dobrego) a lokalnie rędziny wytworzone na wapieniach i marglach kredowych.

W obniżeniach terenu, na obrzeżach dolin rzecznych i zbiorników wodnych procesy glebotwórcze doprowadziły do wytworzenia gleb hydrogenicznych, murszowych i glejowych, zajętych pod użytki zielone.

Stosunkowo najlepsze gleby (w tym kompleks pszenno-dobry i kompleks pszenno-wadliwy) występują w sołectwach Chmielowice, Obice, Drochów Dolny, Brudzów i Lisów. Relatywnie duży udział gleb z kompleksu żytniego dobrego i żytniego bardzo dobrego występuje w sołectwach Morawica, Chmielowice, Chałupki, Dębska Wola, Radomice i Lisów. Ogólnie jednak jakość i przydatność rolnicza gruntów ornych i użytków zielonych w gminie Morawica jest niska. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Z uwagi na ich przyrodnicze znaczenie, działania władz powinny zmierzać do zachowania dobrych warunków glebowych, poprzez minimalizację przekształceń tych obszarów pod cele nierolnicze oraz eliminowanie możliwych źródeł zanieczyszczeń.

W pierwszej kolejności na potrzeby rozwojowe miejscowości powinny być przeznaczane grunty położone w obrębie lub w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych, położone w zasięgu istniejącej lub planowanej w najbliższym czasie infrastruktury. Prowadzona dotychczas na terenie gminy polityka przestrzenna uwzględniała te aspekty w dokumentach określających zagospodarowanie przestrzenne.

1.8 Różnorodność biologiczna.

Na obszarach objętym planem poza terenami zainwestowanymi, terenami związanymi z obszarami chronionymi oraz terenami leśnymi występuje roślinność oraz fauna synantropijna terenów rolnych. Typowymi gatunkami roślin występującymi na obszarach przeznaczonych do zmiany przeznaczenia terenu są m.in.: mniszek lekarski, babka zwyczajna, chaber bławatek, żóltlica drobnokwiatowa. Wśród gatunków zwierząt na terenach rolnych spotykane są m.in.: wróbel zwyczajny, mysz domowa i polna, szczur wędrowny, kuna domowa.

Największa bioróżnorodność występuje w Chmielnicko-Szydłowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, Podkieleckim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz w specjalnym obszarze ochrony siedlisk Natura 2000 – Dolina Czarnej Nidy (PLH260016).

Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze oraz walory krajobrazowe.

1.9 Świat roślin i zwierząt.

Gmina Morawica leży na pograniczu dwóch krain geobotanicznych tj. Krainy Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich (Okręg Pogórza Szydłowskiego) – południowo-wschodnia część gminy, oraz Krainy Gór Świętokrzyskich – Okręg Gór Świętokrzyskich Właściwych (wschodnia część gminy) i Okręg Chęcińsko-Kielecki, obejmujący pozostały teren gminy.

Ponad 85% obszaru gminy Morawica to tereny otwarte, na które składają się grunty orne (częściowo odłogowane), łąki, pastwiska, lasy, zadrzewienia i zakrzewienia oraz zbiorowiska roślinności naturalnej i półnaturalnej (w tym siedliska naturalne) towarzyszące ciekom i terenom nie użytkowanym gospodarczo lub użytkowane ekstensywnie.

Na omawianym obszarze dominują siedliska obojętnych i zasadowych pól uprawnych, ugorów oraz lasy. Występują tu również świeże i wilgotne łąki, murawy kserotermiczne i zbiorowiska wodne i nadwodne. Spośród wszystkich grup siedliskowych najliczniejszą stanowią gatunki rosnące na siedliskach synantropijnych (gatunki segetalne i ruderalne). Dość liczną grupą są gatunki naturalnych i półnaturalnych siedlisk – miejsc otwartych w tym: wodne i nadwodne, wydymowe oraz łąkowe. Pozostałe grupy stanowią gatunki innych siedlisk, w tym lasów i torfowisk, oraz o szerokiej skali tolerancji ekologicznej. Przy zbiornikach i ciekach wodnych oraz w lokalnych zagłębieniach terenu spotykane są zbiorowiska szuwarowe (*Filipendulion*) oraz wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*).

Zgodnie z Dyrektywą Siedliskową łąki trzęślicowe należą do zbiorowisk naturalnych (Kod: 6410). Zbiorowiska te tworzą niewielkie płyty w środkowej części gminy. łąki te wykształcają się zarówno na podłożach zasobnych, jak i mezotroficznych oraz oligotroficznych, wilgotnych i świeżych. Specyficzną cechą siedliska jest zmienny poziom wody gruntowej w ciągu roku, stanowiący zasadniczy element różnicujący i decydujący o wykształceniu się tego zbiorowiska. Fizjonomice łąki trzęślicowe odznaczają się stałym udziałem trzęślicy modrej *Molinia caerulea*. Występują tu także: kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, nasieźrzał pospolity *Ophioglossum vulgatum*, przytulia północna *Galium boreale*, okrzyń łąkowy *Laserpitium prutenicum*, czarcikęs łąkowy *Succisa pratensis*, sierpik barwierski *Serratula tinctoria*, oman wierzbolistny *Inula salicina*, bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*, olszewnik kminkolistny *Selinum carvifolia* i koniopłoch łąkowy *Silaum silaus*.

W środkowej oraz zachodniej części gminy (m. in. okolice Brzezina, Nidy, Łabędziowa, Dębskiej Woli, Chmielowic) wykształciły się murawy kserotermiczne (siedlisko naturalne, kod 6210) – ciepłolubne zbiorowiska trawiaste o charakterze stepowym Festuco-Brometea.

Zbiorowisko to ma postać barwnych muraw o bogatej i zróżnicowanej florze, często z udziałem gatunków reliktowych oraz rzadkich. Występują tu takie rzadkie i chronione gatunki jak: kukułka szerokolistna - *Dactylorhiza majalis*, kukułka krwista - *D. incarnata*, boberek trójlistkowy - *Menyanthes trifoliata*, sesleria błotna - *Sesleria uliginosa*, turzyca Davalla - *Carex davalliana*, turzyca nitkowata - *C. lasiocarpa*. Dominującymi gatunkami są tu: *Molinia caerulea* - trzęślica modra, *Filipendula ulmaria* - wiązownica błotna, *Lythrum salicaria* - krwawnica pospolita, *Stachys palustris* - czyściec błotny, *Carex acutiformis* - turzyca bagienna, *Potentilla erecta* - pięciornik kurze ziele i in. Podobny zasięg terytorialny mają zbiorowiska łąk świeżych *Arrhenatherion elatioris* (siedlisko naturalne, kod 6510). Są to cenne antropogeniczne zbiorowiska użytków zielonych na żyznych, świeżych glebach mineralnych. łąki te to zbiorowiska bogate florystycznie, wysokoproduktywne, wielokośne. Cechuje je udział takich traw, jak rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, stokłosa miękka *Bromus hordeaceus*. Znaczny udział mają wysokie byliny z rodziny baldaszkowatych (*Apiaceae*), wśród których są: marchew zwyczajna *Daucus carota*, barszcz zwyczajny *Heracleum sphondylium*, pasternak zwyczajny *Pastinaca sativa*, biedrzyca wielka *Pimpinella major*.

Niższą warstwę tworzą rośliny dwuliścienne o barwnych kwiatach, takie jak: dzwonek rozpięchły *Campanula patula*, koniczyzna łąkowa *Trifolium pratense*, komonica pospolita *Lotus corniculatus*, skalnica ziarenkowata *Saxifraga granulata*.

Na terenie gminy, wzdłuż rzek, głównie Czarnej Nidy i Bobrzy rozwinęły się zbiorowiska wodne i nadwodne, w tym naturalne:

- zbiorowiska z Nymphaeion, Potamion (kod 3150) – zbiorowiska te wykształcają się na niewielkich zbiornikach wodnych oraz odciętych fragmentach koryt rzecznych z wolno pływającymi w toni wodnej makrofitami (*Potamion* i częściowo *Nymphaeion*), makrofitami zakorzenionymi w dnie oraz o liściach pływających (*Nymphaeion*), a także prymitywnymi skupieniami drobnych roślin pływających po powierzchni wody (*Lemnetea*);

- zbiorowiska włosieniczników (kod 3260) – zbiorowiska wykształcające się w ciekach wodnych, które przynajmniej we fragmentach porośnięte są przez płyty roślin zakorzenionych w dnie i z zanurzonymi

w wodzie pędami, rzadziej wytwarzających również liście pływające po powierzchni wody lub pędy częściowo wyniesione ponad powierzchnię (częste przy brzegu lub w makrosiedliskach o spowolnionym przepływie wody). W skład roślinności siedliska wchodzi również przytwierdzone do dna mszaki i makroskopowe glony (zielenice nitkowate, krasnorosty i ramienice);

– ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium* (kod 6430) obejmują okrajkowe zbiorowiska ziół i pnączy wzdłuż cieków wodnych w miejscach stale okresowo zalewanych. Występują tu: kielisznik zaroślowy - *Calystegia sepium*, kaniańka pospolita - *Cuscuta europaea*, pokrzywa zwyczajna - *Urtica dioica*, przytulia czepna - *Galium aparine*, rdestówka zaroślowa - *Fallopia dumentorum*, bluszcz kurdybanek - *Glechoma hederacea*, jeżyna popielica - *Rubus caesius*, chmiel zwyczajny - *Humulus lupulus*, osęć kędzierzawy - *Carduus crispus*, kaniańka wielka - *Cuscuta lupuliformis*, psianka słodkogórz - *Solanum dulcamara*, starzec nadrzeczny - *Senecio fluviatilis*, kozłek lekarski - *Valeriana officinalis*, przytulia lepczyca - *Galium rivale*, wierzbownica kosmata - *Epilobium hirsutum*.

Najistotniejszym elementem szaty roślinnej gminy Morawica są lasy. Łącznie z terenami zadrzewionymi zajmują ok. 27% powierzchni gminy, tj. ok. 3 750 ha. Są to głównie lasy o charakterze ochronnym – wodochronnym. Lasy występujące na terenie gminy to zarówno lasy należące do PGL Lasy Państwowe (61% areálu lasów), jak i będące własnością prywatną.

Na terenach leśnych nie należących do Skarbu Państwa występuje duże rozdrobienie obszarów leśnych, związane ze strukturą własności, które miejscami powoduje przerwanie ciągłości naturalnych ekosystemów leśnych.

Głównym walorem lasów są cenne pod względem siedliskowym i przyrodniczym struktury drzewostanów, które zachowały w wielu miejscach charakter naturalnych zbiorowisk leśnych.

Lasy porastające gminę Morawica są zróżnicowane pod względem siedliskowym. Dominują bory mieszane w odmianie świeżej BMŚW (północna i północno-zachodnia część gminy) oraz lasy mieszane wyżynne świeże LMWYŻŚW (południowa i wschodnia część gminy).

Ponadto, na mniejszych powierzchniach, w całej gminie występują siedliska borowe: bór świeży, także w odmianie wilgotnej oraz bór mieszany wilgotny oraz siedliska lasu: las mieszany wilgotny i świeży oraz las mieszany wyżynny wilgotny. Siedliska borowe wytwarzają się na glebach dość ubogich, głównie rdzawych i bielcowych. Bory mają stosunkowo ubogi skład gatunkowy i strukturę pionową. W runie najczęściej występują mchy, borówka czernica oraz wrzosa.

Generalnie, w lasach gminy Morawica, zarówno należących do Skarbu Państwa, jak i będących w rękach prywatnych, dominującym gatunkiem jest sosna pospolita (*Pinus silvestris*). Niemniej jednak występuje tutaj wiele cennych gatunków drzew, np.: modrzew polski (*Larix decidua polonica*), buk zwyczajny (*Fagus silvatica*), cis pospolity (*Taxus baccata*), jodła pospolita (*Abies alba*) oraz rzadkie gatunki flory wyżynnej i górskiej.

Procentowy udział gatunków lasotwórczych jest następujący:

- sosna ok. 60 %,
- jodła ok. 17 %,
- modrzew ok. 10 %,
- buk 6 - 7 %.
- dąb ok. 5 %.

Na terenie gminy występują także rośliny chronione na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409) oraz zagrożone w skali kraju, bądź regionu. Są to m.in.:

1. *Allium montanum* czosnek skalny,
2. *Anemone sylvestris* zawilec wielkokwiatowy,
3. *Asarum europaeum* kopytnik pospolity,
4. *Aster amellus* aster gawędka,

5. *Campanula persicifolia* dzwonek brzoskwiniolistny,
6. *Campanula sibirica* dzwonek syberyjski,
7. *Centaureum erythraea* centuria pospolita,
8. *Cephalanthera damasonium* buławnik wielkokwiatowy,
9. *Cephalanthera rubra* buławnik czerwony,
10. *Cirsium canum* ostrożeń siwy,
11. *Convallaria majalis* konwalia majowa,
12. *Dactylorhiza incarnata* kukułka (storczyk) krwista,
13. *Dactylorhiza majalis* kukułka (storczyk) szerokolistna,
14. *Daphne mezereum* wawrzynek wilczełyko,
15. *Epipactis helleborine* kruszczyk szerokolistny,
16. *Galium odoratum* przytulia (marzanka) wonna,
17. *Hedera helix* bluszcz pospolity,
18. *Helichrysum arenarium* kocanki piaskowe,
19. *Hepatica nobilis* przylaszczka pospolita,
20. *Lathyrus pisiformis* groszek wielkoprzylistkowy,
21. *Lilium martagon* lilia złotogłów,
22. *Melittis melissophyllum* miodownik melisowaty,
23. *Menyanthes trifoliata* bobrek trójlistkowy,
24. *Neottia nidus-avis* gnieźnik leśny,
25. *Ononis spinosa* wilżyna ciernista,
26. *Papaver argemone* mak piaskowy,
27. *Platanthera bifolia* podkolan biały,
28. *Primula veris* pierwiosnka lekarska,
29. *Pulmonaria angustifolia* miodunka wąskolistna,
30. *Pulsatilla pratensis* sasanka łąkowa,
31. *Sesleria uliginosa* sesleria błotna,
32. *Thymus kosteleckyanus* macierzanka pannońska,
33. *Thymus marschallianus* macierzanka Marschalla,
34. *Viburnum opulus* kalina koralowa.

Wymienione gatunki, pod względem siedliskowym, to głównie gatunki muraw kserotermicznych i lasów grądowych, a następnie wilgotnych łąk i ziołorośli, a także gatunki wilgotnych lasów liściastych, borów i torfowisk niskich.

Przeważające na terenie gminy powierzchnie terenów otwartych oraz zróżnicowane siedliska florystyczne, w tym znaczne, zwarte kompleksy leśne, stwarzają dogodne warunki bytowania dla wielu gatunków zwierząt. Stwierdzono tu występowanie kilkuset gatunków zwierząt, w tym chronionych, również prawem międzynarodowym. Większość z bytujących tu gatunków to organizmy występujące w Polsce powszechnie, nie zagrożone wyginięciem.

Spośród zwierząt chronionych prawem międzynarodowym na terenie gminy stanowiska lęgowe mają m.in. derkacz *Crex crex*, gąsiorek *Lanius collurio*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, lerka *Lullula arborea* i jarzębatka *Sylvia nisoria*.

Stwierdzono także występowanie zwierząt „mało licznych”, objętych ścisłą ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183). Są to m. in.:

1. tygryzek paskowany *Argiope bruennichi*,
2. biegacz gajowy *Carabus nemoralis*,
3. rzekotka drzewna *Hyla arborea*,

4. padalec *Anguis fragilis*,
5. bocian czarny *Ciconia nigra*,
6. przepiórka *Coturnix coturnix*,
7. jastrząb *Accipiter gentilis*,
8. krogulec *Accipiter nisus*,
9. pustułka *Falco tinnunculus*,
10. uszatka *Asio otus*,
11. srokosz *Lanius excubitor*,
12. świerszczak *Locustella naevia*,
13. ryjówka aksamitna *Sorex araneus*,
14. rzęsorek rzeczek *Neomys fodiens*,
15. borowiec wielki *Nyctalus noctula*,
16. łasica *Bustela nivalis*.

Na terenie gminy stwierdzono także występowanie 10 gatunków „naturowych” wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej 92/43/EWG. Ich występowanie udokumentowane zostało przede wszystkim w dolinach rzek Czarnej Nidy i Morawki.

Zgodnie z inwentaryzacją przyrodniczą wykonaną na potrzeby raportu ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na budowie obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej, stwierdzono na całości (nie tylko na fragmencie objętym przedmiotowym „Planem”) obecność stanowisk 11 chronionych gatunków roślin, jednej znajdującej się pod ochroną ścisłą – dzwonka syberyjskiego *Campanula sybica* oraz dziesięciu pod ochroną częściową. Dodatkowo stwierdzono jeden gatunek porostu objętego ochroną częściową – chrobotka leśnego *Cladonia arbuscula*. Część stanowisk kocanek piaszkowych *Helichrysum arenarium* oraz chrobotka leśnego *C. arbuscula* narażona jest na zniszczenie w wyniku realizacji planowanej inwestycji. Stwierdzono występowanie 8 chronionych gatunków ryb, w tym m. in. minogi, kozy, głowacz białopłetwy, piskorz. Stwierdzono występowanie 2 gatunków bezkręgowców objętych ochroną ścisłą – trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* oraz skójka gruboskorupowa *Unio crassus* – realizacja estakady nie spowoduje zniszczenia tych siedlisk. Dodatkowo zaobserwowano występowanie 3 gatunków trzmieli *Bombus* sp. oraz winniczka *Helix pomatia* objętych ochroną częściową. Na terenie występuje również 5 gatunków batrachofauny objętych ochroną częściową oraz 3 gatunki ochroną ścisłą, 3 gatunki gatunki gadów objęte ochroną częściową – jaszczurka zwinka, padalec oraz zaskroniec. Zaobserwowano 84 gatunki ptaków podlegające ścisłej ochronie, 2 ochronie częściowej oraz 4 gatunki łownych, z ssaków stwierdzono 7 gatunków podlegających ochronie ścisłej, 6 częściowej. Nie stwierdzono chronionych gatunków grzybów.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt wymagających ustalenia takich stref.

1.10 Klimat.

Pod względem klimatycznym, teren gminy Morawica położony jest w obszarze wyżyn i gór regionu świętokrzyskiego. Cechuje się on chłodniejszym klimatem i większymi opadami niż tereny sąsiednie. Podstawowe elementy klimatu, ustalone na podstawie wieloletnich obserwacji, kształtują się następująco:

- opad roczny 650 - 680 mm,
- średnia roczna temperatura 6,5 - 7,0°C,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej 100 - 120 dni,
- średni okres wegetacji ok. 210 dni.

1.11 Ryzyko wystąpienia ewentualnych poważnych awarii.

W granicach objętych „Planem” nie ma zakładów zaliczonych do zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) lub dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

1.12 Gospodarka odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku.

W 2002 roku wprowadzono na terenie gminy system segregacji workowej w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz w niektórych miejscowościach zastosowano dodatkowo system pojemnikowy typu igloo. Na terenie gminy mieszkańcy segregują następujące odpady: opakowania szklane i plastikowe, aluminium, makulaturę.

Na terenie gminy Morawica brak jest zorganizowanych składowisk odpadów komunalnych, przemysłowych czy niebezpiecznych. Wszystkie zebrane odpady komunalne z terenu gminy trafiają na składowisko Promnik gm. Strawczyn. Do gromadzenia odpadów stosowane są dwa rodzaje pojemników o różnej pojemności dostosowane do rodzaju i charakteru zabudowy oraz worki do segregacji odpadów.

Na terenie gminy Morawica głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, zakłady produkcyjne w części socjalnej,
- targowiska,
- tereny zielone - ogrody i parki, cmentarze,
- ulice i place,
- placówki kulturalno-oświatowe,
- ośrodki zdrowia i opieki społecznej,
- obiekty administracji publicznej,
- inne instytucje lub obiekty, posiadające część socjalno-biurową.

Na terenie gminy Morawica znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów, usytuowany jest w okolicach oczyszczalni ścieków w Brzezinach przy ul. Komunalnej. Do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów mieszkańcy mogą własnym środkiem transportu dostarczyć następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- odpady zielone (trawa, gałęzie, liście),
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki,
- żarówki, świetlówki, lampy neonowe i fluorescencyjne,
- odpady niebezpieczne tj. farby, kleje, środki ochrony roślin i opakowania po nich,
- zużyte opony,
- popiół.

2. Tereny objęte ochroną prawną.

W granicach obszarów „Planu” zlokalizowane są następujące tereny objęte ochroną prawną: rezerwat przyrody „Radomice”, obszar Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Czarnej Nidy (PLH260016), Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu.

2.1 Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POChK).

Północno-wschodnia część gminy, obejmująca głównie kompleks leśny „Babia Góra” oraz północna część doliny Czarnej Nidy, wraz z terenami pomiędzy nimi leży w obrębie Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. POChK utworzony został na podstawie Uchwały nr XXXV/618/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 roku, która została zmieniona Uchwałą nr XIV/200/2015 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 września 2015 roku. Wydzielono w nim następujące strefy krajobrazowe:

- A – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łęgowe i olsy; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny;
- B – tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie;
- C – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższymi rygorami ochronnymi, spośród wyznaczonych stref.

Na terenie strefy krajobrazowej A ustala się następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie cennych ekosystemów:
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów:
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie naturalnych polderów;
- utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym;
- utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód:
 - likwidacja części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji,
 - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
 - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności,
 - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślinności,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi, poprzez zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję;
- ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych:
 - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku.

Na terenie strefy krajobrazowej B ustala się następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- zachowanie cennych ekosystemów:
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; stosowanie rębni gniazdowej w cennych płatach siedlisk; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów:
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych:
 - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
 - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji
 - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych,
 - zalesianie poza powierzchniami cennych przyrodniczo siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym;
- zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu:
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych;
- ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi:
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo;
- ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych:
 - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku;
- zachowanie wartości kulturowych obszaru:
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
 - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
 - edukacja.

Na terenie strefy krajobrazowej C ustala się następujące cele i działania związane z ochroną krajobrazową i kulturową:

- ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów:
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym;
- zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu:
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,

- utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych;
- ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych:
 - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku;
- zachowanie wartości kulturowych obszaru:
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
 - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych;
- edukacja.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej A oraz B zakazuje się:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Ponadto na obszarze POChK w strefie krajobrazowej A zakazuje się:

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa wcześniej nie dotyczą:

- zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień przydrożnych, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
- realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- terenów objętych ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.

Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej C nie ustala się zakazów.

2.2 Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu (Ch-SOChK)

Obszar Chronionego Krajobrazu Chmielnicko-Szydłowiecki jest obszarem o krajobrazie rolniczo-leśnym.

W jego szacie roślinnej największy walor przyrodniczy mają lasy o charakterze naturalnym, których większe kompleksy zachowały się między Włoszczowicami a Piotrkowicami. Pod względem siedliskowym przeważają bory sosnowe i bory mieszane, sporadycznie występują fragmenty borów trzcinkowych, olsów i łęgów. Na rędzinach jurajskich wykształcił się bogata postać subkontynentalnego boru mieszanego, przechodząca miejscami w grad wysoki i świetlista dąbrowe, z wieloma gatunkami kserotermicznej. W runie tych zbiorowisk spotyka się interesujące, rzadkie i chronione gatunki roślin. Ważnym elementem szaty roślinnej są zbiorowiska nieleśne, głównie torfowiska (wysokie, przejściowe i niskie), z udziałem wielu rzadkich roślin. Zbiorowiska leśne i torfowiskowe pełnią ważną rolę wodochronną, zwłaszcza w obszarze źródłiskowym rzeki Wschodniej oraz w okolicach Chańczy, Włoszczowic i Holendrów.

Liczne stawy i zbiornik wodny Chańcza tworzą biotopy dla wielu gatunków ptaków wodno-bagiennych. Takie wymagające ochrony biocenozy awifałny występują w okolicach Skorzowa, But-Palonek (na Sanicy) i Rakowa (na Czarnej Staszowskiej).

Głównymi przyrodniczymi funkcjami Ch-SOChK jest ochrona wód powierzchniowych, a szczególnie rzeki Czarnej Staszowskiej (wraz ze zbiornikiem wodnym Chancza), Wschodniej Isanicy, a także spełnienie roli łącznikowej pomiędzy Zespołami Parków Krajobrazowych Gór Świetokrzyskich i Poniądza (korytarze i ciągi ekologiczne o znaczeniu regionalnym i lokalnym).

Ustala się następujące działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwat przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Na Obszarze zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakazy, nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub

projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

2.3. Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 – Dolina Czarnej Nidy (PLH260016).

Obszar Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy obejmuje dolinę Czarnej Nidy. Obszar zajmuje 1 192,5 ha. Położony jest w obrębie mezoregionu Pogórze Szydłowskie. Obejmuje rzekę Czarną Nidę od miejscowości Przymiarki na zachodzie (poza granicami gminy) do Kuby Młyny na wschodzie, wraz z jej terasą zalewową, zboczami oraz obszarami przyległymi z rozproszonymi stanowiskami muraw kserotermicznych i zbiorowisk leśnych. Występują tu skały osadowe z ery paleozoicznej i mezozoicznej przykryte przez młodsze osady z okresu miocenu. Na obszarze, gdzie występują wapienie, rozwinął się kras. W jego wschodniej części na podłożu struktur paleozoicznych zalegają osady morskie miocenu, miejscami zbocza doliny rzecznej budują skały węglanowe wieku kredowego. W gminie Morawica utworzono rezerwat z naturalnym stanowiskiem cisa „Radomice”, znajdujący się w granicach omawianej ostoi. Pod względem siedliskowym w obszarze przeważają tu bory sosnowe i bory mieszane, rzadziej występują fragmenty olsów, łęgów oraz grądów.

W dnie doliny dominują pastwiska, ale zachowały się także fragmenty łąk ekstensywnie użytkowanych oraz trzęślicowych łąk o zmiennym uwilgotnieniu. Koryto rzeki zachowało w większości naturalny i silnie meandrujący charakter, z licznymi starorzeczami, zastoiskami, ujściami mniejszych dopływów (Morawka), rozlewiskami. Często występują także płaty łęgów i zarośli wierzbowych. Na wychodniach skał węglanowych porastają murawy i zarośla kserotermiczne. Pomiędzy wsiami Nida i Brzeziny znajduje się kompleks rozproszonych wzgórz, m.in. Góra Hoża (289 m) i Góra Nidziańska pokrytych murawami kserotermicznymi ze znacznym udziałem jałowca.

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru:

- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)
- 6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea i ciepłolubne murawy z Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis)
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)
- 6430 Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae, olsy źródliskowe)

Gatunki będące przedmiotami ochrony:

- Anisus vorticulus – zatoczek łamliwy
- Bombina bombina – kumak nizinny,
- Castor fiber – bóbr europejski,
- Cobitis taenia – koza pospolita
- Cottus gobio – głowacz białopłetwy
- Eudontomyzon mariae – minóg ukraiński
- Lutra lutra – wydra europejska
- Lycaena dispar – czerwńczyk nieparek
- Lycaena helle – czerwńczyk fioletek
- Ophiogomphus cecilia – trzepla zielona
- Phengaris teleius – modraszek telejus
- Triturus cristatus – traszka grzebieniasta
- Unio crassus – skójka gruboskorupowa
- Vertigo angustior – poczwarówka zwężona

Obszar objęty planem nie obejmuje terenów występowania najcenniejszych walorów.

Dla obszaru Natura 2000 nie został ustanowiony „Plan zadań ochronnych”.

2.4 Rezerwat przyrody „Radomice”

Został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 27 kwietnia 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Jest to rezerwat florystyczny. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych naturalnego stanowiska cisa, gatunku ustępującego obecnie z naszych lasów, a stanowiącego niegdyś ich stały element składowy.

Opis rezerwatu i zasady w nim obowiązujące zostały określone w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Radomice.

Rezerwat przyrody pod nazwą Radomice, obejmuje obszar lasu o powierzchni 27,08 ha położony w obrębie ewidencyjnym Radomice, gminie Morawica w województwie świętokrzyskim, na gruntach Nadleśnictwa Daleszyce w leśnictwie Radomice.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnego stanowiska cisa, ustępującego obecnie z naszych lasów, a stanowiącego niegdyś ich stały element składowy oraz seslerii błotnej.

Dla rezerwatu określa się rodzaj: Florystyczny (FI).

Dla rezerwatu określa się typ i podtyp:

- ze względu na dominujący przedmiot ochrony: typ – Florystyczny (PFI), podtyp – krzewów i drzew (kd);
- ze względu na główny typ ekosystemu: typ – Różnych ekosystemów (EE), podtyp – lasów i łąk (łł).

Ponadto, w myśl ustawy o ochronie przyrody w parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;

- 2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- 5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
- 12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 15) wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000 i 1076);
- 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;

- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 23) prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

2.5 Węzły i korytarze ekologiczne.

We wschodniej części gminy Morawica zlokalizowany jest fragment cisowsko-orłowińskiego obszaru ekologicznego (20 K). Jest to węzeł ekologiczny o randze krajowej. Swoim zasięgiem obejmuje obszar Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego. Dominują tu drzewostany sosny i jodły. Obszar ten jest szczególnie bogaty pod względem występowania gatunków objętych całkowitą ochroną prawną. Można tu wymienić m.in.: widłaki, wierzbę borówkolistną, goździk piaskowy, pełnik europejski, orlik pospolity, tojad dziobaty, sasanka wiosenna, grąziel żółty, rosiczka okrągłolistna i długolistna, parzydło leśne, storczyki, podkolan biały, kruczyki, litera jajowata, gnieźnik leśny. Występuje tu również wiele gatunków ze świata zwierząt objętych ochroną prawną, wśród ptaków są to m.in.: bocian biały i czarny, jastrząb gołębiarz, myszołów zwyczajny, pokrzewka, sowa, kowalik, dzierzba, muchołówka, drozd, kuropatwa, bażant, cietrzew i słonka, z ssaków: jeż, kret, ryjówka, jeleń, sarna, lis, dzik, zając, borsuk, kuna leśna, piżmak, z płazów: ropucha, żaba, rzekotka drzewna, traszka, z gadów: jaszczurka zwinka i żyworodna, padalec, zaskroniec, żmija zygzakowata, oraz owady: biegacz, trzmiel, tęcznik, mienia oraz paż królowej.

Przez środkową część Gminy przechodzi dolina Czarnej Nidy. Jest to istotny korytarz ekologiczny łączący lasy i tereny otwarte położone na wschód od granic Gminy. O randze tego korytarza świadczy włączenie w system Obszarów Natura 2000. Również doliny Morawki i Bobrzy pełnią rolę korytarzy ekologicznych, umożliwiając migrację organizmów z terenów położonych na południe i na północ od gminy Morawica. Doliny Morawki i Bobrzy łączą się z doliną Czarnej Nidy tworząc w ten sposób rozległy system powiązań ekologicznych. Uzupełnieniem powyżej wspomnianych korytarzy są kompleksy leśne dość równomiernie rozmieszczone na terenie Gminy. Obszary ekstensywnie uprawianych terenów rolnych we wschodniej, południowej i zachodniej części Gminy stanowią przedłużenie rozległej strefy krajobrazów naturalnych i półnaturalnych z dolinami rzecznyymi i kompleksami leśnymi.

2.6 Pomniki przyrody.

W obszarze opracowania nie występują pomniki przyrody.

2.7 Zagrożenia środowiska.

2.7.1 Zanieczyszczenia powietrza (jakość powietrza).

Głównym źródłem zanieczyszczeń w gminie Morawica są procesy spalania, węgiel jest nadal podstawowym paliwem w sektorze energetycznym, komunalnym i mieszkaniowym. Poza tym w ostatnich latach znacznie wzrasta udział transportu drogowego (w odniesieniu do emisji tlenków azotu). W ostatnich latach zauważa się spadek oddziaływania przemysłu na stan środowiska. Znaczny wpływ dla zanieczyszczenia powietrza mają przestarzałe kotłownie opalane węglem kamiennych niskiej jakości, o dużej zawartości siarki, pracujące dla potrzeb centralnego ogrzewania oraz małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych. Często nie posiadają one żadnych urządzeń do celów ochrony powietrza. Głównymi zanieczyszczeniami powietrza są: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla i pył. Wielkość emisji pochodząca z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność

sezonową (ściśły związek z sezonem grzewczym). Spala się w nich również różne materiały odpadowe, w tym odpady komunalne, które mogą być źródłem emisji dioksan, ponieważ proces spalania jest niezupełny i zachodzi w niedostatecznie wysokich temperaturach.

Bardzo ważnym źródłem zanieczyszczenia powietrza jest również transport komunikacyjny. W wyniku spalania paliw w pojazdach samochodowych do atmosfery przedostają się znaczne ilości zanieczyszczeń gazowych, m.in.: tlenki azotu, tlenki węgla, dwutlenek węgla, węglowodory (szczególnie benzen) oraz pyły zawierające związki ołowiu, kadmu, niklu i miedzi. Ponadto zanieczyszczenia komunikacyjne o dużym nasileniu mogą powodować powstawanie smogu w okresie zimowym a w okresie letnim, tzw. smogu fotochemicznego, co przyczynia się do powstawania ozonu przyziemnego. Istotne znaczenie posiadają również zanieczyszczenia powstające przy ścieraniu się opon i nawierzchni dróg.

Na stan czystości powietrza w gminie Morawica mogą mieć wpływ zakłady zlokalizowane w sąsiednich gminach a nawet ponadregionalne zanieczyszczenia powietrza z dużych ośrodków przemysłowych. Do zanieczyszczeń powietrza w znacznej mierze przyczynia się emisja niezorganizowana z kopalń.

Główne zagrożenia i problemy ochrony powietrza:

- lokalna uciążliwość niskiej emisji z małych kotłowni i indywidualnych palenisk domowych,
- emisja ze środków transportu spowodowana wzrostem ruchu komunikacyjnego,
- możliwy napływ zanieczyszczeń powietrza z terenów sąsiednich,
- emisja niezorganizowana z kopalń,
- niska świadomość mieszkańców o zagrożeniu powstającym przy spalaniu w domowych piecach materiałów odpadowych (m.in. odpadów z tworzyw sztucznych).

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. dokonuje się, w ramach państwowego monitoringu środowiska, obserwacji zmian i ocen jakości powietrza. Oceny dokonuje się dla kryterium ochrony zdrowia (w zakresie: benzen, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, pyłu zawieszonego PM10, tlenku węgla, arsenu, kadmu, niklu, benzo(a)pirenu i ozonu) oraz pod kątem ochrony roślin (w zakresie: tlenków azotu, dwutlenku siarki i ozonu).

Na potrzeby monitoringu jakości powietrza gmina Morawica została włączona do strefy świętokrzyskiej.

Na podstawie Oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za rok 2021 można ocenić przybliżony stan jakości powietrza w gminie Morawica.

Tabela. Stosowane symbole klas stref w zależności od dotrzymania obowiązujących poziomów stężeń zanieczyszczeń oraz oczekiwane działania

Poziom	Klasa strefy, gdy poziom		Oczekiwane działania w zależności od klasy strefy i rodzaju obowiązującego poziomu
	Nie przekroczony	przekroczony	
Dopuszczalny	A	C	A - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem; C - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych; - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony

			powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu; - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.
Docelowy	A	C	A - brak; C - dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych substancji w powietrzu.
Cel długoterminowy	D1	D2	D1- brak; D2 - dążenie do osiągnięcia poziomu celu długo terminowego do roku 2020.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Działania wynikające z klasyfikacji, pomimo że przypisywane są do strefy (wynikają z klasy strefy), dotyczą jednak obszarów i zanieczyszczeń.

Wyniki klasyfikacji według kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia ludzi dla strefy kieleckiej:

- Benzen – Klasa strefy A
- Dwutlenek azotu – Klasa strefy A
- Dwutlenek siarki – Klasa strefy A
- Ołów – Klasa strefy A
- Tlenek węgla – Klasy strefy A

W strefie świętokrzyskiej w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ przypisano klasę C w związku z występowaniem przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24 godzinnych pyłu PM₁₀ po uwzględnieniu dozwolonych częstości przekroczeń określonych Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Równocześnie w strefie dotrzymany został poziom dopuszczalny dla stężenia średniorocznego dla pyłu PM₁₀.

W zakresie ozonu strefę świętokrzyską oceniono na podstawie pomiarów ozonu prowadzonych na stacji pomiarowej w Sandomierzu i Nowinach. Strefa ta została sklasyfikowana jako A i D2. W Sandomierzu wystąpiła 1 doba z przekroczeniem poziomu docelowego ozonu, a w Nowinach - 9 dób, czyli poziom docelowy został przekroczony. Cel długoterminowy również został przekroczony, gdyż w 2021 roku na stacjach tych wystąpiło odpowiednio: 18 dni (Nowiny) i 13 dni (Połaniec) z przekroczeniem.

W związku z powyższym można stwierdzić, że jakość powietrza w województwie świętokrzyskim jest zadowalająca.

Jako działania mające na celu ograniczenie emisji powierzchniowej wskazano modernizację ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach osób fizycznych.

2.7.2 Jakość wód.

Na obszarze objętym „Planem” zlokalizowane są zbiorniki w Brudzowie Lipie i Brudzowie Małym, pełniące funkcje retencyjne oraz przeciwpożarowe

Obszar objęty planem położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd 101 (stan chemiczny słaby, stan ilościowy dobry, ocena stanu: słaby, cel stanu chemicznego: dobry stan chemiczny, cel stanu ilościowego: dobry stan ilościowy, ryzyko: zagrożona).

Zbiornik GZWP nr418 nie ma wyznaczonych stref ochrony.

2.7.3 Klimat akustyczny oraz oddziaływanie pól elektroenergetyczne.

Istotnym czynnikiem środowiskowym jest także klimat akustyczny.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112) określa standardy akustyczne w środowisku dla terenów o różnych funkcjach.

Obowiązujące w Polsce kryterium oceny hałasu ustala dopuszczalny poziom hałasu LAeq wyrażony równoważnym poziomem dźwięku A w dB, który zależy zarówno od charakteru terenu jak i od rodzaju źródła hałasu, a także od pory doby.

W obszarach objętych „Planem” nie ma dużego zagrożenia związanego z hałasem. Niekorzystny klimat akustyczny występuje jedynie w pobliżu drogi krajowej oraz niektórych podmiotów gospodarczych.

Podczas normalnej eksploatacji stacje i linie napowietrzne niskiego, średniego i wysokiego napięcia, w tym linie o napięciu 15 kV oraz 110 kV charakteryzują się emisją do środowiska następujących czynników fizycznych:

- pola elektrycznego,
- pola magnetycznego,
- hałasu (tzw. szumów akustycznych).

W związku z powyższym w „Planie” wyznaczono strefy techniczne, w których zabroniona jest m.in. lokalizacja zabudowy związana z przebywaniem ludzi.

3 Ocena zgodności ustaleń projektu planu z wnioskami wynikającymi z opracowania ekofizjograficznego.

Projekt „Planu” respektuje uwarunkowania ekofizjograficzne obszaru oraz ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz z występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska.

W przypadku wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę należy uwzględnić następujące zasady minimalizujące oddziaływanie na formy ochrony przyrody:

- przy zagospodarowaniu nowych nieruchomości, należy utrzymywać w miarę możliwości jak najwyższy wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej,
- promować transport publiczny i wprowadzić politykę i działania na rzecz rozwoju transportu rowerowego,
- systematycznie zastępować indywidualne źródła ciepła (np. opalane węglem) odnawialnym źródłami energii takimi jak: pompy ciepła, panele fotowoltaiczne, zgodnie z planem gospodarki niskoemisyjnej,
- w związku z postępującymi zmianami klimatu należy stworzyć warunki do retencjonowania wody w okresach o wzmożonej liczbie opadów, w celu wykorzystania ich w okresach suszy,
- tereny przeznaczone pod zabudowę uzbroić w sieci wodno-kanalizacyjne,

- prowadzić i promować selektywną zbiórkę odpadów komunalnych.

Rozwój przestrzenny gminy powinien odbywać się na następujących zasadach:

- na terenach objętych obszarowymi formami ochrony przyrody intensywność zabudowy powinna być niska,
- na terenach obszarowych form ochrony przyrody (z wyjątkiem rezerwatów) powinno dopuszczać się zabudowę o charakterze mieszkaniowym, rekreacyjnym oraz usług nieuciążliwych np. sportowych,
- zabudowa o profilu produkcyjno-składowo-magazynowym powinna być sytuowana wzdłuż dróg wojewódzkich, na terenach predysponowanych do szybkiego uzbrojenia w infrastrukturę techniczną.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Przy określaniu przeznaczenia terenów w sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych należy uwzględnić zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w zakresie rodzajów terenów podlegających ochronie akustycznej, dla których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przy zagospodarowaniu terenów wokół cmentarza należy przestrzegać Rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25.08.1959 r., zgodnie z którym odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz od studzien, źródeł i strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych powinna wynosić co najmniej 150 metrów. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w graniach od 50 do 150 metrów odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Proponuje się, żeby nowa zabudowa o funkcjach społeczno-gospodarczych stanowiła uzupełnienie istniejących ośrodków osadniczych, zaś w przypadku wyznaczania nowych terenów pod zabudowę, należy uwzględnić następujące zasady minimalizujące:

wprowadzania systemów gospodarki ściekowej (kanalizacja zbiorcza, oczyszczalnie ścieków – grupowe i indywidualne);

- wprowadzania centralnych (zbiorczych) systemów grzewczych;
- likwidacji substandardowego zainwestowania rekreacyjnego lub mieszkaniowego;
- wprowadzania podziemnej infrastruktury liniowej (linii energetycznych, rurociągów);
- odtwarzanie dawnych stosunków wodnych, poprzez wprowadzanie obiektów małej retencji, likwidację systemów odwadniających lub przywracanie dawnego biegu cieków;
- lokalizację elementów przeciwhałasowych oraz ograniczających dyspersję zanieczyszczeń atmosferycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej oraz zalesianie;
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pasmowych i kępowych w obrębie terenów rolnych i wsi;

- stosowanie zintegrowanej i ekologicznej gospodarki rolnej;
- dostosowywanie pokrywy roślinnej i użytków do warunków przyrodniczych, np. rzeźby terenu i głębokości poziomu wód gruntowych.

Projekt „Planu” respektuje wyżej przytoczone uwarunkowania ekofizjograficzne obszaru oraz ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz z występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska poprzez określenie odpowiednich zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu (Rozdział 3 „Planu”), granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych (Rozdział 7 „Planu”), określenie szczegółowych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy (Rozdział 9 „Planu”), określenie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (Rozdział 10 „Planu”) oraz w Dziale II „Planu” określenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, maksymalnego wskaźnika intensywności zabudowy oraz powierzchni zabudowy dla poszczególnych przeznaczeń terenów.

3.1 Skutki dla środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia obszarów o różnych funkcjach.

Składniki środowiska przyrodniczego mają ściśle określone dla nich cechy, a także właściwości. Powodować to może zróżnicowaną reakcję na działalność człowieka, która ma wpływ na środowisko przyrodnicze. Działalność ta może być zarówno planowana, jak i przypadkowa.

Na skutek przekształcenia i zintensyfikowania użytkowania terenu, zmniejsza się stopniowo jego odporność na pogarszające się właściwości fizyczne, biologiczne i chemiczne. Jednakże niebezpieczeństwo degradacji środowiska może także mieć miejsce przy pozostawieniu obszaru opracowania bez należytej opieki i planowego zagospodarowania, choć będzie miało ono inny charakter.

Flora, która jest elementem środowiska biotycznego zurbanizowanych obszarów, podlega także przemianom prowadzącym do przystosowywania się organizmów do życia w bezpośrednim sąsiedztwie człowieka i zastępowania gatunków rodzimych przez obce.

W związku z planowanymi zmianami zagospodarowania na obszarze opracowania ważnym czynnikiem, pozwalającym na zwiększenie walorów krajobrazowych, będzie właściwe i planowe wprowadzanie niezbędnej infrastruktury technicznej.

Wprowadzenie na tereny nieurbanizowane nowej zabudowy wraz z obiektami towarzyszącymi przyczynią się do wprowadzenia nieznacznych zmian w środowisku na terenie gminy Morawica.

Większość terenów ujętych w „Planie” jest terenami już zainwestowanymi i funkcjonującymi zgodnie z proponowanym przeznaczeniem.

„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” ma na celu uporządkowanie stanu faktycznego oraz poszerzenie funkcji już istniejącej na sąsiadujących terenach, w związku z czym wpływ na środowisko na terenach objętych zmianami będzie znikomy.

Zmiany zagospodarowania terenu będą dotyczyły głównie trwałego przekształcenia powierzchni gruntu.

Ustalenia „Planu” oraz parametry kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są tożsame z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętym Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 r., dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę środowiska. W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie przeznaczenia, parametrów oraz wskaźników kształtujących zabudowę dla poszczególnych terenów:

Ustalenia Studium	Ustalenia projektu Planu
Tereny zabudowy mieszkaniowej ośrodków wiejskich M: • maksymalna wysokość zabudowy: 12 m; • liczba kondygnacji: od 1 do 3 kondygnacji nadziemnych; • maksymalna powierzchnia zabudowy: 50%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 50%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,0. • w formie: – zabudowy zagrodowej (siedliskowej), – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, – zabudowy letniskowej, turystycznej o charakterze agroturystyki i rekreacji, – zabudowy usług nieuciążliwych oraz nieuciążliwej produkcji, rzemiosła, drobnej wytwórczości; • dopuszcza się usługi oświaty i kultu religijnego; • jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się tereny sportu i rekreacji, tereny zieleni publicznej oraz izolacyjnej; • proporcje między funkcjami powinny być ustalane w planach miejscowych według wniosków właścicieli i inwestorów • W Studium znajdują się ogólne zapisy dopuszczające lokalizację niewyznaczonych w Studium ciągów komunikacyjnych, pieszych i rowerowych, wszystkie rodzaje obszarów zabudowy mogą być funkcjonalnie uzupełniane o miejsca parkingowe, zielen w formie urządzonej, infrastrukturę techniczną, małą architekturę	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN: • maksymalna wysokość zabudowy: 10 m, w tym dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m; • maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe • maksymalna powierzchnia zabudowy: 40%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 50%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,8.
	Dla terenów oznaczonych symbolami 1.1MN do 1.3MN, 1.5MN, 1.7MN, 1.8MN, od 1.10MN do 1.15MN, 1.17MN, 1.19MN, 1.25MN, 1.28MN, 1.29MN, 1.31MN, 1.32MN, 1.35MN, 1.38MN, od 1.40MN do 1.43MN, 1.49MN, 1.52MN, od 1.54MN do 1.63MN, 2.5MN, 2.7MN, od 2.9MN do 2.24MN, 2.26MN, 2.28MN, 3.1MN, 3.2MN, 3.5MN, 3.6MN, 3.9MN, od 3.12MN do 3.15MN, od 3.18MN do 3.22MN, 3.24MN, 3.25MN, 3.28MN, 3.29MN, 3.31MN, 3.32MN, 3.34MN, od 3.36MN do 3.38MN, 3.41MN, 3.42MN, od 3.44MN do 3.49MN, 3.54MN, od 3.57MN do 3.60MN, od 4.2MN do 4.8MN, 4.10MN, 4.12MN, 4.14MN, 4.16MN, 4.18MN, 4.20MN, 4.23MN, od 4.27MN do 4.34MN: • Przeznaczenie podstawowe - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie zabudowy wolnostojącej, bliźniaczej. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa usługowa, budynki gospodarcze i garażowe. • Dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy z prawem do remontu, nadbudowy, przebudowy i rozbudowy, lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów, wartowni, urządzeń i obiektów towarzyszących.
	Dla terenów oznaczonych symbolami 1.4MN, 1.6MN, 1.9MN, 1.16MN, 1.18MN, od 1.20MN do 1.24MN, 1.26MN, 1.27MN, 1.30MN, 1.33MN, 1.34MN, 1.36MN, 1.37MN, 1.39MN, od 1.44MN do 1.48MN, 1.50MN, 1.51MN, 1.53MN, 2.1MN, 2.2MN, 2.4MN, 2.6MN, 2.8MN, 2.25MN, 2.27MN, od 2.29MN do 2.33MN, 3.3MN, 3.4MN, 3.7MN, 3.8MN, 3.10MN, 3.11MN, 3.16MN, 3.17MN, 3.23MN, 3.26MN, 3.27MN, 3.30MN, 3.33MN, 3.35MN, 3.39MN, 3.40MN, 3.43MN, od 3.50MN do 3.53MN, 3.55MN, 3.56MN, 4.1MN, 4.9MN, 4.11MN, 4.13MN, 4.15MN, 4.17MN, 4.19MN, 4.21MN, 4.22MN, od 4.24MN do 4.26MN: • Przeznaczenie podstawowe - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie zabudowy wolnostojącej, bliźniaczej. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa

	usługowa, nieuciążliwa produkcja, budynki gospodarcze i garażowe. • Dopuszcza się wyłącznie takie obiekty produkcyjne, których oddziaływanie mieści się w granicach, do których Inwestor posiada tytuł prawny. • Dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy z prawem do remontu, nadbudowy, przebudowy i rozbudowy, lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów, wartowni, urządzeń i obiektów towarzyszących.
	Tereny zabudowy usługowej 2.2U: • maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy usługowej 12 metrów, dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m • maksymalna powierzchnia zabudowy: 50%; • maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 50%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,0. • Przeznaczenie podstawowe zabudowa usługowa w tym usługi z zakresu handlu, gastronomii, kultury, nauki, opieki społecznej, socjalnej, poczty, telekomunikacji, rzemiosła, usługi terapeutyczne. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa gospodarcza i garażowa. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów.
	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej 2.1MN/U: • maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej 10 metrów, w tym dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m • maksymalna powierzchnia zabudowy: 40%; • maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 50%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,8. • Przeznaczenie podstawowe - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej i bliźniaczej oraz zabudowa usługowa. • Przeznaczenie dopuszczalne – gospodarcza i

	garażów. Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów.
Tereny zabudowy usługowej U: - maksymalna wysokość zabudowy: 15,0 m; - liczba kondygnacji: od 1 do 4 kondygnacji nadziemnych; - maksymalna powierzchnia zabudowy: 70%; - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 5%; - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. - zgodnie z ogólnymi zapisami studium określona wysokość zabudowy nie dotyczy obiektów infrastruktury technicznej, masztów, silosów, kominów, dominant obiektów sakralnych, zadaszeń nad trybunami i terenowymi urządzeniami sportowymi oraz budowli i urządzeń przemysłowych, zwałowisk i składowisk oraz związanych z gospodarką rolną. W stosunku do ww. obiektów maksymalną wysokość zabudowy należy określić indywidualnie na etapie opracowania planu miejscowego, - w formie usług: - podstawowych, - publicznych, - zdrowia, - opieki społecznej, - socjalnych, - administracji, - turystyki, - rekreacji, - wypoczynku, - kultury, - kultu, - handlu, - rzemiosła, - gastronomii, - zakład karny itd.; - dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkalnej; - jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się lokalizację produkcji nieuciążliwej, tereny sportu i rekreacji oraz zieleni publicznej i izolacyjnej, - W Studium znajdują się ogólne zapisy dopuszczające lokalizację niewyznaczonych w Studium ciągów komunikacyjnych, pieszych i rowerowych, wszystkie rodzaje obszarów zabudowy mogą być funkcjonalnie uzupełniane o miejsca parkingowe, zielen w formie urządzonej, infrastrukturę techniczną, małą architekturę	Tereny zabudowy usługowej od 1.1U do 1.3U, 3.1U: - maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy usługowej i mieszkaniowej 10 m i dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m - maksymalna powierzchnia zabudowy: 70%; - maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne; - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%, - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. - Przeznaczenie podstawowe - zabudowa usługowa w tym usługi z zakresu handlu, gastronomii, kultury, nauki, opieki społecznej, socjalnej, poczty, telekomunikacji, rzemiosła, usługi terapeutyczne. - Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, gospodarcza i garażowa. - Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów. Tereny zabudowy usługowej 2.1U: - maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy usługowej 14 metrów, dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m - maksymalna powierzchnia zabudowy: 70%; - maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne; - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%, - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. - Przeznaczenie podstawowe zabudowa usługowa w tym usługi z zakresu handlu, gastronomii, kultury, nauki, opieki społecznej, socjalnej, poczty, telekomunikacji, rzemiosła, usługi terapeutyczne. - Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa gospodarcza i garażowa. - Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów. Tereny zabudowy usług publicznych 1.1UP, 1.2UP, 2.1UP, 3.1UP, 3.2UP, 4.1UP:

	• maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy usługowej 12 metrów, mieszkaniowej 10 m i dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m; • maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne; • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 70%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 5%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. • Przeznaczenie podstawowe zabudowa usługowa w tym usługi z zakresu kultury, nauki, opieki społecznej, socjalnej, poczty, telekomunikacji. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, gospodarcza i garażowa. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów sportowych, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojść i dojazdów.
	Tereny zabudowy usług publicznych 4.2UP: • maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy usługowej 12 metrów, mieszkaniowej 10 m i dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m; • maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne; • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 70%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. • Przeznaczenie podstawowe zabudowa usługowa w tym usługi z zakresu kultury, nauki, opieki społecznej, socjalnej, poczty, telekomunikacji. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, gospodarcza i garażowa. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów sportowych, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojść i dojazdów.
	Tereny zabudowy usług oświaty 3.1UO: • maksymalna wysokość zabudowy: dla zabudowy usługowej 15 metrów, dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m; • maksymalnie 4 kondygnacje nadziemne; • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 70%;

	• minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 10%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. • Przeznaczenie podstawowe – zabudowa usług oświaty, usługi sportu i rekreacji. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa gospodarcza i garażowa. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojść i dojazdów. Tereny zabudowy usług sakralnych 3.1Ur: • maksymalna wysokość zabudowy: dla budynku kościoła 25 metrów, dla budynku plebanii – 10m, dla budynków gospodarczych oraz garażowych 6,8 m, dopuszcza się lokalizację dominant wysokościowych przekraczających maksymalną wysokość np. wież, dzwonnicy itp; • maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne; • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 60%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 20%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5. • Przeznaczenie podstawowe – zabudowa usług kultu religijnego - kościoł, kaplica, plebania. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa gospodarcza i garażowa. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojść i dojazdów.
Tereny usług turystycznych UT: • maksymalna wysokość zabudowy: 15,0 m; • liczba kondygnacji: od 1 do 2 kondygnacji nadziemnych; • maksymalna powierzchnia zabudowy: 60%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,8. • w formie: – zabudowy rekreacji indywidualnej, – zabudowy letniskowej; • dopuszcza się zabudowę pensjonatów, hotelarską itp.; • dopuszcza się dom opieki społecznej; • dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej jako funkcji uzupełniającej; • dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych	Tereny zabudowy usług turystyki 2.1UT: • maksymalna wysokość zabudowy: 12 metrów; • maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe, • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 60%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,8. • Przeznaczenie podstawowe – zabudowa usług turystyki; • Przeznaczenie dopuszczalne - zabudowa usługowa, zabudowa rekreacji indywidualnej, obiekty węzłów sanitarnych (w tym wbudowane w obiekty usługowe), obiekty sportu i rekreacji, urządzenia i obiekty towarzyszące.

• związanych z obsługą turystyki i rekreacją; • dopuszcza się lokalizację pól kempingowych, namiotowych, camperowych; • dopuszcza się jako funkcję uzupełniającą funkcję związaną z ruchem turystycznym oraz rekreacją w zieleni oraz sportu; • sukcesywna eliminacja z granic tego obszaru obiektów w złym stanie technicznym; • dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkalnej; • proporcje między funkcjami powinny być ustalane w planach miejscowych według wniosków właścicieli i inwestorów. • W Studium znajdują się ogólne zapisy dopuszczające lokalizację niewyznaczonych w Studium ciągów komunikacyjnych, pieszych i rowerowych, wszystkie rodzaje obszarów zabudowy mogą być funkcjonalnie uzupełniane o miejsca parkingowe, zielen w formie urządzonej, infrastrukturę techniczną, małą architekturę	• Dopuszcza się lokalizację sezonowych ogródków gastronomicznych, pól kempingowych, namiotowych i camperowych. zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów
Tereny usług sportu i rekreacji US: • maksymalna wysokość zabudowy: 15,0 m; • liczba kondygnacji: od 1 do 4 kondygnacji nadziemnych; • maksymalna powierzchnia zabudowy: do ustalenia na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 20%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5. • dopuszcza się obiekty sportowe i rekreacyjne; • dopuszcza się place zabaw; • dopuszcza się funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego; • dopuszcza się domy opieki społecznej; • dopuszcza się lokalizację stadniny koni; • dopuszcza się lokalizację usług publicznych; • jako funkcję uzupełniającą dopuszcza się usługi handlu i gastronomii; • dopuszcza się lokalizację zabudowy usługowej takiej jak usługi, gastronomia, budynki zamieszkania zbiorowego typu hotel, motel itp.; • dopuszcza się lokalizację funkcji mieszkalnej. • W Studium znajdują się ogólne zapisy dopuszczające lokalizację niewyznaczonych w Studium ciągów komunikacyjnych, pieszych i rowerowych, wszystkie rodzaje obszarów zabudowy mogą być funkcjonalnie uzupełniane o miejsca parkingowe, zielen w formie urządzonej, infrastrukturę techniczną, małą architekturę	Tereny usług sportu i rekreacji 1.1US, 1.2US, 3.1US, 4.1US, 4.2US: • maksymalna wysokość zabudowy: 15 metrów; • maksymalnie 4 kondygnacje nadziemne, • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 40%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 20%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 1,5. • Przeznaczenie podstawowe - zabudowa usługowa z zakresu sportu i rekreacji, obiekty oraz urządzenia sportowe i rekreacyjne, • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa usługowa, zabudowa rekreacji indywidualnej, gospodarcza, garażowa, obiektów węzłów higieniczno – sanitarnych (w tym wbudowane w obiekty usługowe), zabudowa mieszkaniowa, budynki zamieszkania zbiorowego (hotel, motel itp.). • Dopuszcza się lokalizację sezonowych ogródków gastronomicznych, obiektów trwałych lub czasowych, służących obsłudze użytkowników, zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i dojazdów, realizację pomostów nawodnych
Tereny zabudowy produkcyjnej, przemysłowej, składów i infrastruktury P: • maksymalna wysokość zabudowy: 20,0 m;	Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów 1.1P: • maksymalna wysokość zabudowy: 20 metrów,

• liczba kondygnacji: od 1 do 4 kondygnacji nadziemnych; • maksymalna powierzchnia zabudowy: 70%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 5%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. • dopuszcza się produkcję zwierzęcą; • dopuszcza się produkcję specjalistyczną; • dopuszcza się lokalizację usług jako funkcję uzupełniającą; • dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy poniżej 100 kW (dla turbin wiatrowych ustala się poniżej 50 kW). • W Studium znajdują się ogólne zapisy dopuszczające lokalizację niewyznaczonych w Studium ciągów komunikacyjnych, pieszych i rowerowych, wszystkie rodzaje obszarów zabudowy mogą być funkcjonalnie uzupełniane o miejsca parkingowe, zielen w formie urządzonej, infrastrukturę techniczną, małą architekturę	dla zabudowy usługowej – 12 metrów; • maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne, • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 60%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 5%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 2,0. • Przeznaczenie podstawowe - zabudowa produkcyjna, składy, magazyny. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa usługowa, zabudowa administracyjno – socjalna z dopuszczeniem wbudowanych mieszkań, zabudowa zaplecza administracyjno-technicznego. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i obiektów towarzyszących.
Tereny rolne R: • maksymalna wysokość zabudowy: 12,0 m; • liczba kondygnacji: od 1 do 2 kondygnacji nadziemnych oraz poddasze nieużytkowe/użytkowe; • maksymalna powierzchnia zabudowy: 30%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,6. • dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej (siedliskowej); • lokalizacja zabudowy zagrodowej pod warunkiem zapewnienia dostępu do drogi publicznej; • lokalizacja zabudowy preferowana – w skupiskach ośrodków wiejskich; • lokalizacja zabudowy poza siedliskami przyrodniczymi i siedliskami gatunków będących	Tereny rolne od 1.1R do 1.30R, 2.3R, 2.6R, od 2.8 do 2.19R, od 2.23R do 2.27R, 3.1R, 3.2R, od 3.4R do 3.7R, 3.9R, 3.11R, 3.12R, od 3.17R do 3.44R, od 4.1R do 4.21R: • maksymalna wysokość zabudowy: 9 metrów; • maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne, • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 30%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,6. • Przeznaczenie podstawowe - tereny rolne. • Przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa zagrodowa, usługi agroturystyczne w zabudowie zagrodowej. • Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów i obiektów towarzyszących.

przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 oraz strefy buforowej wynoszącej 25 m od siedliska; - dopuszcza się budowę / rozbudowę / nadbudowę / przebudowę zabudowy w istniejących siedliskach; - dopuszcza się lokalizację gospodarstw specjalistycznych, hodowlanych, ogrodniczych; - dopuszcza się usługi związane z produkcją rolną; - W Studium znajdują się ogólne zapisy dopuszczające lokalizację niewyznaczonych w Studium ciągów komunikacyjnych, pieszych i rowerowych, wszystkie rodzaje obszarów zabudowy mogą być funkcjonalnie uzupełniane o miejsca parkingowe, zieleń w formie urządzonej, infrastrukturę techniczną, małą architekturę.	Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) wynajmowanie przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów nie jest działalnością gospodarczą.
Tereny produkcji rolnej RU: - maksymalna wysokość zabudowy: 12,0 m; - liczba kondygnacji: od 1 do 3 kondygnacji nadziemnych; - maksymalna powierzchnia zabudowy: 50%; - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%; - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,8. - dopuszczenie zabudowy związanej z obsługą	Tereny zabudowy zagrodowej od 4.1RM do 4.3RM: - maksymalna wysokość zabudowy: 10 metrów, w tym dla budynków gospodarczych i garażowych 6,8 m; - maksymalnie 2 kondygnacje nadziemne, w tym użytkowe poddasze - maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 30%; - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%, - maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,6. - Przeznaczenie podstawowe – zabudowa zagrodowa. - Przeznaczenie dopuszczalne: zabudowa usługowa, budynki gospodarcze i garażowe. - Dopuszcza się utrzymanie istniejącej zabudowy z prawem do remontu, nadbudowy, przebudowy i rozbudowy, - Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dróg, dojazdów. Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich 1.1RU, 1.2RU, 2.1RU, 3.1RU, 3.2RU: - maksymalna wysokość zabudowy: 12 metrów; - maksymalnie 3 kondygnacje nadziemne, - maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 50%; - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 30%, - maksymalny wskaźnik intensywności

• produkcji rolnej; • dopuszczenie zabudowy zagrodowej; • dopuszcza się lokalizację usług jako funkcję uzupełniającą; • dopuszcza się lokalizację gospodarstw agroturystycznych	zabudowy: 0,8. • Przeznaczenie podstawowe - obiekty i urządzenia związane z obsługą gospodarki rolnej i hodowlanej takie jak: paszarnie, młyny, magazyny, ферmy, szklarnie, pasieki itp. • Przeznaczenie dopuszczalne - zabudowa zagrodowa i garażowa, usługi agroturystyczne, zabudowa zaplecza administracyjno-technicznego, socjalna z dopuszczeniem wbudowanych mieszkań. • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dojść i dojazdów, obiektów i urządzeń towarzyszących.
Tereny zieleni publicznej ZP: • maksymalna wysokość zabudowy: 6,0 m; • liczba kondygnacji: 1 kondygnacja nadziemna; • maksymalna powierzchnia zabudowy: 15%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%; • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2. • parki, ogrody, sady, zielone skwery, parki leśne, ogródki działkowe, zielen izolacyjna; • dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, zbiorników i cieków wodnych; • dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń usług sportu i kultury; • bez możliwości lokalizacji zabudowy, z wyjątkiem obiektów ogrodowych, toalet publicznych oraz usług kultury, handlu i gastronomii jako funkcji uzupełniającej.	Tereny zieleni urządzonej 2.1ZP, 3.1ZP, 3.2ZP: • maksymalna wysokość zabudowy: 6 metrów; • maksymalnie 1 kondygnacja nadziemna, • maksymalna powierzchnia zabudowy: dla zabudowy: 15%; • minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej: 70%, • maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy: 0,2. • Przeznaczenie podstawowe – zieleni urządzonej o charakterze ogólnodostępnym. • Przeznaczenie dopuszczalne – zabudowa usług handlu i gastronomii, obiekty i urządzenia usług sportu i kultury, obiekty ogrodowe, toalety publiczne. • Dopuszcza się lokalizację obiektów małej architektury, zbiorników wodnych, urządzeń rekreacji codziennej w tym siłownię, urządzone place zabaw, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dojść i dojazdów.
Tereny istniejących cmentarzy ZC: • maksymalna wysokość zabudowy: 12,0 m; • liczba kondygnacji: 1 kondygnacja nadziemna. • ustala się użytkowanie cmentarzy na podstawie przepisów odrębnych	Tereny istniejącego cmentarza 3.1ZC, 3.2ZC: • maksymalna wysokość zabudowy: dla budynku kaplicy cmentarnej 12,0 metrów, dla pozostałych obiektów 9,0 m; • maksymalnie 1 kondygnacja nadziemna, • Przeznaczenie podstawowe - cmentarz. • Przeznaczenie dopuszczalne - obiekty związane z funkcjonowaniem cmentarza, takie jak: kaplica, dom pogrzebowy, obsługa administracyjna, obsługa sanitarna • Dopuszcza się lokalizację zieleni urządzonej, miejsc parkingowych, obiektów małej architektury, obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, dojść i dojazdów.
W tabeli odniesiono się tylko do wskaźników, które zostały narzucone w Studium – pozostałe zostały uszczegółowione w ustaleniach szczegółowych konkretnych terenów wyznaczonych w „Planie”.	

3.1.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN.

Nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową pojawiają się w terenach już zainwestowanych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Stanowią kontynuację funkcji poprzez jej poszerzenie - nowa zabudowa mieszkaniowa planowana jest głównie w ramach uzupełnienia struktury istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

W tabeli poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni poszczególnych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z informacją, które tereny zostały wprowadzone projektem „Planu”. Pozostałe tereny zostały wprowadzone wzmianie nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica część I (Uchwała Nr XLV/425/14 z dnia 30 września 2014 r.).

Oznaczenie terenu	Powierzchnia całości terenu w projekcie „Planu” [ha]	Powiększenie względem obowiązujących planów miejscowych [ha]	Uwagi
Obręb Brudów			
1.1MN	0,7	0,7	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.2MN	0,7	-	
1.3MN	0,1	0,1	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – jest to teren już w całości zabudowany.
1.4MN	0,4	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
1.5MN	0,1	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
1.6MN	4,6	-	
1.7MN	9,4	-	
1.8MN	2,9	-	
1.9MN	1,1	-	
1.10MN	0,2	-	
1.11MN	0,6	0,6	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – teren w całości zainwestowany/zabudowany - ustalenia „Planu” porządkują strukturę funkcjonalno-przestrzenną
1.12MN	1,3	-	
1.13MN	7,4	-	
1.14MN	5,4	-	
1.15MN	0,9	0,9	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.16MN	2,2	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
1.17MN	1,9	1,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.18MN	0,6	-	
1.19MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – jest to teren już zabudowany
1.20MN	1,7	0,3	
1.21MN	5,3	0,2	

1.22MN	1,5	-	
1.23MN	1,1	-	
1.24MN	4,6	0,1	
1.25MN	0,5	-	
1.26MN	0,9	-	
1.27MN	3,9	-	
1.28MN	2,5	1,2	
1.29MN	0,8	-	
1.30MN	3,9	0,4	
1.31MN	1,0	-	
1.32MN	1,0	-	
1.33MN	3,8	-	
1.34MN	4,4	-	
1.35MN	1,8	0,4	
1.36MN	0,05	-	
1.37MN	0,1	-	
1.38MN	0,8	0,8	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.39MN	0,3	-	
1.40MN	4,0	4,0	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.41MN	7,9	7,9	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – część terenu jest już zainwestowana
1.42MN	0,8	0,8	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.43MN	0,1	-	
1.44MN	1,7	-	
1.45MN	4,8	1,2	
1.46MN	3,5	-	
1.47MN	1,4	-	
1.48MN	0,7	-	
1.49MN	0,9	0,9	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.50MN	0,8	-	
1.51MN	3,2	1,0	
1.52MN	0,9	0,9	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – część terenu jest już zabudowana
1.53MN	1,9	-	
1.54MN	3,8	3,0	
1.55MN	0,3	-	
1.56MN	0,2	-	
1.57MN	3,0	-	
1.58MN	2,6	0,4	
1.59MN	4,4	1,3	
1.60MN	4,5	0,8	
1.61MN	2,0	0,2	
1.62MN	0,3	0,3	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
1.63MN	0,3	0,3	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – teren już w całości zabudowany/zagospodarowany - ustalenia „Planu” porządkują strukturę funkcjonalno-przestrzenną
Obręb Łąbedziów			
2.1MN	0,2	-	Teren w całości zabudowany/

			zainwestowany
2.2MN	0,8	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
2.3MN	1,8	0,5	
2.4MN	2,0	0,3	
2.5MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.6MN	0,9	-	
2.7MN	3,6	0,7	
2.8MN	0,6	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
2.9MN	0,2	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
2.10MN	1,9	1,0	
2.11MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – jest to teren w części już zainwestowany.
2.12MN	5,2	0,9	
2.13MN	5,3	2,3	
2.14MN	2,9	2,9	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.15MN	1,7	1,0	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.16MN	0,3	0,3	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.17MN	0,5	0,5	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.18MN	1,5	1,5	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.19MN	1,9	1,9	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.20MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.21MN	1,3	1,3	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.22MN	0,2	0,2	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
2.23MN	9,0	1,1	
2.24MN	3,0	-	
2.25MN	4,4	-	
2.26MN	5,6	0,9	
2.27MN	6,5	-	
2.28MN	1,1	-	
2.29MN	2,6	0,5	
2.30MN	0,3	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
2.31MN	2,7	-	
2.32MN	2,2	0,4	Część poszerzonego terenu jest już zainwestowana
2.33MN	1,7	0,05	
Obręb Radomice			
3.1MN	3,7	1,1	
3.2MN	2,6	-	
3.3MN	2,9	-	
3.4MN	4,7	-	
3.5MN	1,1	1,1	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.6MN	0,2	0,2	Nowy teren wprowadzony w „Planie”

3.7MN	0,7	-	
3.8MN	3,5	-	
3.9MN	6,8	-	
3.10MN	0,2	-	
3.11MN	3,8	-	
3.12MN	7,0	3,1	Część poszerzanego terenu jest już zainwestowana
3.13MN	2,5	1,1	
3.14MN	3,3	-	
3.15MN	5,1	-	
3.16MN	10,1	2,3	
3.17MN	6,6	-	
3.18MN	7,1	-	
3.19MN	1,6	-	
3.20MN	1,0	-	
3.21MN	3,5	-	
3.22MN	4,8	1,3	
3.23MN	1,9	-	
3.24MN	1,2	-	
3.25MN	0,4	0,1	
3.26MN	0,4	-	
3.27MN	3,4	0,1	Poszerzenie terenu jest już obszarem zagospodarowanym
3.28MN	2,2	1,8	
3.29MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.30MN	4,5	-	
3.31MN	1,6	1,6	
3.32MN	1,0	-	
3.33MN	4,1	-	
3.34MN	3,1	0,2	
3.35MN	3,1	0,4	
3.36MN	0,7	0,7	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.37MN	6,9	5,4	
3.38MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.39MN	6,0	0,3	
3.40MN	3,2	0,2	
3.41MN	3,8	-	
3.42MN	2,4	2,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.43MN	2,1	-	Teren w całości zabudowany/ zainwestowany
3.44MN	2,3	-	
3.45MN	1,9	1,2	
3.46MN	1,5	-	
3.47MN	1,1	-	
3.48MN	1,3	-	
3.49MN	1,3	-	
3.50MN	2,7	-	
3.51MN	3,9	-	
3.52MN	1,2	-	
3.53MN	2,1	-	
3.54MN	0,6	-	
3.55MN	2,2	-	
3.56MN	1,4	-	
3.57MN	0,6	-	

3.58MN	3,6	3,6	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.59MN	1,0	1,0	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
3.60MN	1,2	1,2	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
Obręb Zaborze			
4.1MN	0,6	-	
4.2MN	4,6	-	
4.3MN	9,9	2,0	
4.4MN	1,0	1,0	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
4.5MN	4,1	2,5	Część poszerzanego terenu jest już zabudowana
4.6MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – jest to teren już w całości zagospodarowany – ustalenia „Planu” porządkują strukturę funkcjonalno-przestrzenną
4.7MN	2,1	-	
4.8MN	1,4	-	
4.9MN	0,4	-	
4.10MN	0,2	-	
4.11MN	1,3	0,1	
4.12MN	1,1	0,2	Część poszerzanego terenu jest już zabudowana.
4.13MN	2,0	0,1	
4.14MN	0,7	-	
4.15MN	0,9	-	
4.16MN	0,4	0,4	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
4.17MN	0,6	-	
4.18MN	2,1	0,3	Część poszerzanego terenu jest już zabudowana
4.19MN	0,8	-	
4.20MN	0,4	-	
4.21MN	0,8	-	
4.22MN	2,0	-	
4.23MN	1,5	-	
4.24MN	1,2	-	
4.25MN	1,3	-	
4.26MN	1,6	0,03	
4.27MN	1,6	1,6	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
4.28MN	1,8	1,8	Nowy teren wprowadzony w „Planie” - jest to teren już w całości zainwestowany - ustalenia „Planu” porządkują strukturę funkcjonalno-przestrzenną
4.29MN	0,5	-	
4.30MN	1,7	-	
4.31MN	2,1	0,5	
4.32MN	2,4	-	
4.33MN	3,0	3,0	Nowy teren wprowadzony w „Planie”
4.34MN	0,3	0,3	Nowy teren wprowadzony w „Planie” – jest to teren już w całości zagospodarowany -

			ustalenia „Planu” porządkują strukturę funkcjonalno-przestrzenną
--	--	--	--

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, może spowodować:

- wzrost ilości wytwarzanych ścieków bytowych,
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów,
- wzrost ilości wprowadzanych do powietrza spalin (niska emisja) przy wykorzystaniu indywidualnych, standardowych, powszechnie dostępnych źródeł dostarczania ciepła,
- ingerencja w środowisko gruntowo-wodne,
- przekształcenie krajobrazu.

Projekt „Planu” dopuszcza na terenach zabudowy mieszkaniowej lokalizowanie usług jako funkcję uzupełniającą.

3.1.2 Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej MN/U.

Nowy teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniowo-usługową 2.1MN/U znajduje się w Łabędziowie (ok. 0,4 ha). Stanowią kontynuację funkcji poprzez jej poszerzenie - nowa zabudowa mieszkaniowo-usługowa planowana jest w otoczeniu istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, może spowodować:

- wzrost ilości wytwarzanych ścieków bytowych,
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów,
- wzrost ilości wprowadzanych do powietrza spalin (niska emisja) przy wykorzystaniu indywidualnych, standardowych, powszechnie dostępnych źródeł dostarczania ciepła,
- ingerencja w środowisko gruntowo-wodne,
- przekształcenie krajobrazu.

3.1.3 Tereny zabudowy usługowej U.

Nowe tereny pod zabudowę usługową w Brudzowie pojawiają się w terenach już zainwestowanych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Stanowią kontynuację funkcji poprzez jej poszerzenie - nowa zabudowa usługowa planowana jest głównie w ramach uzupełnienia struktury istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usługowej. Teren 1.1U w Brudzowie o powierzchni ok. 0,2 ha jest terenem już zainwestowanym wokół zbiornika w Brudzowie. Tereny 1.2U (0,2 ha) oraz 1.3U (0,6 ha) funkcjonalnie stanowią jeden kompleks rozdzielony drogą. Na terenie 1.3U znajduje się Stajnia Dialog wraz z zabudowaniami (m. in. lonżownik), zaś na terenie 1.2U znajduje się parkur dla koni.

Teren 2.1U w Łabędziowie ma powierzchnię ok. 4,6 ha, z czego 2,6 ha to nowy teren wprowadzany w „Planie”. Teren ten znajduje się między projektowaną obwodnicą Morawicy i Woli Morawickiej oraz zbiornikiem wodnym Morawica. teren 2.2U (1,0 ha) znajduje się po drugiej stronie planowanej obwodnicy.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady

Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową może spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków bytowych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.4 Tereny zabudowy usług publicznych UP.

Nowe tereny pod zabudowę usługową pojawiają się w terenach już zainwestowanych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Stanowią kontynuację funkcji poprzez jej poszerzenie - nowa zabudowa usługowa planowana jest głównie w ramach uzupełnienia struktury istniejącej zabudowy.

W Brudzowie teren 1.1UP o powierzchni ok. 0,6 ha jest już zainwestowany – zlokalizowana jest tutaj OSP Brudzów. Teren 1.2UP o powierzchni ok. 0,5 ha jest już zabudowany oraz jego poszerzenie stanowi teren 4.1UP w Zaborzu (0,1 ha).

Teren 2.1UP w Łabędziowie o powierzchni ok. 0,5 ha jest już w części zagospodarowany, z czego ok. 0,25 ha teren został poszerzony – znajduje się tu plac zabaw, boisko, świetlica.

W Radomicach teren 3.1UP (0,7 ha) oraz 3.2UP (0,1 ha) jest już w całości zagospodarowany – znajduje się tu siedziba OSP.

Teren 4.2UP w Zaborzu o powierzchni ok. 6,0 ha, z czego 2,0 ha zostało wprowadzone w projekcie „Planu”.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową może spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków bytowych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.5 Tereny zabudowy usług turystyki UT.

Teren pod zabudowę usług turystyki 2.1UT o powierzchni ok. 5,4 ha w Łabędziowie jest już częściowo zagospodarowany. Jest to teren położony przy zbiorniku wodnym w Morawicy. Znajduje się tutaj parking, Park Linowy, Paintball Arena, Street Workout Park, plaża nad zalewem oraz punkty gastronomiczne. Stanowi kontynuację funkcji poprzez jej poszerzenie - nowa zabudowa usługowa planowana jest głównie w ramach uzupełnienia struktury istniejącego zagospodarowania.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową może spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków bytowych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.6 Tereny zabudowy usług oświaty UO.

Teren pod zabudowę usług oświaty 3.1UO o powierzchni ok. 0,7 ha w Radomicach jest już zagospodarowany. Znajduje się tu Szkoła Podstawowa i Oddział Przedszkolny, boisko, plac zabaw. W otoczeniu terenu znajdują się istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową może spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków bytowych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.7 Tereny usług sportu i rekreacji US.

Tereny pod zabudowę usług sportu i rekreacji są już częściowo zagospodarowane. Stanowią kontynuację funkcji poprzez jej poszerzenie - nowa zabudowa usługowa planowana jest głównie w ramach uzupełnienia struktury istniejącej zabudowy.

W Brudzowie teren 1.1US o powierzchni ok. 0,5 ha jest już zainwestowany – zlokalizowane tu jest boisko, plac zabaw. Teren 1.2US o powierzchni ok. 0,1 ha jest już w całości zagospodarowany – znajduje się tu plac zabaw.

Teren 3.1US w Radomicach o powierzchni ok. 0,4 ha zlokalizowany jest obok Szkoły Podstawowej i Oddziału Przedszkolnego.

W Zaborzu teren 4.1US o powierzchni ok. 0,4 ha jest już prawie w całości zagospodarowany – znajduje się tu świetlica wiejska i plac zabaw oraz obszar ten znajduje się w sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Na terenie 4.2US (3 ha) zlokalizowany jest Paintball Hardcore Kielce.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena

oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową może spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków bytowych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.8 Tereny zabudowy usług sakralnych Ur.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejących terenów usług sakralnych – Kościół pw. Świętej Rodziny w Radomicach.

3.1.9 Tereny przeznaczone pod obiekty produkcyjne, składy i magazyny P.

Na terenie „Planu” wyznaczony jest teren przewidziany pod zabudowę produkcyjną 1.1P w Brudzowie o powierzchni ok. 1,8 ha oraz jest częściowo zagospodarowany. Znajduje się tu KrisPal Serwis – palety drewniane.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Nowe inwestycje w obrębie terenów produkcyjnych i usługowych mogą spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków i odpadów przemysłowych, w tym odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.10 Tereny przeznaczonych pod drogi – publiczne klasy głównej ruchu przyspieszonego KDGP, publiczne klasy zbiorczej KDZ, publiczne klasy lokalnej KDL, publiczne klasy dojazdowej KDD, wewnętrzne KDW, ciągi pieszo-jezdne KPJ.

W projekcie „Planu” uwzględnione zostały projektowane zmiany dotyczące poszerzenia dróg publicznych oraz wytyczenia dróg wewnętrznych (częściowo po śladzie istniejących dróg gruntowych).

Głównymi przewidywanymi skutkami realizacji postanowień dotyczących dróg są:

- przekształcenia powierzchni ziemi,
- konieczność odprowadzania ścieków deszczowych,
- spadek udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- generowanie drgań,
- wzrost emisji spalin,
- nastąpi poprawa właściwości nawierzchni dróg na terenach zagospodarowywanych.

3.1.11 Tereny komunikacji kołowej KDS.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejących terenów przeznaczonych pod komunikację.

3.1.12 Tereny urządzeń zaopatrzenia w wodę IW.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejących terenów zaopatrzenia w wodę.

3.1.13 Tereny urządzeń odprowadzania i utylizacji ścieków IK.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejących terenów urządzeń odprowadzania i utylizacji ścieków.

3.1.14 Tereny zabudowy zagrodowej RM.

Projekt „Planu” utrzymuje przeznaczenie istniejącej zabudowy zagrodowej w Zaborzu – 4.1RM (0,2 ha), 4.2RM (0,04 ha) i 4.3RM (0,2 ha).

3.1.15 Tereny rolne R.

Projekt „Planu” częściowo utrzymuje przeznaczenie terenów gruntów ornych oraz upraw, co wpłynie korzystnie na środowisko przyrodnicze. Dopuszczona zabudowa zagrodowa jest związana z funkcjonowaniem gospodarstw rolnych.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2024 r. poz.82), za grunty rolne uważa się grunty:

- 1) określone w ewidencji gruntów jako użytki rolne;
- 2) pod stawami rybnymi i innymi zbiornikami wodnymi, służącymi wyłącznie dla potrzeb rolnictwa;
- 3) pod wchodzącymi w skład gospodarstw rolnych budynkami mieszkalnymi oraz innymi budynkami i urządzeniami służącymi wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu;
- 4) pod budynkami, budowlami i urządzeniami wchodzące w skład biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 597), a także grunty położone między tymi budynkami, budowlami i urządzeniami lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie, tworzące zorganizowaną całość gospodarczą, w tym zajęte pod dojazdy, place składowe, postojowe i manewrowe, śmietniki, miejsca magazynowania odpadów i ogrodzenia, o ile ich łączna powierzchnia nie jest większa niż 1 ha i wchodzą one w skład gospodarstwa rolnego;
- 5) pod budynkami i urządzeniami służącymi bezpośrednio do produkcji rolniczej uznanej za dział specjalny, stosownie do przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych;
- 6) parków wiejskich oraz pod zadrzewieniami i zakrzewieniami śródpolnymi, w tym również pod lasami przeciwwietrznymi i urządzeniami przeciwozyjnymi;
- 7) rodzinnych ogrodów działkowych i ogrodów botanicznych;
- 8) pod urządzeniami: melioracji wodnych, przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi;
- 9) zrekultywowane dla potrzeb rolnictwa;
- 10) torfowisk i oczek wodnych;
- 11) pod drogami dojazdowymi do gruntów rolnych.

Zgodnie z powyższymi zapisami, na terenach rolnych jako przeznaczenie dopuszczalne określono

zabudowę zagrodową związaną z produkcją rolną. W celu ochrony zasobów przyrodniczych, w części tekstowej zawarto ustalenia dotyczące utrzymania istniejących zadrzewień śródpolnych oraz oczek i cieków wodnych oraz ustalono wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej – minimum 70%. Na terenach 2.1R, 2.2R, 2.4R, 2.5R, 2.7R, 2.15R, od 2.20R do 2.22R, 3.3R, 3.8R, 3.10R, 3.13R, 3.14R, 3.15R, 3.16R w projekcie „Planu” wpisano zakaz zabudowy ze względu na położenie tych terenów w obszarze Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy, obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz bliskość projektowanej obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej. Samo dopuszczenie zabudowy zagrodowej na terenach rolnych (co wynika z definicji zawartej ww. akcie prawnym oraz w takim zakresie jest rozpatrywane przez Wojewódzki Sąd Administracyjny) jako przeznaczenie dopuszczalne (czyli stanowiące maksymalnie 49% powierzchni działki) nie spowoduje jej przekształcenia w tak znacznym stopniu. Biorąc pod uwagę podział ewidencyjny oraz przeznaczenie większości terenów przy drogach pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, część zabudowy zagrodowej będzie związana z lokalizacją budynków gospodarczych związanych z prowadzonym gospodarstwem rolnym na „tyłach” zagospodarowanych działek.

3.1.16 Tereny zieleni nieurządzonej ZN.

Projekt „Planu” utrzymuje przeznaczenie terenów zieleni nieurządzonej, co wpłynie korzystnie na środowisko przyrodnicze.

3.1.17 Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybactwach RU.

Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybactwach związane są z istniejącym zagospodarowaniem terenu. W Brudzowie tereny 1.1RU (2,2 ha) oraz 1.2RU (0,4 ha) są funkcjonalnie powiązane – stanowią jeden kompleks oraz są częściowo zagospodarowane. Teren 2.1RU (0,7 ha) w Łabędziowie również jest częściowo zainwestowany. Tereny 3.1RU (4,4 ha) oraz 3.2RU (2,1 ha) w Radomicach są terenami już zagospodarowanymi.

Wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Ustalenia „Planu” są tożsame z ustaleniami ww. Studium pod względem funkcji terenu oraz parametrów i wskaźników kształtujących zabudowę.

Powiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługową może spowodować:

- wytwarzanie odpadów komunalnych i ścieków bytowych,
- wytwarzanie ścieków i odpadów przemysłowych, w tym odpadów niebezpiecznych,
- ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej,
- przekształcenia krajobrazu,
- emisję zanieczyszczeń powietrza,
- powstanie pola elektromagnetycznego,
- wzrost natężenia hałasu i wibracji.

3.1.18 Tereny wód powierzchniowych płynących Wp, tereny wód powierzchniowych stojących Ws, tereny pod rowami W.

Na terenie objętym „Planem” przewiduje się utrzymanie istniejących cieków wodnych, stawów oraz zbiorników, co pozwoli na zachowanie siedlisk gatunków roślin i zwierząt, czyli na utrzymanie bioróżnorodności terenu.

Ich utrzymanie ma bardzo korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze.

3.1.19 Tereny lasów ZL oraz przewidziane do zalesień ZLz.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejących zwartych kompleksów leśnych, a także uzupełnienie ich zielenią.

Ich utrzymanie ma bardzo korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze.

3.1.20 Tereny zieleni urządzonej ZP.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejącej zieleni o charakterze ogólnodostępnym, a także uzupełnienie ich zielenią.

Ich utrzymanie ma korzystny wpływ na środowisko przyrodnicze.

3.1.21 Tereny istniejącego cmentarza ZC.

Na terenie „Planu” przewiduje się utrzymanie istniejącego cmentarza.

III. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

Głównym celem projektowanego „Planu” jest zmiana przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, produkcyjną i usługową z zachowaniem zintegrowanej ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz walorów krajobrazowych oraz integracja przestrzenna i funkcjonalna obszaru z terenami sąsiednimi.

W konsekwencji można stwierdzić, że brak realizacji projektowanego przedsięwzięcia („opcja zero”) nie wpłynie na zmianę obecnego stanu środowiska, tereny te pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu, aczkolwiek zaniechanie realizacji będzie oznaczało w dobie wysokiego bezrobocia, pozbawienie lokalnej społeczności potencjalnych miejsc pracy i dochodu oraz brak możliwości rozwoju gminy i poprawy jakości życia mieszkańców.

IV. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

W obrębie zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej i usługowej może wystąpić, w zależności od dalszych inwestycji oddziaływanie na środowisko.

Zmiany wprowadzone „Planem” polegają głównie na uszczupleniu powierzchni biologicznie czynnej i wprowadzeniu obcych elementów do środowiska.

Teren objęty „Planem” obejmuje obręby: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów. Na części obszarów występuje istniejąca zabudowa mieszkaniowa, usługowa i produkcyjna.

Występują także tereny podlegające ochronie na mocy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

V. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Podstawowym instrumentem służącym do lokalizowania inwestycji na terenie gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Realizacja projektowanego „Planu” niesie za sobą problemy dotyczące ochrony środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, a mianowicie:

1) na etapie realizacji inwestycji:

- ingerencja w krajobraz (zajęcie przestrzeni),
- przekształcenie powierzchni ziemi tj. rzeźby terenu, powierzchniowych utworów geologicznych, gleby,

- wzrost emisji hałasu i wibracji w trakcie prac,
- wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery z pracującego sprzętu i środków transportu,
- wystąpi możliwość zanieczyszczenia materiałami ropopochodnymi wód i gleby, poprzez emisje zanieczyszczeń.

2) na etapie funkcjonowania inwestycji:

- wzrost emisji hałasu od środków transportu,
- wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- zmiana wizualna krajobrazu,
- uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej.

Na terenie gminy, w obszarze opracowania występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- obszar Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Czarnej Nidy (PLH260016),
- Podkielecki Obszar Chroniony Krajobrazu.

Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych wciąż jeszcze występujących siedlisk przyrodniczych.

Podstawą tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z 02.04.1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21.05.1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Głównym celem utworzenia sieci ekologicznej Natura 2000 jest objęcie określonych obszarów ochroną prawną o statusach dostosowanych do wymogów Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej.

Obowiązujące obszary Natura 2000 są projektowanymi specjalnymi obszarami ochrony siedlisk Natura 2000, zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 7 listopada 2013 r., w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. UE L. 350 z 21.12.2013 r.).

VI. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakie te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Przy sporządzaniu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” miały zastosowanie cele ochrony środowiska określone w następujących aktach prawnych ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym:

- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. (Dyrektywa Siedliskowa) oraz Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. (w sprawie ochrony dzikich ptaków).

Głównym celem Dyrektyw jest konieczność przyczynienia się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny, flory i ptaków na europejskim terytorium państw członkowskich. Niemniej jednak działania podejmowane zgodnie z dyrektywami powinny uwzględniać wymogi gospodarcze, społeczne i kulturalne oraz cechy regionalne i lokalne.

- Strategia Lizbońska – przyjęta na szczycie Rady Europy w Lizbonie w marcu 2000 r., uzupełniona na szczycie Rady Europy w Goteborgu w czerwcu 2001 r. Głównym celem „strategii” jest stworzenie na obszarze Unii najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki na świecie, opartej na wiedzy zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy oraz zapewniającą spójność społeczną. Osiągnięcie tego celu nie musi odbywać się kosztem degradacji środowiska naturalnego i musi być zgodne ze zrównoważonym rozwojem.
- Dyrektywa Rady Nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko – dyrektywę niniejszą stosuje się do oceny

skutków środowiskowych tych przedsięwzięć publicznych i prywatnych, które mogą mieć znaczący wpływ na środowisko.

- 4) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Europy nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, celem dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienia się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko.
- 5) Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego – VI Program Działania na Rzecz Środowiska.

Program ten stanowi podstawę dla wymiaru ochrony środowiska europejskiej strategii stałego rozwoju i przyczynia się do włączenia problemów ochrony środowiska do wszystkich polityk wspólnoty, między innymi poprzez określenie priorytetów ochrony środowiska dla strategii. W szczególności program ten ma na celu:

- podkreślenie znaczenia zmiany klimatu,
 - ochronę, zachowanie, odbudowę i rozwijanie funkcjonowania systemów naturalnych, siedlisk przyrodniczych, dzikiej fauny i flory,
 - przyczynianie się do wysokiego poziomu jakości życia i dobrobytu społecznego obywateli poprzez zapewnienie środowiska naturalnego, w którym poziom zanieczyszczenia nie powoduje szkodliwych skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego oraz poprzez zachęcanie do stałego rozwoju urbanizacyjnego,
 - lepszą wydajność zasobów oraz zarządzanie zasobami i odpadami mając na celu zapewnienie, że spożycie odnawialnych i nieodnawialnych zasobów nie przekroczy zdolności środowiska naturalnego.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
Ustawa określa cele, zasady i formy ochrony przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, szczątków przyrody ożywionej i nieożywionej oraz krajobrazu i zadrzewień.
 - Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
Organy administracji są obowiązane do udostępniania każdemu informacji o środowisku i jego ochronie, dotyczące m.in.:
 - stanu elementów środowiska oraz wzajemnego oddziaływania między tymi elementami,
 - emisji i zanieczyszczeń oddziałujących lub mogących oddziaływać na środowisko,
 - środków i działań, które mają faktycznie lub potencjalnie wpływ na poszczególne elementy środowiska lub ich ochronę oraz raportów w tym zakresie,
 - stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi w zakresie oddziaływania na nie stanu środowiska i emisji.
 - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Zgodnie z w/w dokumentem przewiduje się dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe dla wód podziemnych:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW),

- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

- MasterPlan dla obszaru dorzecza Wisły

Nadrzędne cele strategiczne polityki wodnej wyznaczone w niniejszym dokumencie to:

- osiągnięciu i utrzymaniu dobrego stanu oraz potencjału wód, a także związanych z nimi ekosystemów,
- zapewnieniu dostępu do zasobów wodnych dla zaspokojenia potrzeb ludności, środowiska naturalnego oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczeniu negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych,
- wdrożeniu systemu zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi i gospodarowania wodami.

Powyższe cele zostały uwzględnione przy opracowywaniu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” poprzez:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zrównoważonego rozwoju,
- przyczynianie się do wysokiego poziomu jakości życia i dobrobytu społecznego obywateli poprzez zapewnienie środowiska naturalnego, w którym poziom zanieczyszczenia nie powoduje szkodliwych skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego oraz poprzez zachęcanie do stałego rozwoju urbanizacyjnego,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu głównymi celami ochrony środowiska ustalonymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym jest:

- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach szczególnych,
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczenia atmosferycznego w środowisku określonych w przepisach szczególnych,
- ochrona terenów cennych przyrodniczo, w tym obszarów objętych ochroną prawną,
- ochrona oraz tworzenie nowych obszarów natura 2000,
- ochrona krajobrazu, środowiska naturalnego oraz wód gruntowych i powierzchniowych.

VII. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru oraz na środowisko a także na pozostałe elementy i komponenty środowiska.

Dla inwestycji przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko będzie wymagane, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zostanie stwierdzony na podstawie art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Wydane decyzje środowiskowe dotyczące obszaru objętego „Planem” przytoczono w rozdziale 1.16 *Oddziaływanie na tereny objęte ochroną prawną*.

1. Wpływ realizacji „Planu” na poszczególne elementy środowiska.

Poza przytoczonymi oddziaływaniami na środowisko opisanymi w rozdziale **II pkt. 3.4. Skutki dla środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia obszarów o różnych funkcjach**, wyróżnia się poniższe znaczące oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

1.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Wraz z wdrażaniem funkcji mieszkaniowej, produkcyjnej i usługowej, na terenach nieuzbrojonych nastąpi zubożenie lub przemieszanie siedlisk roślin i zwierząt. Pomimo tego nie przewiduje się znaczących strat dla różnorodności biologicznej.

Tereny wyznaczone pod w/w inwestycje charakteryzują się gruntami już zainwestowanymi lub terenami rolnymi. Ustalenia „Planu” respektują ustanowione formy ochrony przyrody na terenach objętych zmianami.

W celu minimalizacji oddziaływania na bioróżnorodność „Plan” także wprowadza minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej o zmiennej wysokiej wielkości – dla terenów MN, MN/U jest to 50 %, dla UP, P - 5 %, UO - 10 %, US, Ur - 20 %, UT, RU, U - 30 %, w związku z czym planowane zagospodarowanie przyczyni się do nieznacznego ubytku terenów niezabudowanych, które będą ograniczone poprzez w/w wskaźniki.

Oceniając wpływ wprowadzenia nowej zabudowy mieszkaniowej na różnorodność biologiczną należy wziąć pod uwagę fakt, że wprowadzany plan dotyczy przede wszystkim zmiany warunków zabudowy terenów już w większości przeznaczonych do zabudowy oraz poszerzenia istniejącej zabudowy na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną ze względu na dotychczasowe zagospodarowanie związane z zabudową mieszkaniową oraz bliskości (bezpośrednie sąsiedztwo) nowych terenów w stosunku do zabudowy istniejącej – nowe tereny wprowadzane planem są poszerzeniem istniejących terenów a nie wyznaczaniem nowych terenów nie związanych z zagospodarowaniem na cele budowlane.

Podobnie wygląda sytuacja z lokalizowaniem zabudowy produkcyjno-usługowej oraz usługowej. Nowy teren stanowi kontynuację terenów produkcyjnych oraz usługowych już zainwestowanych. Leży w ich bezpośrednim sąsiedztwie. W obecnym użytkowaniu stanowi on teren upraw rolnych intensywnie użytkowany.

Projekt „Planu” przewiduje utrzymanie terenów zieleni nieurządzonej, leśnych oraz wprowadzenie terenu przeznaczonego pod zalesienie. Tereny te mają równoważyć wpływ zabudowy oraz tworzyć strefy ekotonowe w celu umożliwienia migracji gatunków w korytarzach ekologicznych oraz optymalizację mikroklimatu na terenie gminy.

Wprowadzenie możliwości wykorzystywania energii z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW nie spowoduje negatywnego oddziaływania ze względu na skalę przedsięwzięcia. Przez odnawialne źródło energii należy rozumieć odnawialne, niekopalne źródło energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii nie powoduje zubożenia terenu w surowce oraz jest korzystne dla środowiska.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną będzie na pewno bezpośrednie i długoterminowe, nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na bioróżnorodność.

1.2 Oddziaływanie na ludzi.

W związku ze zmianą sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu, można stwierdzić,

że najistotniejszą uciążliwością oddziaływającą na jakość życia ludzi będzie emisja hałasu związana z fazą budowy i eksploatacji obiektów oraz funkcją komunikacyjną.

Przebudowa i budowa dróg, wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej, produkcji i usług będzie miało oddziaływanie pozytywne na ludzi, ze względu na odpowiednie parametry techniczne dróg, nowe nawierzchnie, możliwość aktywizacji społecznej oraz podnoszenie standardów zamieszkiwania i życia.

Działalność będzie charakteryzowała się powstawaniem hałasu od pracujących maszyn oraz transportu.

Zapisy „Planu” dopuszczają stosowanie indywidualnych lub lokalnych odnawialnych źródeł energii na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej o mocy do 100 kW. Panele fotowoltaiczne nie emitują hałasu i zanieczyszczeń powietrza, przed odbijaniem światła słonecznego chronią stosowane w większości paneli warstwy antyrefleksyjne. Z publikowanych danych wynika, że odbicie światła z modułów fotowoltaicznych jest znacznie mniej intensywne niż w przypadku innych materiałów i wynosi mniej niż 30%, podczas gdy szyby samochodowe odbijają go ok. 45%.

Uciążliwości te będą miały charakter punktowy i czasowy. Uciążliwości te będą relatywnie niewielkie i nie wpłyną negatywnie na zdrowie i życie ludzi.

1.3 Oddziaływanie na zwierzęta.

Na terenie objętym opracowaniem nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na faunę. Przewiduje się, że mogą wystąpić pośrednie oddziaływania związane z ewentualnym przemieszczeniem miejsc żerowania, ze względu na zmiany pokrycia terenu i pojawienia się budowli. Biorąc jednak pod uwagę zdolności adaptacyjne zwierząt można twierdzić, że po okresie przejściowym sytuacja zostanie unormowana i nie będzie oddziaływać na zwierzęta.

Są to oddziaływania na etapie przygotowania inwestycji bezpośrednie i pośrednie, krótkoterminowe, okresowe i neutralne.

Na etapie eksploatacji bezpośrednie, długoterminowe, stałe oraz neutralne.

Niezależnie od powyższego, przed realizacją konkretnych inwestycji (oraz w trakcie ich realizacji) wymagane będzie przeprowadzenie dodatkowych wizji w terenie oraz inwentaryzacji przyrodniczej w celu stwierdzenia czy na danym terenie pojawiły się gatunki chronione zwierząt. W przypadku, gdy zaistnieje taka konieczność, należy uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwa od zakazów w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

1.4 Oddziaływanie na chronione rośliny, grzyby i zwierzęta.

Na terenach planowanych do zmiany przeznaczenia zagospodarowania przestrzennego, czyli zmiany przeznaczenia terenów na tereny pod zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjną nie stwierdzono występowania chronionych roślin, grzybów i zwierząt.

Tereny planowane pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną stanowią obszary częściowo użytkowane rolniczo, na których odnotowano brak gatunków chronionych.

Pozostałe obszary objęte „Planem”, sankcjonują stan istniejący, w związku z czym nie nastąpi zmiana przeznaczenia terenu.

W związku z powyższym planowane inwestycje nie będą miały wpływu na chronione rośliny, grzyby i zwierzęta.

Realizacja obwodnicy Morawicy (1KDGP, 2KDGP) nie pogorszy w znaczący sposób walorów botanicznych oraz warunków życia fauny omawianego obszaru. Zgodnie z inwentaryzacją przyrodniczą wykonaną na potrzeby raportu OOŚ, stwierdzono na całości (nie tylko na fragmencie objętym przedmiotowym „Planem”) obecność stanowisk 11 chronionych gatunków roślin, jednej znajdującej się pod ochroną ścisłą – dzwonka syberyjskiego *Campanula sybirica* oraz dziesięciu pod ochroną częściową. Dodatkowo stwierdzono jeden gatunek porostu objętego ochroną częściową – chrobotka leśnego *Cladonia arbuscula*. Część stanowisk kocanek piaskowych *Helichrysum arenarium* oraz chrobotka leśnego *C.*

arbuscula narażona jest na zniszczenie w wyniku realizacji planowanej inwestycji. Stwierdzono występowanie 8 chronionych gatunków ryb, w tym m. in. minogi, kozy, głowacz białopłetwy, piskorz. Stwierdzono występowanie 2 gatunków bezkręgowców objętych ochroną ścisłą – trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* oraz skójką gruboskorupowa *Unio crassus* – realizacja estakady nie spowoduje zniszczenia tych siedlisk. Dodatkowo zaobserwowano występowanie 3 gatunków trzmieli *Bombus sp.* oraz winniczka *Helix pomatia* objętych ochroną częściową. Na terenie występuje również 5 gatunków batrachofauny objętych ochroną częściową oraz 3 gatunki ochroną ścisłą, 3 gatunki gadów objęte ochroną częściową – jaszczurka zwinka, padalec oraz zaskroniec. Zaobserwowano 84 gatunki ptaków podlegające ścisłej ochronie, 2 ochronie częściowej oraz 4 gatunki łownych, z ssaków stwierdzono 7 gatunków podlegających ochronie ścisłej, 6 częściowej. Nie stwierdzono chronionych gatunków grzybów. Środowisko przyrodnicze ma bardzo dużą zdolność adaptacji do nowej sytuacji, dlatego wprowadzane tymczasowe zmiany istniejącego stanu nie będą w znaczny sposób odczuwalne dla zwierząt, również biorąc pod uwagę, iż obecnie zasiedlają one obszar podlegający silnej antropopresji. Wpływ na zmiany siedliskowe oraz różnorodność przyrodniczą nie zagrazi stabilności lokalnych populacji zwierząt.

Niezależnie od powyższego, przed realizacją konkretnych inwestycji wymagane będzie przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej w celu stwierdzenia czy na danym terenie występują gatunki chronione roślin, grzybów i zwierząt. W przypadku, gdy zaistnieje taka konieczność, należy uzyskać stosowne zezwolenie na odstąpienie od zakazów w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

1.5 Oddziaływanie na roślinność.

Na obszarze opracowania nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na florę. Utrzymuje się istniejące tereny leśne oraz zieleni nieurządzonej. Najbardziej naturalne zbiorowiska roślin występują wzdłuż Czarnej Nidy i Morawki.

Dodatkowo na terenach przeznaczonych pod zabudowę pojawi się więcej gatunków ozdobnych charakterystycznych dla ogrodów przydomowych terenów zieleni urządzonej.

Z zabudowy zostały wyłączone tereny leśne, co pozwoli na zachowanie naturalnych siedlisk roślin.

Przebieg dróg prowadzony jest w korytarzach istniejących dróg, wyjątkiem jest obwodnica Morawicy i Woli Morawickiej, która stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu ogólnokrajowym. W wyniku inwestycji (robót ziemnych) zostanie zniszczona część szaty roślinnej. Część zniszczeń ma charakter odwracalny, ponieważ po zakończeniu robót teren zostanie obsiany mieszaną traw charakterystyczną dla rejonu terenu inwestycji, co również minimalizuje ryzyko skolonizowania przez gatunki inwazyjne. Również inwestycja wiąże się z wycinką drzew, ale zostanie ona ograniczona do niezbędnego minimum (na obszarze przeznaczonym do wycinki nie ma okazów objętych ochroną gatunkową oraz pomników przyrody). Na części terenu pod obwodnicą stwierdzono występowanie łęgów, ale nie posiadają one parametrów pozwalających na uznanie ich jako siedlisko przyrodnicze 91E0.

Dodatkowo przy pracach budowlanych dopuszcza się wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie w jakim jest to konieczne.

1.6 Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe.

Nie przewiduje się niekorzystnego oddziaływania inwestycji na środowisko wodne pod warunkiem przestrzegania przepisów szczególnych. W przypadku terenów utwardzonych w skład ścieków deszczowych mogą wchodzić substancje ropopochodne: oleje, smary i resztki paliwa. Wpływ na wody podziemne, w miejscach planowanej zabudowy, polega będzie na lokalnym ograniczeniu infiltracji wody opadowej do gruntu. Nie wpłynie to istotnie na gospodarkę wodną i odprowadzanie wód opadowych na terenie. Nadal będzie naturalny spływ powierzchniowy i infiltracja.

Ustalenia projektu „Planu” nie wpłyną na pogorszenie stanu/potencjału ekologicznego i nie będą stanowić zagrożenia dla osiągnięcia/utrzymania celów środowiskowych określonych w II aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, zatwierdzonej rozporządzeniem Ministra

Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r., poz. 300), ponieważ zgodnie z zapisami „Planu” tereny przeznaczone pod zabudowę produkcyjną, mieszkaniową i usługową mają być wyposażone w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej, w tym podłączenie obiektów produkcyjnych i usługowych do zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę oraz systemu zbiorczej kanalizacji sanitarnej, z dopuszczeniem odprowadzenia ścieków sanitarnych do szczelnych bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej).

Dodatkowo w projekcie „Planu” w §8 pkt 13 zawarto ustalenia dotyczące ochrony środowiska wodnego m. in. wód powierzchniowych płynących – Dopływ z Radomic, Dopływ z Ługów, Czarna Nida, Morawka. W ramach tych zapisów ustala się:

- zakaz niszczenia lub uszkodzania brzegów śródlądowych wód powierzchniowych
- zakaz grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar,
- nakaz umożliwienia przez właścicieli nieruchomości przyległej do powierzchniowych wód publicznych, dostępu do wody na potrzeby wykonania robót związanych z utrzymaniem wód,
- na realizację planowanych przedsięwzięć w obrębie cieków naturalnych wymagane jest uzyskanie zgody wodnoprawnej.

Ustalenia projektu „Planu” nie wpłyną na pogorszenie potencjału ekologicznego oraz nie wpłyną na nieosiągnięcie celów środowiskowych ustalonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Wody deszczowe i roztopowe pochodzące z terenów produkcyjnych i usługowych oraz z zanieczyszczonych powierzchni muszą przy wprowadzaniu do odbiorników spełniać wymagane parametry, w przeciwnym razie wymagają podczyszczenia, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311), co zapewni ochronę wód podziemnych i powierzchniowych – zapisy w tym zakresie zostały zawarte w § 17 ust. 4 pkt 5. W związku z czym oddziaływanie będzie neutralne i długoterminowe.

Ponadto dla ochrony wód podziemnych ustala się następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Zgodnie z raportem ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia budowy obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej, prace związane z realizacją drogi, a w szczególności prace związane z budową obiektów mostowych mogą powodować zanieczyszczenie wody. Prace w dolinie rzecznej mogą powodować tymczasowe zamulenie wód rzeki ze względu na naruszenie osadów dennych. Wzrost stężenia zawiesiny, a w tym materii organicznej może pogorszyć warunki tlenowe rzeki oraz w efekcie spowodować zanieczyszczenie organiczne, ale będzie to oddziaływanie krótkotrwałe. Ewentualne zanieczyszczenie wapieniem zostanie wyeliminowane poprzez zastosowanie zabezpieczenia.

Oddziaływanie będzie nieznaczne, pozytywne bezpośrednie, stałe – realizacja zasad obowiązujących w planie ograniczy negatywny wpływ ścieków na środowisko wodne.

1.7 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.

Rozwój funkcji mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej przyczyni się do zwiększenia dotychczasowej

intensywności zabudowy oraz zwiększenia gazów, tj. SO₂, CO₂ i CO oraz pyłów z indywidualnych pieców grzewczych. Przewiduje się, że nowo powstała zabudowa, nie będzie znacząco wpływać na powstanie wartości zanieczyszczeń atmosfery przekraczających dopuszczalne normy, ze względu na ekologiczne, nowoczesne systemy instalacji grzewczych oraz coraz powszechniejszą budowę domów pasywnych.

Produkcja na terenach przeznaczonych pod niniejszą funkcję, może powodować negatywne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne. Jednakże warunki topoklimatyczne właściwe dla obszaru oraz planowana skala przyrostu zabudowy nie będzie prowadzić do istotnego pogorszenia warunków aerosanitarnych na obszarze objęty planem oraz w terenach sąsiednich.

Ze względu na istniejące oraz projektowane drogi, istniejący ruch lokalny oraz tranzytowy, nie przewiduje się negatywnego wpływu na środowisko spowodowanego wzmożoną emisją spalin. Jednakże rozwój terenów zurbanizowanych i rozbudowa układu komunikacyjnego może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin.

Do obniżenia poziomu stężenia pyłu może przyczynić się:

- modernizacja instalacji grzewczej,
- zastosowanie alternatywnych źródeł ciepła (kolektorów słonecznych, pomp ciepła) - montaż i wykorzystanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii,
- wymiana lub likwidacja kotłów węglowych,
- termomodernizacja (docieplenie ścian/stropów budynków).

Zgodnie z raportem ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia budowy obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej, należy wprowadzić nasadzenia wzdłuż projektowanej drogi rodzimych gatunków roślin, charakterystycznych dla miejscowych warunków siedliskowych, co spowoduje zahamowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń z wtórnego pylenia z podłoża (funkcja biofiltra).

Oddziaływanie będzie nieznaczne, bezpośrednie, średnio terminowe - ze względu na niewielką skalę przyrostu terenów zabudowy, a także wprowadzenie obowiązku stosowania paliw ekologicznych wystąpi nieznaczne oddziaływanie na terenie objętym planem.

Oddziaływanie nie wzrośnie w sposób istotny do stanu istniejącego.

Oddziaływania pozytywne – wtórne, długoterminowe, stałe będą to ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez preferowanie rozwiązań technicznych i mediów grzewczych ograniczających emisje zanieczyszczeń do środowiska poprzez stosowanie energii elektrycznej lub paliw ekologicznych niskoemisyjnych lub alternatywnych źródeł energii.

1.8 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę.

Na terenach objętych „Planem” nie przewiduje się drastycznych zmian ukształtowania powierzchni na skutek wprowadzania zabudowy i ciągów komunikacyjnych. Przy realizacji inwestycji proponowanych w „Planie” ulegnie przekształceniu wierzchnia powierzchnia ziemi. Będą to niwelacje, naturalnie związane z wprowadzeniem nowych funkcji. Największy wpływ na zmianę ukształtowania terenu będzie miała obwodnica Morawicy i Woli Morawickiej, w związku z planowaną estakadą nad rzeką Czarna Nida.

Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, neutralne i nieodwracalne.

1.9 Oddziaływanie na drożność korytarzy ekologicznych.

Projektowane funkcje terenu nie będą miały wpływu na drożność korytarzy ekologicznych. Zostanie zachowana ciągłość korytarzy ekologicznych na terenie gminy poprzez wprowadzenie w ustrzeniach „Planu” realizacji ogrodzeń ażurowych oraz zachowanie dystansu pomiędzy powierzchnią ziemi a ogrodzeniem dla korytarza ekologicznego Dolina Nidy.

Zgodnie z raportem ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej”, planowane są następujące przejścia dla zwierząt:

Lp.	Obiekt	Funkcja	Kilometraż	Parametry przejścia dla zwierząt	Współczynnik ciasnoty	Zagospodarowanie	Odległość od odcinków oświetlonych
1.	Obiekt ED-2 Długość konstrukcji 456,30 m Szerokość konstrukcji 24,50 m	przejście dla zwierząt małych, średnich i dużych	km 5+255.00 DK73	Parametry przejścia wymagane DŚU 15x3,5m Szerokość dostępna dla zwierząt: 442,60m Długość przejścia: 24,50 m Wysokość przejścia od 3,50 do 4,50 m	Wymagany współczynnik ciasnoty = 1,50 Współczynnik ciasnoty dla średniej wysokości przejścia (śr. 4,00m) $(442,60 \times 4,00) / 24,50 = 72,3$	Nasadzenia naprowadzające. Rozłożenie głązów i karpin.	Obiekt nie oświetlony. Odległość ok. 385 m w kierunku Kielc na DK 73 oraz od prawego przyczółku w kierunku Tarnowa na drogach serwisowych
2.	Obiekt MD/PZM-4 Długość konstrukcji 21,90 m Szerokość konstrukcji 24,27 m	przejście dla małych zwierząt zespolone z ciekim	km 6+584,15 DK73	Szerokość przejścia wymagana DŚU 1,50x1,0 m, Światło poziome pod obiektem 19,02 m; szerokość cieku 6,00m Szerokość przejścia = ~13,02 m (>1,50m) Długość = 25,77 m Światło pod obiektem 2,15 do 2,27 m	Min. $(19,02 \times 2,15) / 25,77 = 1,59$	Nasadzenia naprowadzające.	Brak oświetlenia w obszarze przepustu
3.	Obiekt MM/PZM-4a Długość konstrukcji 10,75 m Przekrój konstrukcji 4,00x2,00 m	przejście dla małych zwierząt	0+179,00 drogi DJ14b (km 0+210 Dopływu spod Radomic)	Szerokość przejścia wymagana DŚU 1,50x1,0 m, Szerokość przejścia – obustronne półki o szerokości 2x0,75 m; wysokość 1,00m Długość przejścia= 10,24 m	$(4,00 \times 2,0) / 10,24 = 0,78$	Nasadzenia naprowadzające.	Brak oświetlenia w obszarze przepustu
4.	Obiekt MM/PZM-4b Długość konstrukcji 9,27m Przekrój konstrukcji 4,00x2,00 m	przejście dla małych zwierząt	km 0+733,38 drogi DJ14a (km 0+299 Dopływu spod Radomic)	Szerokość przejścia wymagana DŚU 1,50x1,0 m, Szerokość przejścia – obustronne półki o szerokości 2x0,75 m; wysokość 1,00m Długość przejścia= 8,84 m	$(4,00 \times 2,0) / 8,84 = 0,90$	Nasadzenia naprowadzające.	Brak oświetlenia w obszarze przepustu
5.	Obiekt ED-5 Długość konstrukcji 327,00 m	przejście dla zwierząt małych,	km 7+133.50 DK73	Parametry przejścia wymagane DŚU 15x3,5m	Wymagany współczynnik ciasnoty = 1,50 Współczynnik ciasnoty dla	Nasadzenia naprowadzające. Rozłożenie głązów i karpin.	Obiekt nie oświetlony. Najbliższe oświetlenie w

	Szerokość konstrukcji 24,50 m	średnich i dużych		Szerokość dostępna dla zwierząt: 315,80m Długość przejścia: 24,50 m Wysokość przejścia od 3,50 do 4,50 m	średniej wysokości przejścia (śr. 4,00m) (315,80x4,00)/24,50=51,5		odległości ok. 270 m w kierunku Tarnowa.
6.	Obiekt PZł-1 Długość konstrukcji 26,49 m Przekrój konstrukcji 3,00x1,20 m	przejście dla płazów i małych zwierząt	km 4+250 DK73	Światło 3,0 x 1,2 m, długość przejścia 26,00 m	(3,00x1,2)/26,0=0,14	Nasadenia naprowadzające.	W obrębie obiektu brak oświetlenia. Najbliższe ok. 160 m w kierunku Tarnowa
7.	Obiekt PZł-1a Długość konstrukcji 8,49m Przekrój konstrukcji 1,50x1,00 m	przejście dla płazów i małych zwierząt	km 0+416.25 DJ8	Światło 1,5 x 1,0 m, długość przejścia 8,00m	(1,50x1,0)/8,0=0,19	Nasadenia naprowadzające.	W obrębie obiektu brak oświetlenia. Najbliższe ok. 160 m w kierunku Tarnowa
8.	Obiekt PZł-1b Długość konstrukcji 8,49m Przekrój konstrukcji 1,50x1,00 m	przejście dla płazów i małych zwierząt	km 0+426.92 DJ9	Światło 1,5 x 1,0 m, długość przejścia 8,00m	(1,50x1,0)/8,0=0,19	Nasadenia naprowadzające.	W obrębie obiektu brak oświetlenia. Najbliższe ok. 160 m w kierunku Tarnowa

Tab. Przejścia dla zwierząt planowane przy budowie obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej, źródło: raport ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej”.

Zgodnie z w/w raportem, na obszarze objętym „Planem” znajdują się przejścia dla zwierząt (o parametrach dostosowanych do możliwości przemieszczania się przedstawicieli wszystkich stwierdzonych gatunków zwierząt) wymienione w tabeli pod numerem 1, 2, 3, 4 i 5. Są to przejścia związane z rzeką Czarna Nida, która stanowi regionalny korytarz ekologiczny oraz z Dopływem spod Radomic. Projekt „Planu” w obszarze planowanych przejść przewiduje przeznaczenie pod wody powierzchniowe płynące (teren 2.1Wp, 2.2Wp) zieleń nieurządzoną (teren 2.1ZN, 2.20ZN, 2.16ZN, 2.17ZN) tereny lasów (teren od 2.6ZN do 2.10ZL), tereny przewidziane do zalesień (teren 2.1ZLz, 2.2ZLz), tereny pod rowami (teren 2.1W, 2.2W) oraz tereny rolne bez możliwości zabudowy (teren 2.20R), zatem nie zostanie zaburzona migracja zwierząt. W kwestii migracji ptaków, teren ten nie jest intensywnie wykorzystywany przez awifaunę jako korytarz migracyjny, zatem ustalenia „Planu” nie będą stanowiły bariery dla przelatujących ptaków.

1.10 Oddziaływanie na krajobraz.

Wprowadzenie nowych terenów przewidzianych pod inwestycje wpłynie na krajobraz.

Poprzez pojęcie ładu przestrzennego należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Projekt „Planu” nie przewiduje realizacji nowych dominant przestrzennych.

W wyniku realizacji projektu „Planu” na terenie gminy Morawica może dojść do przekształceń krajobrazu. Na wybranych obszarach tereny dotychczas użytkowane rolniczo mogą być przekształcone pod funkcję mieszkaniową oraz usługową. W tym miejscu należy podkreślić, że w przeważającym stopniu nowa zabudowa mieszkaniowa będzie uzupełnieniem obecnie istniejącej tkanki. Zwiększy się udział krajobrazów zurbanizowanych, które zastąpią krajobrazy rolnicze krajobrazy kulturowe. Projekt „Planu” nie wprowadza większych zmian w najcenniejsze wnętrze krajobrazowe gminy – dolinę Czarnej Nidy oraz Morawki. Wpływ przekształceń krajobrazu będzie ograniczony do skali lokalnej oraz nie będzie to oddziaływanie negatywne.

Jednakże wszystkie wyżej opisane zmiany mają charakter modyfikacyjny w stosunku do głównego elementu kształtującego krajobraz gminy tj. rzeźby terenu i można stwierdzić, że pomimo zmian to cechą podstawową krajobrazu gminy pozostanie obecność dużej ilości wzniesień oraz masywów lasów, które pełnią rolę krajobrazotwórczą i stanowią kurtyny wydzielające poszczególne wnętrza krajobrazowe. Walory krajobrazowe terenów opracowania zostaną zachowane poprzez utrzymanie zadrzewień, terenów lasów. Będzie to oddziaływanie długoterminowe.

Planowane zagospodarowanie nie będzie stanowić zagrożenia dla walorów krajobrazowych i kulturowych obszarów objętych zmianą „Planu” oraz terenów sąsiednich.

1.11 Oddziaływanie na klimat akustyczny oraz ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi

Realizacja ustaleń „Planu” nie spowoduje znaczących zmian w warunkach klimatycznych obszaru. Można przewidywać, że nastąpi niewielka zmiana w kierunku klimatu obszarów zurbanizowanych w wyniku zwiększenia powierzchni zabudowanej np. nieznaczne obniżenie wilgotności lub zmniejszenie prędkości wiatru.

Źródłem hałasu komunikacyjnego są drogi oraz hałas generowany przez obiekty produkcyjne i usługowe. Jednakże na obszarach objętych planem wskazane część dróg jest drogami istniejącymi - nastąpi wyłącznie ich usankcjonowanie oraz poszerzenie do parametrów zgodnych z przepisami odrębnymi.

Wskazane jest, aby decyzje o wykonaniu konkretnych inwestycji podejmować po wykonania pomiarów natężenie ruchu i wartości hałasu. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz.112).

Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku w dB, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne:

Przeznaczenie terenu	Drogi lub linie kolejowe		Instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
	pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
• Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. • Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży; • Tereny domów opieki społecznie; • Tereny szpitali w miastach;	61 dB	56 dB	50 dB	40 dB
• Tereny zabudowy mieszkaniowej	65 dB	56 dB	55 dB	45 dB

wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego; • Tereny zabudowy zagrodowej; • Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe • Tereny mieszkaniowo-usługowe				
---	--	--	--	--

Linie elektroenergetyczne także emitują hałas. Dopuszczalny poziom hałasu wyrażony równoważnym poziomem dźwięku w dB, powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne kształtuje się następująco:

Przeznaczenie terenu	Drogi lub linie kolejowe		Instalacje i pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
	pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia - przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy - przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie noc
• Tereny szpitali i domów opieki społecznie; • Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;	55 dB	45 dB	45 dB	40 dB
• Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego; • Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe • Tereny mieszkaniowo - usługowe	60 dB	50 dB	50 dB	45 dB

Zgodnie z Raportem ponownej oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „Budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej”, dla obecnego przebiegu obwodnicy wykonano ponownie analizy akustyczne dotyczące nawierzchni SMA 11 i SMA 8, z uwagi na mniejszą ilość ekranów niż w wariantcie W1 i brak konieczności ustanawiania obszaru ograniczonego użytkowania wariant preferowany dotyczy zastosowania nawierzchni o obniżonej hałaśliwości SMA 8. Wokół projektowanej obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej projekt „Planu” nie przewiduje terenów chronionych akustycznie (na terenach rolnych w

otoczeniu terenu 1KDGP, 2KDGP projekt nie przewiduje zabudowy chronionej akustycznie). Tereny 2.1UT, 2.1U, 2.2U zlokalizowane bezpośrednio przy obwodnicy nie dopuszczają w swoich zapisach funkcji mieszkaniowej.

Zapisy „Planu” określają dopuszczalne poziomy hałasu:

- a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- b) dla terenów zabudowy usługowej (w przypadku realizacji przeznaczenia dopuszczalnego – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) dla terenów zabudowy usług oświaty jak dla terenów pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- d) dla terenów zabudowy usług publicznych jak dla terenów pod szpitale i domy opieki społecznej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) dla terenów zabudowy usług turystyki jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- f) dla terenów usług sportu i rekreacji jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- g) dla terenów zabudowy zagrodowej jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- h) dla terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodnich, leśnych i rybackich jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022 poz. 2556 z późn. zm.) terenami chronionymi akustycznie są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, usług sportu i rekreacji, usług sakralnych, turystyki, oświaty, usług publicznych, zdrowia. Oddziaływanie hałasu są oddziaływaniami na etapie przygotowania inwestycji bezpośrednimi, krótkoterminowymi, okresowymi i neutralnymi Na etapie eksploatacji będzie to oddziaływanie bezpośrednie oraz punktowe.

Planowane inwestycje ze względu na swoją charakterystykę tj. zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjną nie będą miały istotnego znaczenia na jakość powietrza atmosferycznego oraz na generowanie hałasu (wymienione tereny są terenami przeznaczonymi pod powyższe funkcje w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica, przyjętego Uchwałą nr XLII/405/21 Rady Miejskiej w Morawicy z dnia 17.12.2021 roku, dla którego strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znaczącego negatywnego wpływu na hałas).

Teren przeznaczony pod zabudowę produkcyjną jest już terenem w większości zagospodarowanym. W celu zminimalizowania oddziaływania hałasu na tereny zabudowy mieszkaniowej, wprowadzono w projekcie „Planu” zieleń izolacyjną w postaci szpaleru drzew oddzielającego teren zabudowy produkcyjnej **1.1P** od terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **1.11MN**.

1.12 Oddziaływanie na zasoby naturalne.

Surowce, które człowiek czerpie ze środowiska przyrodniczego na swoje potrzeby nazywają się zasobami naturalnymi ziemi. Zasoby te dzielą się na nieorganiczne takie jak: powietrze atmosferyczne, surowce mineralne, gleba, woda oraz organiczne tj. rośliny i zwierzęta.

Na obszarze objętym „Planem” zlokalizowane jest złożo kamieni drogowych i budowlanych „Radomice” (KD909), złożo kalcytu „Radomice I” (KC628) oraz złożo kamieni drogowych i budowlanych „Skrzelczyce” (KD641), dla których ustalono zasady zagospodarowania zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenia „Planu” utrzymują istniejące zagospodarowanie terenu – tereny leśne, do zalesienia lub rolne oraz nie przewidują eksploatacji złoża, zatem nie nastąpi oddziaływanie na tereny sąsiednie.

Wpływ realizacji przedmiotowych inwestycji na stan zasobów naturalnych gminy został omówiony powyżej.

Oddziaływanie będzie długoterminowe, stałe i bezpośrednie oraz neutralne.

1.13 Oddziaływanie na zabytki.

W granicach opracowania występują obiekty zabytkowe wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków – układ wodny ze stawem i upustem oraz kapliczka Jana Nepomucena. Dla ww. obiektów ustalono: ochronę formy, gabarytów i materiałów, zachowanie układu otworów okiennych i drzwiowych oraz zakazano zmiany geometrii głównych połaci dachu. W „Planie” wyznaczono również strefę ochrony konserwatorskiej oraz określono ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy w w/w strefie.

Na terenie objętym „Planem” znajdują się udokumentowane stanowiska archeologiczne. Wszelkie prace ziemne należy prowadzić pod stałym nadzorem archeologicznym, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Oddziaływanie będzie długoterminowe, stałe i bezpośrednie, ale nie będzie to oddziaływanie negatywne.

1.14 Oddziaływanie na dobra materialne.

Realizacja projektowanych inwestycji związana jest transportem samochodowym, co może mieć wpływ na stan dróg - ulegną one częściowemu zniszczeniu.

Oddziaływanie to będzie miało charakter średnioterminowy, bezpośredni i odwracalny. Ocenia się, że dobra materialne na opracowywanym obszarze reprezentowane są głównie poprzez zainwestowanie terenów, sieć drogową i infrastrukturę techniczną.

Realizacja projektu „Planu” spowoduje wzrost zasobności gminy w dobra materialne, który zostanie zharmonizowany z ochroną walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych.

Będzie to oddziaływanie, długoterminowe oraz pozytywne.

1.15 Oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

Tabelaryczne diagnoza relacji pomiędzy skutkami realizacji ustaleń projektu dokumentu a stanem jakości poszczególnych komponentów środowiska

Skróty oznaczeń oddziaływań zawartych w poniższych tabelach:

Z - oddziaływanie znaczące;

B - oddziaływanie bezpośrednie;

P - oddziaływanie pośrednie;

W - oddziaływanie wtórne;

S - oddziaływanie skumulowane;

K - oddziaływanie krótkoterminowe;

Ś - oddziaływanie średnioterminowe;

D - oddziaływanie długotrwałe;

St - oddziaływanie stałe;

Ch - oddziaływanie chwilowe;

Po - oddziaływanie pozytywne;

O - brak oddziaływania lub oddziaływanie neutralne

	Oddziaływanie na etapie realizacji na:											
symbol oznacza- nia terenu	bioróżno- rodność	ludzi	zwierzęta	rośliny	wody podziem- ne i powierzc- hniowe	powietrze atmosfery- czne	pow. ziemi i gleby	drożność korytarzy ekologicz- nych	krajobraz	klimat (w tym akustycz- ny)	zasoby natural- ne	zabytki
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
MN MN/U	B	B	B	B	B	B,Ś	B,D	O	B,D	B, Ś	B	O
U UT UO UP US Ur	B	B	B	B	B	B,Ś	B,D	O	B	B, Ś	B	O
P	B	B	B	B	B	B,Ś	B,D	O	B	B, Ś	B	O
RU	B	B	B	B	B	B,Ś	B,D	O	B	B, Ś	B	O
R RM	P,Ch	O	P,Ch	P,Ch	P,Ch	P	B,D	O	O	P,Ch	O	O
ZN	B,O	B,Po	B,Po	B,Po	B,O	B,O	B,Po	B,Po	B,O	O	B,O	O
WS	B,	P	B	B	B	B	B	P	B	B	B	O
ZL ZLz	O	O	B	B	B	B	P	B	B	B	B	O
ZP	B	B	B	B	B	B,Ś	B,D		B	B	B	O
ZC	B	B	B		B	B,Ś	B,D		B	B	B	O
KDG KDZ KDL KDD KDW KPJ KDS IW IK	B	B	B		B	B,Ś	B,D		B	B	B	O

	Oddziaływanie na etapie funkcjonowania na:											
symbol oznacza- nia terenu	bioróżno- rodność	ludzi	zwierzę- ta	rośliny	wody podziem- ne i powierz- chniowe	Powie- trze atmosfe- ryczne	pow. ziemi i gleby	drożność korytarzy ekologi- cznych	krajobraz	klimat (w tym akusty- czny)	zasoby natural- ne	zabytki
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
MN MN/U	D, O	D,P o	O, D	O,D,	P,O	B,D,St	B,St, O	O	B,D,St,O	St,D,O	B,St,O	O
U UT UO UP US Ur	MN	D, O	D,Po	O, D	O,D,	P,O	B,D,S t	B,St,O	O	B,D,St ,O	St,D,O	B,St,O
P	P,D,St, O	B, D, St, O	P, D, St, O	P, D, St, O	P,D	B,D,St	B, D	O	B,D,St	St,D,O	B, St,O	O
RU	P,D,St, O	B, D, St, O	P, D, St, O	P, D, St, O	P,D	B,D,St	B, D	O	B,D,St	St,D,O	B, St,O	O
R RM	P, St, W	B, St, O	P, St, W	P, St, W	P, St	P, St, O	B, St, D	Po	B,D,St,O	St,D,O , Po	B, St,O	O
ZN	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, O	Po	B,D,St,P o	St,D,O , Po	B, St, Po	O
WS	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, O	Po	B,D,St,P o	St,D,O , Po	B, St, Po	O
ZL ZLz	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, Po	B, D, St, O	Po	B,D,St,P o	St,D,O , Po	B, St, Po	O
ZP	B, D,St	B,P o,D, St	B,D,St, O	B,D,St	B, D,St	B,D,St	B, D, St,O	O	B,D,St	St,D	B, St, O	O
ZC	B, D,St	B,P o,D,	B,D,St, O	B,D,St	B, D,St	B,D,St	B, D, St,O	O	B,D,St	St,D	B, St, O	O

		St										
KDG	B, D, St	B, P	B, D, St,	B, D, St	B, D, St	B, D, St	B, D,	O	B, D, St	St, D	B, St,	O
KDZ		o, D,	O				St, O				O	
KDL		St										
KDD												
KDW												
KPJ												
KDS												
IW												
IK												

1.16 Oddziaływanie na tereny objęte ochroną prawną.

Na terenach objętych „Planem” występują obszary podlegający ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- rezerwat przyrody „Radomice”,
- obszar Natura 2000 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Czarnej Nidy (PLH260016),
- Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Projekt „Planu” utrzymuje istniejące zagospodarowanie terenu rezerwatu przyrody „Radomice” – tj. tereny leśne oraz łąki oraz ustala jego ochronę.

Wprowadzane uchwaleniem „Planu” zmiany mają następujący wpływ na Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu:

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów w strefie krajobrazowej A:	Ustalenia „Planu”
zachowanie cennych ekosystemów; - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci.	Lokalizacja nowej zabudowy oraz infrastruktury zlokalizowana jest w ściśle wyznaczonych lokalizacjach i nie będzie miała negatywnego wpływu na najcenniejsze zbiorowiska łąk.
ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;	Na terenach objętych opracowaniem (przeznaczonych pod zabudowę) nie stwierdzono występowania stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów – jedynie niewielka część terenu 2.32MN nachodzi na strefę A, ale inwentaryzacja przyrodnicza przeprowadzona na potrzeby Podkieleckiego Obszaru chronionego Krajobrazu nie wykazała stanowisk gatunków chronionych na omawianym fragmencie. Ingerencja

	w gatunki chronione roślin i zwierząt nastąpi w związku z realizacją Obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej, co zostało szczegółowo omówione w rozdziale 1.4 <i>Oddziaływanie na chronione rośliny, grzyby i zwierzęta</i> – Środowisko przyrodnicze ma bardzo dużą zdolność adaptacji do nowej sytuacji, dlatego wprowadzane tymczasowe zmiany istniejącego stanu nie będą w znaczny sposób odczuwalne dla zwierząt, również biorąc pod uwagę, iż obecnie zasiedlają one obszar podlegający silnej antropopresji Wpływ na zmiany siedliskowe oraz różnorodność przyrodniczą nie zagrazi stabilności lokalnych populacji zwierząt. Realizacja obwodnicy jest inwestycją celu publicznego o znaczeniu ogólnokrajowym.
zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmienionym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie naturalnych polderów,	Projekt „Planu” utrzymuje istniejącą sieć hydrograficzną.
utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,	Projekt „Planu” utrzymuje ciągłość korytarzy ekologicznych.
utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód; - likwidacja części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji, - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności, - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci,	Nowa zabudowa (jej skala i sposób zagospodarowania terenu) nie spowoduje naruszenia reżimu wód powierzchniowych i podziemnych, ponieważ jest ona lokowana pośród terenów już zurbanizowanych.
ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi, poprzez zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,	Projekt „Planu” wprowadza dolesienia w celu uzyskania ciągłości ekosystemów.
ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku	Projekt „Planu” utrzymuje wnętrza widokowe.
Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów	Ustalenia „Planu”

w strefie krajobrazowej B:	
zachowanie cennych ekosystemów; - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych, - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci.	Lokalizacja nowej zabudowy oraz infrastruktury zlokalizowana jest w ściśle wyznaczonych lokalizacjach i nie będzie miała negatywnego wpływu na najcenniejsze zbiorowiska łąk.
ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;	Na terenach objętych opracowaniem (przeznaczonych pod zabudowę) nie występują stanowiska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych; - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska, - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji, - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych, - zalesianie poza powierzchniami cennych przyrodniczo siedlisk, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;	Projekt „Planu” ustala zakaz zabudowy na terenach leśnych oraz wprowadza dolesienia w celu uzyskania ciągłości ekosystemów.
utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,	Projekt „Planu” utrzymuje ciągłość korytarzy ekologicznych.
zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,	Projekt „Planu” nie ingeruje w mozaikę krajobrazową.
ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,	Projekt „Planu” utrzymuje istniejące lasy oraz wprowadza nowe zalesienia.
ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,	Projekt „Planu” utrzymuje wnętrza widokowe.

- uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,	
zachowanie wartości kulturowych obszaru; - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, - rewitalizacja obiektów zabytkowych, - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych, - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych, - edukacja.	Na obszarze objętym strefą B nie występują obiekty zabytkowe.
Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów w strefie krajobrazowej C:	Ustalenia „Planu”
ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; - edukacja ekologiczna, - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk, - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;	Na terenach objętych opracowaniem (przeznaczonych pod zabudowę) nie występują stanowiska chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,	Projekt „Planu” utrzymuje ciągłość korytarzy ekologicznych.
zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu; - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania, - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,	Projekt „Planu” nie ingeruje w mozaikę krajobrazową.
ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi; - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję, - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,	Projekt „Planu” utrzymuje istniejące lasy oraz wprowadza nowe zalesienia.
ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych; - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji, - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,	Projekt „Planu” utrzymuje wnętrza widokowe.
zachowanie wartości kulturowych obszaru; - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa, - rewitalizacja obiektów zabytkowych,	Na obszarze objętym strefą C nie występują obiekty zabytkowe.

- poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych, - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych, - edukacja.	
Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej A zakazuje się:	Ustalenia „Planu”:
Zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką (zakaz nie dotyczy terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu)	• ustalenia projektu „Planu” w strefie krajobrazowej A przewidują przeznaczenie pod zielen nieurządzoną ZN, tereny lasów ZL, wody powierzchniowe płynące Wp, stojące Ws oraz pod rowami W, które nie przewidują znacznych zmian zagospodarowania – utrzymują istniejące zagospodarowanie; • jedynie niewielka część terenu 2.32MN w Łabędziowie znajduje się w strefie A - zgodnie z danymi pochodzącymi z inwentaryzacji POChK na tym obszarze nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt, zatem nie dojdzie do złamania zakazu, • inwestycją mogącą kolidować z zakazem jest budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej 1KDGP, 2KDGP. Stanowi ona inwestycję celu publicznego, więc zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 3 nie dotyczą jej zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu. Burmistrz Miasta i Gminy Morawica decyzją nr 6/2018 z dnia 20.08.2018 r. ustalił środowiskowe uwarunkowania dla ww. przedsięwzięcia. Powyższa decyzja wprowadza szereg warunków chroniących dziko występujące zwierzęta, m. in.: - zaplecze budowy należy zlokalizować poza stwierdzonymi stanowiskami chronionych gatunków motyli oraz roślin, oraz należy zachować odległość co najmniej 50m od cieków i rowów - należy kontrolować plac budowy na obecność zwierząt w szczególności studzienki, inne elementy kanalizacji i wykopy, w których mogłyby zostać uwięzione zwierzęta (płazy, gady, małe ssaki), eliminować zastoiska wody i nieuformowane skarpy, a w przypadku

uwięzienia zwierząt przenosić je na dogodne dla nich siedliska,

- Teren budowy przed rozpoczęciem prac zabezpieczyć przed wejściem drobnych zwierząt, w tym płazów, poprzez wykonanie tymczasowych wygradzeń w miejscach, gdzie stwierdzono szlaki migracji płazów; ogrodzenie wykonać w taki sposób, aby uniemożliwić płazom przekraczanie go dołem, jak również wspinanie się i przechodzenie górą. Tymczasowe wygradzenia zabezpieczające przed wkraczaniem małych zwierząt na teren budowy wykonać: w km ok.: 3+900-4+300, 5+290-5+420, 5+530-5+640, 6+580-7+300 i 7+310-7+615 (obustronnie) i ok.: 4+530-4+640, 4+950-5+080 i 6+500-6+575 (strona lewa) oraz ok. 6+355-6+575 (strona prawa), z siatki o średnicy oczek ≤ 5 mm: wysokość części nadziemnej – min. 40 cm, głębokość zakopania w gruncie – min. 10 cm, odgięcie górnej krawędzi tzw. przewieszka – szerokość min. 10 cm; zastosowanie innego materiału do wygradzeń jest uwarunkowane uzyskaniem akceptacji sprawującego nadzór przyrodniczy,

- Prace w korytach rzek Czarna Nida i Morawka prowadzić w okresie od 16 września do końca stycznia z uwagi na okres tarła ichtiofauny, migracji jesiennej płazów i zakończenie fazy rozwojowej imago trzepli zielonej,

- W przypadku przejść zespolonych z ciekami wodnymi zapewnić umieszczenie wewnątrz przepustu tzw. półek przełazowych, wyniesionych ponad lustro wody. Półki dla płazów i małych zwierząt powiązać z gruntem, w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się zwierząt po wyjściu z przepustu i swobodne wejście do przepustu,

- Obiekty pełniące funkcję przejść dla zwierząt utrzymywać w stanie nie powodującym pogarszania warunków, w tym utrzymywać we właściwym stanie zieleni naprowadzającą.

- tereny rolne 2.1R, 2.4R, 2.20R w części tekstowej mają wpisaną zakaz realizacji

	zabudowy, jedynie teren 2.25R dopuszcza realizację zabudowy zagrodowej, ale z uwagi, iż jest to przeznaczenie dopuszczalne, nie jest przesądzone, iż w tym miejscu powstanie zabudowa zagrodowa, Niezależnie od powyższego, przed realizacją konkretnych inwestycji (oraz w trakcie ich realizacji) wymagane będzie przeprowadzenie dodatkowych wizji w terenie oraz inwentaryzacji przyrodniczej w celu stwierdzenia czy na danym terenie pojawiły się gatunki chronione roślin. W przypadku, gdy zaistnieje taka konieczność, należy uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwa od zakazów w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Oddziaływanie będzie w skali lokalnej, co znacznie nie spowoduje zaburzenia bioróżnorodności ekosystemów na terenie gminy oraz POChK. wszelkie działania inwestycyjne muszą być dostosowane do ochrony gatunkowej zwierząt.
Realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki, przedsięwzięć dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu oraz terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu).	inwestycją mogącą kolidować z zakazem jest budowa obwodnicy Morawicy 1KDGP, 2KDGP. Stanowi ona inwestycję celu publicznego, więc zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 3 nie dotyczą jej zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu. Burmistrz Miasta i Gminy Morawica decyzją nr 6/2018 z dnia 20.08.2018 r. ustalił środowiskowe uwarunkowania dla ww. przedsięwzięcia oraz w związku z uwzględnieniem aktualnego rozwiązania projektowego dla wariantu preferowanego sporządził raport do ponownej oceny oddziaływania na środowisko ww. przedsięwzięcia.
Likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub	istniejące zadrzewienia śródpolne i przydrożne (w celu minimalizacji likwidacji) należy wkomponowywać w projektowane

wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (zakaz nie dotyczy zadrzewień występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej oraz terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu),	zagospodarowanie terenu; • na terenie 2.32MN, działka nr ew. 299/8, o. Łabędziów znajdująca się w strefie krajobrazowej A, zgodnie z ewidencją gruntów i budynków stanowi grunty orne RVI, grunty pod rowami W-RVI; na terenie 2.25R, działki nr ew. 301/15, 301/13, 301/11, 301/6 o. Łabędziów stanowią łąki trwałe ŁV, ŁVI, pastwiska PsVI, grunty orne RVI, grunty pod rowami W-RVI, nieużytki N. Zatem można zastosować odstępstwo od zakazu, zgodnie z §5 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia. • inwestycją mogącą kolidować z zakazem jest budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej 1KDGP, 2KDGP. Stanowi ona inwestycję celu publicznego, więc zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 3 nie dotyczą jej zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu. Burmistrz Miasta i Gminy Morawica decyzją nr 6/2018 z dnia 20.08.2018 r. ustalił środowiskowe uwarunkowania dla ww. przedsięwzięcia oraz w związku z uwzględnieniem aktualnego rozwiązania projektowego dla wariantu preferowanego sporządzono raport do ponownej oceny oddziaływania na środowisko ww. przedsięwzięcia.
Dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki oraz terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu),	• przeznaczenie terenu strefy krajobrazowej A w „Planie” nie przewiduje realizacji zabudowy, za wyjątkiem terenu 2.32MN w Łabędziowie, gdzie wyznaczona linia zabudowy prawie w całości wyklucza możliwość realizacji zabudowy w strefie A – powierzchnia terenu znajdująca się w strefie A – 165 m², z czego ok. 22 m² mają możliwość zabudowy, zgodnie z wyznaczoną linią zabudowy; • Projekt „Planu” utrzymuje istniejącą sieć hydrograficzną oraz nie przewiduje realizacji nowych zbiorników wodnych.
Likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych (zakaz nie dotyczy terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	• nowe formy zagospodarowania terenów nie spowodują likwidacji naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu).	
Lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej	Projekt „Planu” nie przewiduje lokowania zabudowy w strefie krajobrazowej A w odległości 100 m od rzek, jezior i zbiorników wodnych.
Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej B zakazuje się:	Ustalenia „Planu”:
Zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką (zakaz nie dotyczy terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu)	- wszelkie działania inwestycyjne muszą być dostosowane do ochrony gatunkowej zwierząt; - przed realizacją konkretnych inwestycji (oraz w trakcie ich realizacji) wymagane będzie przeprowadzenie dodatkowych wizji w terenie oraz inwentaryzacji przyrodniczej w celu stwierdzenia czy na danym terenie pojawiły się gatunki chronione roślin. W przypadku, gdy zaistnieje taka konieczność, należy uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwa od zakazów w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Oddziaływanie będzie w skali lokalnej, co znacznie nie spowoduje zaburzenia bioróżnorodności ekosystemów na terenie gminy oraz POChK.
Realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki, przedsięwzięć dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu oraz terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów	Na obszarze opracowania, przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko jest zabudowa mieszkaniowa o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha (dla terenów objętych miejscowym planem). „Plan” utrzymuje teren MN w obrębie Łabędziów, który został wprowadzony studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morawica (Uchwała Rady Gminy Morawica Nr XLII/405/21 z dnia 17 grudnia 2021 r.), dla którego strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego oddziaływania (odstępstwo od zakazu).

zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu).	
Likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (zakaz nie dotyczy zadrzewień występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: grunty zadrzewione i zakrzewione lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej oraz terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu),	• istniejące zadrzewienia śródpolne i przydrożne (w celu minimalizacji likwidacji) należy wkomponowywać w projektowane zagospodarowanie terenu; • zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, dz. nr ew. 20, o. Łąbędziów stanowi grunty orne RVI, nieużytki N, dz. nr ew. 15 stanowi grunty orne RV, RVI, pastwiska trwałe PsVI, nieużytki N, dz. nr ew. 21 grunty orne RVI, nieużytki N, zatem można zastosować odstępstwo od zakazu, zgodnie z §5 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia; • zakaz likwidowania zadrzewień przydrożnych nie dotyczy zadrzewień kolidujących z realizacją zjazdu z nieruchomości, zatem można zastosować odstępstwo od zakazu, zgodnie z §5 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia;
Likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych (zakaz nie dotyczy terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu).	• nowe formy zagospodarowania terenów nie spowodują likwidacji naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej C nie ustanowiono zakazów.	

Wprowadzane uchwaleniem „Planu” zmiany mają następujący wpływ na Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu:

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów na terenie Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu:	Ustalenia „Planu”
zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych,	Projekt „Planu” utrzymuje istniejące naturalne i sztuczne zbiorniki wodne oraz cieki.

utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków	
zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji	Projekt „Planu” chroni śródpolne i śródleśne torfowiska, tereny podmokłe, oczka wodne, polany, wrzosowiska, murawy, poprzez zapisy poszczególnych terenów przyrodniczych oraz zakazy zabudowy poszczególnych terenów funkcjonalnych
utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych	projekt „Planu” ustala zakaz zabudowy na terenach leśnych (tereny oznaczone symbolem ZL na rysunku planu) oraz wprowadza dolesienia (ZLz) w celu uzyskania ciągłości ekosystemów
zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych	Projekt „Planu” utrzymuje ciągłość korytarzy ekologicznych.
ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów	Na obszarze terenów przeznaczonych do zmiany przeznaczenia w zasięgu Ch-SzOChK nie stwierdzono występowania roślin chronionych. Niezależnie od powyższego, przed realizacją konkretnych inwestycji (oraz w trakcie ich realizacji) wymagane będzie przeprowadzenie dodatkowych wizji w terenie oraz inwentaryzacji przyrodniczej w celu stwierdzenia czy na danym terenie pojawiły się gatunki chronione roślin. W przypadku, gdy zaistnieje taka konieczność, należy uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwa od zakazów w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Oddziaływanie będzie w skali lokalnej, co znacznie nie spowoduje zaburzenia bioróżnorodności ekosystemów na terenie gminy oraz Ch-SzOChK.
szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne	Utrzymuje się istniejące korytarze ekologiczne poprzez ustanowienie w ich obrębie zakazu zabudowy (tereny leśne oraz zieleni nieurządzonej i izolacyjnej). Ochrona ekosystemów i wyjątkowo cennych krajobrazów odbywa się także poprzez ochronę obszarów Natura 2000, rezerwatu przyrody, oraz innych form chronionych na terenie gminy
zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej	Na obszarze opracowania brak jest wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej
Na obszarze zakazuje się:	Ustalenia „Planu”
zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych	Prace termomodernizacyjne oraz budowlane muszą być wykonywane poza okresem lęgowo – rozrodczym ptaków i innych zwierząt. Wszelkie działania inwestycyjne muszą być

z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	dostosowane do ochrony gatunkowej zwierząt. Na etapie inwestycyjnym w przypadku terenów częściowo zadrzewionych należy przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą i w razie konieczności wystąpić do RDOŚ zgodnie z art. 56 ustawy o ochronie przyrody o zwolnienie z zakazów; Podczas lokalizacji nowych funkcji może wystąpić ryzyko naruszenia niniejszego zakazu, dlatego aby wykluczyć możliwość naruszenia zakazu wszelkie działania związane z lokalizowaniem inwestycji muszą zapewnić ochronę dziko występujących zwierząt np. poprzez dostosowanie prac budowlanych do okresu lęgowo – rozrodczego; Ogrodzenia nowych inwestycji powinny uwzględniać możliwość migracji zwierząt i roślin np. poprzez realizację przepustów, zachowanie dystansu pomiędzy ogrodzeniem a powierzchnią ziemi czy ogrodzenia ażurowe, W trakcie robót budowlanych może dojść do nienaumyślnych sytuacji, kiedy zostaną zabite zwierzęta. Szczególnie dotyczy to bezkręgowców, ale zdarzenia te będą rzadkie oraz oddziaływanie będzie w skali lokalnej, co znacznie nie wpłynie na populację poszczególnych zwierząt na terenie gminy oraz Ch-SzOChK.
likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	Istniejące zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne należy w miarę możliwości wkomponowywać w projektowane zagospodarowanie terenu w celu zapobieżenia ich likwidacji. Realizacja ustaleń projektu „Planu” może spowodować częściową likwidację i zniszczenie istniejących zadrzewień stanowiących sukcesję leśną – z analizy ortofotomapy wynika, iż zadrzewienia na terenach rolnych stanowią skupiska lub pojedyncze obiekty, co ułatwia wkomponowanie ich w planowane zagospodarowanie poszczególnych działek oraz cały czas będą pełniły funkcje przyrodnicze – ustalenia „Planu” przewidują zachowanie 40% zadrzewień na terenach MN oraz 70% na terenach R – ewentualne naruszenie zakazu będzie miało charakter lokalny/miejsowy, co nie wpłynie na cele ochrony Ch-SzOChK. Przebieg projektowanej sieci drogowej przez tereny leśne oraz tereny zieleni nieurządzonej

	(z postępującą sukcesją leśną) będzie się wiązał z koniecznością wycięcia drzew rosnących na trasie projektowanych dróg. Zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm.), w nawiązaniu do art. 6 pkt. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2023, poz. 344 z późn. zm.) zakazy ustanowione dla OChK nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego (budowa dróg).
dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka	Lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł nie spowoduje naruszenia reżimu wód powierzchniowych i podziemnych, ponieważ urządzenia lokalizowane są na obszarach leżących poza obszarami dolinnymi. Nowa zabudowa (jej skala i sposób zagospodarowania terenu) nie spowoduje naruszenia reżimu wód powierzchniowych i podziemnych, ponieważ jest ona w większości lokowana pośród terenów już zurbanizowanych oraz obszary te charakteryzują się niskim stanem wód gruntowych dzięki czemu nie wymagają odwodnienia. Fundamenty budynków nie będą naruszać struktur wodonośnych. Tereny inwestycji budowlanych będą zabezpieczone w odpowiedni sposób tak, aby do środowiska gruntowo-wodnego nie przedostały się żadne substancje szkodliwe Projekt „Planu” utrzymuje istniejącą sieć hydrograficzną oraz nie przewiduje realizacji nowych zbiorników wodnych.
likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Nowe formy zagospodarowania terenów nie mają wpływu na likwidację naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Powyższe zakazy nie dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona

strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,

- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu,
- 4) ustaleniu warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Na obszarze gminy, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 3 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody, w granicach Obszarów Chronionego Krajobrazu przewiduje się lokalizację inwestycji celu publicznego, są to (w związku z czym dla tych inwestycji możliwe jest zastosowanie odstępstwa od zakazów ustanowionych na obszarze POChK i Ch-SOChK):

1. usprawnienie sieci dróg wojewódzkich, w tym likwidacja „wąskich gardeł” w ruchu poprzez budowę, przebudowę, remonty, utrzymanie istniejących dróg i obiektów mostowych obejmujące głównie dostosowanie parametrów technicznych do wymagań ruchu, budowę systemu obwodnic i bezkolizyjnych skrzyżowań, zwiększenia nośności, odnowy nawierzchni, budowy chodników i ścieżek rowerowych, zwłaszcza na terenach zabudowywanych,
2. budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej w ciągu drogi krajowej nr 73,
3. rozwój światłowodowej infrastruktury telekomunikacyjnej obejmującej swym zasięgiem wszystkie miasta i siedziby gmin,
4. rozwój technik radiokomunikacyjnych oraz innych systemów łączności bezprzewodowej,
5. uzyskanie nowych połączeń z krajowym układem przesyłowym gazu zwiększających wydajność techniczną systemu poprzez rozbudowę gazociągu wysokiego ciśnienia.
6. modernizacja (przebudowa i rozbudowa) oraz budowa nowych odcinków dróg gminnych klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej, wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
7. budowa nowych ścieżek rowerowych, wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
8. modernizacja oraz budowa nowych ciągów pieszych, wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
9. budowa nowych oraz modernizacja/rozbudowa istniejących linii elektroenergetycznych SN i nN oraz stacji transformatorowych SN/nN,
10. modernizacja oraz budowa nowych urządzeń obsługi technicznej w zakresie gazownictwa (stacje redukcyjno – pomiarowe I^o) wraz z rozdzielczą siecią gazową (średniego i niskiego ciśnienia),
11. modernizacja oraz budowa nowych urządzeń obsługi technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody, stacje uzdatniania wody, zbiorniki retencyjne wody pitnej) wraz z siecią wodociągową,
12. modernizacja oraz budowa nowych urządzeń obsługi technicznej w zakresie oczyszczania ścieków (w tym przydomowych oczyszczalni ścieków) wraz z siecią kanalizacyjną (kanalizacji sanitarnej i deszczowej),
13. rozwój systemu gromadzenia, wywozu i segregacji odpadów,
14. adaptacja i utrzymanie ciągów drenażowych i melioracji wodnych,
15. budowa zbiorników retencyjnych,
16. inwestycje związane z ochroną obiektów zabytkowych,
17. modernizacja oraz budowa nowych obiektów użyteczności publicznej (administracji lokalnej, publicznych szkół podstawowych, publicznych przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek

opiekuńczo - wychowawczych, publicznych obiektów ochrony zdrowia, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, itp.),

18. modernizacja oraz budowa nowych obiektów usług turystycznych i rekreacyjnych (bazy noclegowej, gastronomicznej itp.),
19. modernizacja oraz w miarę potrzeby budowa nowych mieszkań socjalnych,
20. modernizacja oraz w miarę potrzeby rozbudowa i organizacja nowych cmentarzy,
21. modernizacja oraz w miarę potrzeby zakładanie nowej zieleni urządzonej,
22. modernizacja oraz w miarę potrzeby budowa nowych publicznych usług sportu,
23. modernizacja oraz w miarę potrzeby budowa nowych publicznych usług kultury (np. świetlic środowiskowych) i sportu (boiska sportowe),
24. modernizacja oraz w miarę potrzeby budowa pozostałych urządzeń i obiektów obsługi technicznej służących zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców.

Na obszarach chronionych oddziaływania skumulowane mogą wystąpić w związku z terenami przeznaczonymi pod zabudowę usługową 2.1U, 2.2U oraz usługi turystyki 2.1UT, w związku z położeniem przy planowanej obwodnicy Morawicy. Możliwe oddziaływanie skumulowane na etapie prowadzenia robót budowlanych, w przypadku nakładania się harmonogramów planowanego zakresu prac. Oddziaływania będą długotrwałe, trwałe, ale nie będą negatywne. Biorąc pod uwagę, iż procesy planistyczno-inwestycyjne trwają długo i są ciągłe, samo przyjęcie projektu „Planu” nie spowoduje kumulacji działań inwestycyjnych w krótkim okresie – np. roku. stosowanie najnowszych technik w nowopowstających i modernizowanych przedsięwzięciach ograniczy zwiększenie poziomu hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w decyzji środowiskowej dotyczącej „Budowy obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej w ciągu drogi krajowej nr 73 – odcinek II” w celu minimalizacji wpływu inwestycji należy m.in.: prace budowlane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej tj. w godzinach 6.00 – 22.00, ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary itp.); Zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów); W przypadku pogody suchej i wietrznej w celu zminimalizowania uciążliwości pylenia zapewnić zraszanie placu budowy oraz magazynowanych mas ziemnych; utrzymywać w sprawności eksploatacyjnej maszyny i urządzenia budowlane emitujące hałas, prowadzić ich stałą kontrolę, ograniczyć jednoczesną pracę urządzeń emitujących hałas o wysokim natężeniu, w szczególności w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, unikać jałowej pracy silników; prace budowlane należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed niekontrolowanym zanieczyszczeniem gruntu, stosować sorbenty w celu neutralizacji zanieczyszczeń na wypadek awarii sprzętu i wycieku substancji ropopochodnych; zastosowaną tzw. „cichą nawierzchnię” odpowiednio konserwować i utrzymywać we właściwym stanie technicznym; zapewnić płynność ruchu pojazdów w przebiegu ulic, ze szczególnym uwzględnieniem terenów podlegających ochronie przed hałasem; podczas prac należy ograniczyć niekorzystne oddziaływanie dla terenów sąsiednich – przedsięwzięcie nie może ograniczać dojścia i dojazdu do nieruchomości sąsiednich, powodować ponadnormatywnej emisji substancji oraz hałasu.

Innym terenem, który może spowodować oddziaływania skumulowane na obszarach pokrytych prawnymi formami ochrony przyrody, jest teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich 1.1RU, 1.2RU, 2.1RU, 3.1RU, 3.2RU. W większości są to tereny już zainwestowane oraz związane z hodowlą ryb. Teren 2.1RU nie sąsiaduje z terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, tereny 1.2RU oraz 1.1RU są oddzielone od terenów przewidzianych pod zabudowę drogą powiatową, teren 3.1RU nie sąsiaduje z istniejącą zabudową, zaś teren 3.2RU znajduje się za terenami przeznaczonymi pod zabudowę oraz jest już zagospodarowany. Ze względu na swoją specyfikę (brak budynków inwentarskich) nie przewiduje się negatywnych oddziaływań.

Zgodnie z powyższymi analizą wykazano, że „Plan” nie będzie mieć znacząco negatywnego wpływu

na ochronę przyrody Podkieleckiego oraz Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zostają zachowane wszystkie cenne walory środowiska.

Obowiązujące obszary Natura 2000 są projektowanymi specjalnymi obszarami ochrony siedlisk Natura 2000, zgodnie z Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 7 listopada 2013 r., w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. UE L. 350 z 21.12.2013 r.).

W związku z wyznaczaniem nowych terenów inwestycyjnych, zwiększy się nieznacznie antropopresja na terenach objętych ustaleniami „Planu”. Oddziaływanie na glebę to przede wszystkim zmniejszanie jej powierzchni przez trwałą zabudowę i infrastrukturę techniczną.

W granicach obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy (PLH260016), projekt „Planu” przewiduje realizację obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej w ciągu drogi krajowej nr 73 oraz gazociągu – są to inwestycje celu publicznego. Gazociąg został już zrealizowany, zatem ustalenia „Planu” sankcjonują już istniejące obiekty. W związku z powyższym oddziaływania na cele ochrony obszarów Natura 2000: Dolina Czarnej Nidy (PLH260016) nie będzie znaczące.

Na obszarach występowania gatunków przyrodniczych chronionych w ramach **Natury 2000 Dolina Czarnej Nidy PLH260016** (tj. 6210 murawy kserotermiczne, 6120 ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe, 1037 trzepla zielona, 1060 czerwoczyk nieparek, 6177 modraszek telejus, 4038 czerwoczyk fioletek), projekt Planu nie przewiduje realizacji zabudowy (w tym zabudowy zagrodowej oraz usług agroturystyki). Wszystkie tereny rolne wyznaczone w obszarze ww. Natury 2000 (t.j. 2.1R, 2.2R 2.4R, 2.5R, 2.7R, 2.15R, od 2.20R do 2.22R, 3.3R, 3.8R, 3.10R, 3.13R, 3.14R, 3.15R, 3.16R) mają w ustaleniach w części tekstowej wpisany zakaz zabudowy zagrodowej, w tym agroturystyki oraz utrzymanie istniejących zadrzewień śródpolnych. Innymi terenami wyznaczonymi na obszarze Natury 2000 są tereny istniejących lasów ZL, tereny zieleni nieurządzonej ZN – przeznaczenia te utrzymują istniejący stan zagospodarowania oraz nie przewidują zabudowy. Planowane są również nieliczne zalesienia (3.5ZLz, 3.3ZLz, 3.4ZLz), ale nie kolidują one z przedmiotami ochrony – znajdują się poza siedliskami chronionymi w ramach Natury 2000 oraz stanowią uzupełnienie zwartego kompleksu leśnego 3.6ZL. „Plan” utrzymuje koryto rzeki Czarna Nida. Z pozostałych przeznaczeń terenu, to przewidziano tereny pod drogi wewnętrzne, dojazdowe oraz lokalne, które zostały poprowadzone po istniejącym śladzie oraz nową inwestycją drogą jest budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej, która została omówiona dokładnie poniżej. Kolejnym terenem, którego fragment (80 m²) znajduje się na obszarze Natura 2000 jest teren 2.6MN (na działce nr ew. 50/1). Analizując ogólnodostępne dane (ortofotomapa) można zauważyć, iż jest to teren już w pełni zabudowany – na działce znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny, budynek pełniący funkcje gospodarczo-garażowe oraz teren ten jest już ogrodzony, zatem ustalenia „Planu” nie wpłyną na utrudnienie migracji zwierząt ze względu na stan zastany. Ponadto na tej działce nie występują siedliska oraz gatunki chronione w ramach Natury 2000 Dolina Czarnej Nidy.

Planowana obwodnica Morawicy i Woli Morawickiej (1KDGP, 2KDGP), zgodnie z raportem ponownej oceny oddziaływania na środowisko, biorąc pod uwagę całość obszaru **Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy**, nie spowoduje utrudnień lub opóźnień w realizacji celów ochrony obszaru. Nie spowoduje zmniejszenia powierzchni lub jakości chronionych typów siedlisk lub siedlisk gatunków chronionych w stopniu uniemożliwiającym realizację określonych dla obszaru celów ochrony i parametrów wskaźników. Nie spowoduje również zmniejszenia populacji gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru oraz przemieszczenia gatunków chronionych zmniejszających zasięg występowania tych gatunków. Nie spowoduje rozdrobnienia siedlisk zawartych w Dyrektywie Siedliskowej i siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru oraz w perspektywie całego obszaru utraty lub redukcji kluczowych cech, naturalnych procesów lub zasobów mających istotne znaczenie dla zachowania lub odtwarzania odpowiednich siedlisk i gatunków na tym obszarze. Nie zakłóci również działania czynników sprzyjających utrzymaniu korzystnych warunków panujących na tym obszarze lub niezbędnych do przywrócenia jego

właściwego stanu. Jak wynika z analiz przedstawionych w Raporcie POOŚ, cele ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy nie zostaną podważone w ramach realizacji planowanej inwestycji, zarówno osobno jak i w połączeniu z innymi analizowanymi przedsięwzięciami. Trwała utrata części łągów, (których najlepiej zachowane fragmenty mają charakterystykę zbliżoną do siedliska 91E0) nie wpłynie na długotrwałe i znaczące pogorszenie stanu struktury, funkcji i procesów ekologicznych siedliska 91E0 w obszarze w stopniu uniemożliwiającym realizację celów ich ochrony. Można uznać, że planowane przedsięwzięcie nie spowoduje negatywnych skutków dla integralności obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy jako całości.

Na terenach 1KDGP, 2KDGP w obszarze prowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej prowadzonej na potrzeby Raportu POOŚ, zidentyfikowano 4 typy siedlisk stanowiących przedmiot ochrony obszaru **Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy**: 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*, 6120 - ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe *Coelerion glaucae*, 6210 - murawy kserotermiczne *Festuco-Brometalia* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis*, *Festucion pallentis* oraz 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae* i olsy źródliskowe. Realizacja planowanego przedsięwzięcia nie będzie związana z ingerencją w ww. siedliska. Poza granicami obszaru Natura 2000 stwierdzono kolejny płat siedliska 6120, którego niewielka część zostanie zajęta w wyniku przeprowadzonych prac budowlanych, zaś pozostała część stanowi tereny rolne, zgodnie z zapisami „Planu” bez możliwości realizowania zabudowy zagrodowej wraz z agroturystyką.

W celu zminimalizowania ingerencji w chronione łągi na **Obszarze Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy**, w kilometrażu ok. 5+280 do 5+640 obwodnicy, wykonana zostanie estakada nad rzeką Czarna Nida umożliwiające migrację zwierząt małych, średnich i dużych. Wykonanie estakady zmniejszy zajętość terenu, przyczyni się do minimalizacji bezpośredniej ingerencji drogi w cenne siedliska przyrodnicze i stanowiska chronionych gatunków zwierząt, obniżenie zakresu niezbędnej wycinki drzew, redukcji skali zmian stosunków wodnych oraz zminimalizuje barierę w przemieszczaniu się zwierząt. Wykonywanie prac poza okresem tarła ryb lub pod nadzorem przyrodniczym nie spowoduje trwałego wystąpienia istotnych negatywnych oddziaływań na przedmioty ochrony.

Budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej w ciągu drogi krajowej nr 73 – odcinek II – warunki określone w decyzji środowiskowej nr 6/2018 z dnia 20.08.2018:

1. Prace budowlane w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej tj. w godzinach 6.00 – 22.00, ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary itp.). Ograniczyć do niezbędnego minimum jałową pracę silników.
2. Utrzymywać w sprawności eksploatacyjnej maszyny i urządzenia budowlane emitujące hałas, prowadzić ich stałą kontrolę, ograniczyć jednoczesną pracę urządzeń emitujących hałas o wysokim natężeniu, w szczególności w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, unikać jałowej pracy silników.
3. Zorganizować zaplecza budowy, w tym miejsca gromadzenia mas ziemnych oraz prowadzić drogi techniczne zapewniając oszczędne korzystanie z terenu, minimalne przekształcenie i zajętość powierzchni biologicznie czynnej, po zakończeniu prac otoczenie przedsięwzięcia uporządkować, zlikwidować drogi tymczasowe. Należy zlokalizować zaplecze budowy poza km ok. 5+300-5+650 (obszar sieci ekologicznej Natura 2000), poza stwierdzonymi stanowiskami chronionych gatunków motyli oraz roślin, oraz należy zachować odległość co najmniej 50m od cieków i rowów. Zaplecza budowy wyposażyć w kontener na odpady komunalne, przenośne sanitariaty i zapewnić ich regularne opróżnianie. Zapewnić sorbenty do zbierania ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych. Po zakończeniu prac teren zaplecza budowy uporządkować i przywrócić do stanu wyjściowego.
4. Zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów).

5. W przypadku pogody suchej i wietrznej w celu zminimalizowania uciążliwości pylenia zapewnić zraszanie placu budowy oraz magazynowanych mas ziemnych.
6. Na etapie budowy dbać o zachowanie w dobrym stanie nawierzchni jezdni dróg tymczasowych/dojazdowych. Zapewnić na etapie prac budowlanych rozwiązania zapobiegające zanieczyszczeniu dróg publicznych przez maszyny, środki transportu wyjeżdżające z placu budowy, zapewnić w razie potrzeby czyszczenie, mycie kół i podwozia.
7. Należy zapewnić w pełni sprawny park maszynowy celem zminimalizowania możliwości ewentualnych wycieków zanieczyszczeń ropopochodnych. Wszelkie naprawy prowadzić poza obszarem budowy w przystosowanym do tego celu miejscu. Magazynowanie paliw oraz tankowanie sprzętu prowadzić poza obszarem prac w warunkach uniemożliwiających zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego.
8. Prace budowlane należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed niekontrolowanym zanieczyszczeniem gruntu, stosować sorbenty w celu neutralizacji zanieczyszczeń na wypadek awarii sprzętu i wycieku substancji ropopochodnych.
9. W przypadku odprowadzania wód z odwodnienia wykopów do cieków należy zapewnić ich oczyszczenie z zawiesiny. Odprowadzane wody nie mogą powodować zmian stanu wody na gruncie wpływających ze szkodą dla gruntów sąsiednich.
10. Masy ziemne i humus należy magazynować rozdzielnie, humus wykorzystać do odtworzenia terenów biologicznie czynnych, masy ziemne niezanieczyszczone wykorzystać do niwelacji terenu w granicach własności Inwestora, a ich nadmiar przy innych inwestycjach drogowych, poza obszarami cennymi przyrodniczo bądź przekazać uprawnionemu odbiorcy; w przypadku ziemi zanieczyszczonej postępować zgodnie z zasadami gospodarowania odpadami.
11. Zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami minimalizować ich ilość; zbierać je selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń oraz zapewnić ich sprawny odbiór, przez uprawnione podmioty.
12. Prace związane z wyburzeniem obiektów budowlanych i usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzić z zachowaniem warunków określonych w obowiązujących przepisach w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.
13. W przypadku ewentualnego odkrycia w trakcie prac budowlanych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem należy:
 - wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot,
 - zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia,
 - niezwłocznie zawiadomić o tym Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków bądź też Burmistrza Miasta i Gminy Morawica.
14. Wycinkę drzew i krzewów ograniczyć do niezbędnego minimum (do granicy planowanych linii rozgraniczających). Prace związane z wycinką drzew i krzewów należy prowadzić w okresie od 16 października do końca lutego (poza okresem lęgu ptaków i wychowywania młodych); dopuszcza się wycinkę w okresie lęgowym wyłącznie w przypadku stwierdzenia braku gniazdowania przez gatunki ptaków podlegających ochronie gatunkowej i po uzyskaniu akceptacji sprawującego nadzór przyrodniczy.
15. Prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia, wykonywać w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom w szczególności:
 - pnie drzew nieprzeznaczonych do wycinki zabezpieczyć na czas budowy osłonami (np. z desek, siatki, słomy) lub teren gdzie rosną ogrodzić lub wyraźnie oznaczyć w sposób zapobiegający ingerowaniu w dendroflorę,
 - wykopy wykonywane w strefie korzeniowej drzew przeprowadzać ręcznie, lub niewielkimi koparkami, a odsłonięte fragmenty korzeni osłonić matą słomianą lub jutową, którą w czasie suszy należy regularnie zwilżać wodą,

- nie lokalizować placów składowych, tymczasowych dróg przejazdowych i miejsc postoju sprzętu w obrębie rzutu koron drzew,
 - terenów porośniętych drzewami i krzewami nieprzeznaczonymi do usunięcia nie nadsypywać ziemią.
16. Wykonać nasadzenia zieleni przy węzłowych punktach inwestycji, szczególnie przy terenach zabudowanych oraz w sąsiedztwie budowanych przejść i przepustów faunistycznych (w liniach rozgraniczających drogi), w zakresie gatunków rodzimych: drzew, krzewów, pnączy oraz obsiania trawą terenu po obu stronach drogi i w pasie rozgraniczającym.
 17. Zapewnić systematyczną, prawidłową pielęgnację nasadzonych drzew i krzewów.
 18. System odwodnienia drogi należy zachować w należytym stanie technicznym, należy dokonywać regularnych przeglądów, konserwacji urządzeń oczyszczających; utrzymywać drożność kanałów, rowów, przepustów, osadników.
 19. Ekran akustyczny i cichą nawierzchnię należy utrzymywać we właściwym stanie technicznym.
 20. Przebudowy infrastruktury technicznej dokonać na warunkach zarządców poszczególnych sieci.
 21. Podczas budowy przepustów należy prowadzić prace nie powodując zakłócenia stosunków wodnych.
 22. Prace związane z przebudową wodociągów i kanalizacji należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed niekontrolowanym skażeniem wody przez wycieki z maszyn budowlanych, samochodów i kanalizacji.
 23. Należy kontrolować plac budowy na obecność zwierząt - w szczególności studzienki, inne elementy kanalizacji i wykopy, w których mogłyby zostać uwięzione zwierzęta (płazy, gady, małe ssaki), eliminować zastoiska wody i nieufornowane skarpy, a w przypadku uwięzienia zwierząt przenosić je na dogodne dla nich siedliska.
 24. Zapewnić płynność ruchu pojazdów w przebiegu ulic, ze szczególnym uwzględnieniem terenów podlegających ochronie przed hałasem.
 25. Zapewnić dobrą organizację ruchu na etapie eksploatacji, ograniczyć prędkość pojazdów, a także w niektórych przypadkach ruch pojazdów ciężkich.
 26. Należy stosować szczelne połączenia rur kanalizacyjnych i wodociągowych.
 27. Należy zminimalizować bądź całkowicie ograniczyć możliwość wystąpienia ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych i chemikaliów, które miałyby niekorzystny wpływ na wody gruntowe i podziemne w trakcie realizacji inwestycji. Inwestycję realizować wyłącznie przy użyciu w pełni sprawnego parku maszynowego, bez nieszczelności w układach olejowych lub hamulcowych.
 28. W czasie prowadzenia prac przygotowawczych oraz robót budowlanych zapewnić specjalistyczny nadzór przyrodniczy, obejmujący kontrolę działań zapobiegających i zabezpieczających środowisko przyrodnicze na etapie realizacji robót budowlanych, w szczególności w następującym zakresie:
 - bieżącej obserwacji i analizy technologii i harmonogramu prowadzenia poszczególnych prac, a w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych okoliczności i zdarzeń, podanie zaleceń,
 - nadzoru nad czynnościami związanymi z wycinką drzew i krzewów poza wskazanym terminem,
 - nadzoru nad wykonaniem wygradzeń tymczasowych zabezpieczających zwierzęta przed wkraczaniem na plac budowy oraz wygradzeń stałych zapobiegających wkraczaniu na jezdnię,
 - nadzoru nad uwalnianiem zwierząt z wiader umieszczonych na końcach wygradzeń herpetologicznych,
 - nadzoru nad wykonaniem wygradzenia o charakterze herpetologicznym planowanego zbiornika retencyjnego wód opadowych w celu uniemożliwienia zwierzętom dostawanie się do niego,
 - nadzoru nad likwidowaniem zastoisk wodnych oraz nieufornowanych skarpy stanowiących miejsca dogodne do bytowania zwierząt w obrębie placu budowy,

- nadzoru nad zabezpieczeniem (wygrodzeniem taśmą ostrzegawczą) siedlisk chronionych gatunków motyli (modraszka telejusa, czerwonończyka nieparka i czerwonończyka fioletka) w sąsiedztwie inwestycji,
- nadzoru nad pracami budowlanymi wykonywanymi w korytach cieków.

Należy prowadzić dokumentację nadzoru przyrodniczego, w szczególności zawierającą informacje o czasie i miejscu wykonywania nadzoru, kwalifikacji osób prowadzących nadzór, spostrzeżeniach co do stanu środowiska przyrodniczego, wydanych zaleceniach.

29. Teren budowy przed rozpoczęciem prac zabezpieczyć przed wejściem drobnych zwierząt, w tym płazów, poprzez wykonanie tymczasowych wygrodzeń w miejscach, gdzie stwierdzono szlaki migracji płazów; ogrodzenie wykonać w taki sposób, aby uniemożliwić płazom przekraczanie go dołem, jak również wspinanie się i przechodzenie górą. Tymczasowe wygrodzenia zabezpieczające przed wkraczaniem małych zwierząt na teren budowy wykonać:

- w km ok.: 3+900-4+300, 5+290-5+420, 5+530-5+640, 6+580-7+300 i 7+310-7+615 (obustronnie) i ok.: 4+530-4+640, 4+950-5+080 i 6+500-6+575 (strona lewa) oraz ok. 6+355-6+575 (strona prawa),
- z siatki o średnicy oczek ≤ 5 mm: wysokość części nadziemnej – min. 40 cm, głębokość zakopania w gruncie – min. 10 cm, odgięcie górnej krawędzi tzw. przewieszka – szerokość min. 10 cm; zastosowanie innego materiału do wygrodzeń jest uwarunkowane uzyskaniem akceptacji sprawującego nadzór przyrodniczy.

30. Prace w korytach rzek Czarna Nida i Morawka prowadzić w okresie od 16 września do końca stycznia z uwagi na okres tarła ichtiofauny, migracji jesiennej płazów i zakończenie fazy rozwojowej imago trzepli zielonej.

31. W przypadku przejść zespolonych z ciekami wodnymi zapewnić umieszczenie wewnątrz przepustu tzw. półek przełazowych, wyniesionych ponad lustro wody. Półki dla płazów i małych zwierząt powiązać z gruntem, w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się zwierząt po wyjściu z przepustu i swobodne wejście do przepustu.

32. Obiekty pełniące funkcję przejść dla zwierząt utrzymywać w stanie nie powodującym pogarszania warunków, w tym utrzymywać we właściwym stanie zieleni naprowadzającą.

33. W trakcie prowadzenia robót ziemnych należy zabezpieczyć prawidłowy i bezpieczny sposób odprowadzania wody gruntowej.

34. Projektowana inwestycja nie może naruszać interesów osób trzecich w odniesieniu do środowiska (hałas, zanieczyszczenia).

35. Podczas prac należy ograniczyć niekorzystne oddziaływanie dla terenów sąsiednich – przedsięwzięcie nie może ograniczać dojścia i dojazdu do nieruchomości sąsiednich, powodować ponadnormatywnej emisji substancji oraz hałasu.

Kolejnym przedsięwzięciem na Obszarze Natura 2000, dla którego została wydana decyzja środowiskowa nr 2/2023 z dnia 11.05.2023 r. na terenie **3.6ZL jest Przebudowa drogi leśnej nr inw. 220/353 [DSD 13] (dojazd pożarowy nr 22) w Leśnictwie Radomice** na działkach nr ewid. 654, 653, 652, 651/2 w obrębie Radomice. Warunki z decyzji środowiskowej:

1. Należy stosować sprawny technicznie sprzęt budowlany i transportowy. Rodzaj i stan techniczny sprzętu musi zapewnić ochronę środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem produktami ropopochodnymi.
2. Na etapie realizacji należy wyposażyć zaplecze budowy w przenośne, szczelne sanitariaty, których zawartość usuwana będzie przez uprawnione podmioty i wywożona do najbliższej oczyszczalni ścieków.
3. Na etapie realizacji, użytkowania i likwidacji zamierzenia należy prowadzić gospodarkę wodno-ściekową i gospodarkę odpadami w sposób zabezpieczający przed negatywnym wpływem na środowisko gruntowo-wodne.

4. Realizacja prac nie może powodować zmiany stosunków wodnych ze szkodą dla gruntów sąsiednich.
5. Odpady powstałe na etapie realizacji przedsięwzięcia należy magazynować na terenie specjalnie przygotowanych placów zlokalizowanych w obrębie zaplecza budowy. Odpady niebezpieczne należy magazynować selektywnie w zamkniętych i szczelnych pojemnikach, odpornych na działanie przechowywanych w nich substancji. Place i miejsca przeznaczone do magazynowania odpadów niebezpiecznych należy zlokalizować na utwardzonych i szczelnym podłożu, w miejscach osłoniętych przed działaniem czynników atmosferycznych oraz zabezpieczonych przed dostępem osób nieuprawnionych. Ww place i miejsca należy wyposażyć w urządzenia lub środki umożliwiające zebranie odpadów, w sytuacji ich przypadkowego wydostania się z pojemników.
6. Materiały budowlane oraz substancje i preparaty stosowane na etapie realizacji przedsięwzięcia z kart charakterystyki których wynika, że mogą stanowić zagrożenie dla wód lub dla gleby, należy magazynować na terenie zaplecza budowy na utwardzonym i uszczelnionym podłożu, w miejscach osłoniętych przed działaniem czynników atmosferycznych oraz zabezpieczonych przed dostępem osób nieuprawnionych. Miejsce te należy wyposażyć w urządzenia lub środki umożliwiające zebranie zanieczyszczeń (np. materiały sorbentowe), w sytuacji przypadkowego wydostania się z opakowań. Po zakończeniu prac teren uporządkować.
7. Plac budowy oraz zaplecze budowy powinny zostać wyposażone w techniczne i chemiczne środki do usuwania zanieczyszczeń ropopochodnych (np. materiały sorbentowe). W przypadku wycieku substancji ropopochodnych powinny być niezwłocznie usuwane. Tankowanie, serwisowanie oraz parkowanie maszyn i urządzeń oraz pojazdów budowlanych należy prowadzić na terenie specjalnie przygotowanych placów w obrębie zaplecza budowy. Możliwe jest tankowanie i serwisowanie stacjonarnych maszyn i urządzeń budowlanych poza ww. miejscami, pod warunkiem zabezpieczenia gleby w miejscu ich posadowienia za pomocą materiałów technicznych umożliwiających ujęcie ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych.
8. Materiały pędne oraz oleje i smary wykorzystywane na etapie realizacji przedsięwzięcia należy magazynować w zamkniętych i szczelnych pojemnikach, odpornych na działanie przechowywanych w nich substancji, w miejscach osłoniętych przed działaniem czynników atmosferycznych oraz zabezpieczonych przed dostępem osób nieuprawnionych.
9. W czasie realizacji przedsięwzięcia należy zapewnić nadzór przyrodniczy oraz stosować się do jego wskazań. Należy prowadzić dokumentację prowadzonego nadzoru przyrodniczego, w szczególności zawierającą informacje o czasie i miejscu wykonywania nadzoru, kwalifikacji osób prowadzących nadzór, spostrzeżeniach co do stanu środowiska przyrodniczego, wydanych zaleceniach.
10. Na 1-3 dni przed planowaną wycinką drzew i krzewów nadzór przyrodniczy winien przeprowadzić kontrolę terenu pod kątem obecności stanowisk lęgowych ptaków. W przypadku stwierdzenia lęgów, prace związane z wycinką należy wstrzymać do czasu wyprowadzenia lęgów; możliwość ponownego podjęcia prac należy skonsultować z nadzorem, w trakcie wycinki szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość zasiedlenia drzew przez zwierzęta, w tym nietoperze oraz chrząszcze.
11. Drzewa i krzewy nieprzeznaczone do usunięcia, znajdujące się w sąsiedztwie prowadzonych prac i zaplecza budowy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi np. poprzez ich wygrodzenie, oszalowanie w sposób nieinwazyjny pni deskami lub owinięcie matami. W przypadku konieczności prowadzenia wykopów w obrębie rzutu koron drzew należy minimalizować czas takich prac, a odsłonięte korzenie chronić przed przesuszeniem, np. przez ich

osłonięcie matami. Nie składować materiałów budowlanych i odpadów pod koronami drzew. Wykopy zasypywać miejscowym gruntem warstwami zgodnie z profilem litologicznym.

12. Lokalizację zaplecza budowy i baz materiałowo-sprzętowych przewidzieć poza siedliskami przyrodniczymi stanowiącymi przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy PLH260016 (tj. na początkowym lub końcowym odcinku przedmiotowej drogi) oraz poza obrębem koron drzew i systemu korzeniowego drzew z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia i przekształcenia powierzchni. Teren ten po zakończeniu prac przywrócić do możliwie zbliżonego do stanu pierwotnego.
13. Kontrolować plac budowy na obecność występowania zwierząt, a w szczególności wykopy, koleiny, rowy, itp. lub inne miejsca, które mogłyby stanowić pułapki dla małych zwierząt oraz eliminować elementy mogące powodować ich okaleczenie czy zaplątanie; w przypadku ich uwięzienia chwycić je i przenosić pod nadzorem przyrodniczym w odpowiednie dla danego gatunku siedliska poza rejonem oddziaływania przedsięwzięcia; przed zasypaniem wykopów należy starannie sprawdzić ich dno i ściany pod kątem obecności zwierząt; napotkane osobniki należy odłowić, a następnie przenieść w bezpieczne miejsca na tereny sąsiednie o podobnych warunkach siedliskowych, niekolidujące z inwestycją.
14. W przypadku stwierdzenia wchodzenia zwierząt na obszar objęty pracami, teren budowy wygrodzić za pomocą tymczasowych płotków herpetologicznych; wykonać szczelne wygradzenia z folii, agrotkaniny lub siatki o oczkach nie większych niż 0,5 cm, o wysokości min. 50 cm z przewieszką ok. 10 cm pod kątem 45-90°, na min. 15 cm wkopane w grunt, zakończone w kształcie litery U.
15. Zdjętą warstwę ziemi (humus) składować oddzielnie od innych warstw w celu jej późniejszego wykorzystania do uporządkowania terenu; usuwanie warstwy biologicznie czynnej prowadzić od pobocza drogi na zewnątrz w celu umożliwienia ucieczki zwierzętom.
16. Po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia teren inwestycji oraz obszar oddziaływania uporządkować.

Powyższa inwestycja została już zrealizowana, a ustalenia decyzji środowiskowej uwzględniały ochronę gatunków chronionych w ramach Natura 2000 poprzez ustalenie lokalizacji zaplecza budowy i baz poza siedliskami przyrodniczymi oraz poza obrębem koron drzew i systemu korzeniowego drzew.

Obszary Natura 2000 na terenie gminy Morawica położone są w swoim bliskim sąsiedztwie lub połączone są poprzez korytarze ekologiczne wchodzące w skład istniejących lasów.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że zapisy „Planu” nie wpłyną negatywnie na integralność i powiązanie z innymi obszarami Natura 2000, nie wpłyną negatywnie na same obszary Natura 2000.

Planowane przedsięwzięcia nie będą miały wpływu na spójność i integralność obszarów Natura 2000.

Obszary objęte planem nie obejmują terenów występowania najcenniejszych walorów.

Dla obszaru Natura 2000: Dolina Czarnej Nidy nie został ustanowiony „Plan zadań ochronnych”.

W związku z powyższym planowane zagospodarowanie nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000.

Reasumując wprowadzone zmiany projektem „Planu” nie mają znaczącego oddziaływania na tereny objęte ochroną prawną. Ustalenia „Planu” chronią przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz zachowują drożność korytarzy ekologicznych.

VIII. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Przy realizacji „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” w celu ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi należy uwzględnić poniższe ustalenia:

- a) zapewnić ochronę wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zakaz odprowadzania nieczyszczonych ścieków do gruntu i cieków wodnych,
- b) zapewnić ochronę powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie obowiązujących norm dotyczących emisji spalin i zanieczyszczeń atmosferycznych,
- c) zapewnić ochronę klimatu akustycznego poprzez obowiązek przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz minimalizację uciążliwości poprzez transport z obiektów usługowych w porze tylko i wyłącznie dziennej,
- d) zapewnić monitoring siedlisk gatunków chronionych w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji, dotyczy to zwłaszcza obszaru, na którym planowana inwestycja jest oraz w sąsiedztwie obszaru Natura 2000,
- e) maksymalne ograniczenie rozmiarów placów budów w celu ograniczenia przekształceń wierzchniej warstwy litosfery,
- f) zabezpieczenie terenów poddanych niwelacjom, wykopom i innym przekształceniom, za pomocą nasadzeń zieleni niskiej i ewentualnych umocnień mechanicznych,
- g) zdjęcie aktywnej biologicznie warstwy gleby w miejscach wykopów budowlanych i wykorzystanie jej do kształtowania terenów zieleni przydrożnej i przyobiektovej,
- h) zabezpieczenie gruntu i wód w rejonie inwestycji przed zanieczyszczeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego,
- i) ukształtowanie terenów zieleni pełniące funkcje izolacyjno - krajobrazowe (sąsiedztwo terenów komunikacyjnych),
- j) rekultywacja terenów zniszczonych w procesie budowlanym,
- k) stosowanie oprócz piaskowników kanalizacji deszczowej również separatorów substancji ropopochodnych,
- l) obowiązek gromadzenia odpadów komunalnych w miejscach do tego przeznaczonych i ich zagospodarowanie zgodnie z zasadami gospodarki odpadami komunalnymi w gminie,
- m) zapewnić ochronę istniejących lokalnych powiązań przyrodniczych.
- n) terminy prac budowlanych dostosować do okresów rozrodczych oraz lęgowych zwierząt,
- o) w przypadku lokalizacji paneli fotowoltaicznych, naklejanie białych pasków taśmy w pionie i w poziomie, w celu „rozbicia” jednorodnej tafli.

Rozwiązania minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko:

Rodzaj przeznaczenia terenu	Działania minimalizujące
MN Tereny zabudowy ośrodków wiejskich	➤ pokrycie potrzeb cieplnych obiektów w oparciu o zastosowanie energii elektrycznej, gazu (w tym w zbiornikach zewnętrznych) oraz odnawialnych źródeł energii, minimalizujących niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery, ➤ podłączenie obiektów budowlanych do sieci wodno-kanalizacyjnej ➤ ograniczenie intensywności zabudowy poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni działki budowlanej i wskaźnika udziału procentowego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ➤ w celu możliwie dobrego wkomponowania nowej zabudowy w otaczający

	krajobraz, należy dobrać odpowiednie materiały wykończeniowe oraz kolorystykę, zgodnie z zapisami Planu
U Tereny zabudowy usługowej UO Tereny zabudowy usług oświaty UP Tereny zabudowy usług publicznych	➤ pokrycie potrzeb cieplnych obiektów w oparciu o zastosowanie energii elektrycznej, gazu (w tym w zbiornikach zewnętrznych) oraz odnawialnych źródeł energii, minimalizujących niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery, ➤ podłączenie obiektów budowlanych do sieci wodno-kanalizacyjnej, ➤ ograniczenie intensywności zabudowy poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni działki budowlanej i wskaźnika udziału procentowego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ➤ w celu możliwie dobrego wkomponowania nowej zabudowy w otaczający krajobraz, należy dobrać odpowiednie materiały wykończeniowe oraz kolorystykę, zgodnie z zapisami Planu
Ur Tereny zabudowy usług sakralnych	➤ Teren istniejący – już zagospodarowany.
US Tereny usług sportu i rekreacji	➤ pokrycie potrzeb cieplnych obiektów w oparciu o zastosowanie energii elektrycznej, gazu (w tym w zbiornikach zewnętrznych) oraz odnawialnych źródeł energii, minimalizujących niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery, ➤ podłączenie obiektów budowlanych do sieci wodno-kanalizacyjnej, ➤ ograniczenie intensywności zabudowy poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni działki budowlanej i wskaźnika udziału procentowego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ➤ w celu możliwie dobrego wkomponowania nowej zabudowy w otaczający krajobraz, należy dobrać odpowiednie materiały wykończeniowe oraz kolorystykę, zgodnie z zapisami Planu
UT Tereny zabudowy usług turystyki	➤ pokrycie potrzeb cieplnych obiektów w oparciu o zastosowanie energii elektrycznej, gazu (w tym w zbiornikach zewnętrznych) oraz odnawialnych źródeł energii, minimalizujących niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery, ➤ podłączenie obiektów budowlanych do sieci wodno-kanalizacyjnej, ➤ ograniczenie intensywności zabudowy poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni działki budowlanej i wskaźnika udziału procentowego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ➤ w celu możliwie dobrego wkomponowania nowej zabudowy w otaczający krajobraz, należy dobrać odpowiednie materiały wykończeniowe oraz kolorystykę, zgodnie z zapisami Planu
P Tereny zabudowy produkcyjnej, przemysłowej, składów i infrastruktury	➤ pokrycie potrzeb cieplnych obiektów w oparciu o zastosowanie energii elektrycznej, gazu (w tym w zbiornikach zewnętrznych) oraz odnawialnych źródeł energii, minimalizujących niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery, ➤ podłączenie obiektów budowlanych do sieci wodno-kanalizacyjnej, ➤ ograniczenie intensywności zabudowy poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni działki budowlanej i wskaźnika udziału procentowego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, ➤ dopuszczenie urządzeń wykorzystujących energię z OZE o mocy do 100 kW ➤ stosowanie tłumików akustycznych, obudów poszczególnych urządzeń, ➤ zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian pomieszczeń, w których znajdują się maszyny wytwarzające hałas. ➤ w celu możliwie dobrego wkomponowania nowej zabudowy w otaczający krajobraz, należy dobrać odpowiednie materiały wykończeniowe oraz kolorystykę, zgodnie z zapisami Planu
ZC Tereny istniejących	Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących

cmentarzy	artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.
KDGP Tereny dróg publicznych	Przejścia dla zwierząt, w postaci: • przejść dolnych pod mostami i estakady, • przejść górnych lub tzw. zielone mostów dla dużych i średnich ssaków, • przepustów dla drobnych ssaków, tuneli dla płazów i gadów. Osłony antyolśnieniowe i ekrany akustyczne dla zwierząt. Urządzenia do płoszenia zwierząt – odtwarzanie odgłosów zwierząt Należy zlokalizować zaplecze budowy poza stwierdzonymi stanowiskami chronionych gatunków motyli oraz roślin, oraz należy zachować odległość co najmniej 50m od cieków i rowów. Zaplecza budowy wyposażać w kontener na odpady komunalne, przenośne sanitariaty i zapewnić ich regularne opróżnianie. Zapewnić sorbenty do zbierania ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych. Po zakończeniu prac teren zaplecza budowy uporządkować i przywrócić do stanu wyjściowego. W czasie prowadzenia prac przygotowawczych oraz robót budowlanych zapewnić specjalistyczny nadzór przyrodniczy, obejmujący kontrolę działań zapobiegających i zabezpieczających środowisko przyrodnicze na etapie realizacji robót budowlanych, w szczególności w następującym zakresie: • bieżącej obserwacji i analizy technologii i harmonogramu prowadzenia poszczególnych prac, a w przypadku wystąpienia nieprzewidzianych okoliczności i zdarzeń, podanie zaleceń, • nadzoru nad czynnościami związanymi z wycinką drzew i krzewów poza wskazanym terminem, • nadzoru nad wykonaniem wygradzeń tymczasowych zabezpieczających zwierzęta przed wkraczaniem na plac budowy oraz wygradzeń stałych zapobiegających wkraczaniu na jezdnię, • nadzoru nad uwalnianiem zwierząt z wiaderk umieszczonych na końcach wygradzeń herpetologicznych, • nadzoru nad wykonaniem wygradzenia o charakterze herpetologicznym planowanego zbiornika retencyjnego wód opadowych w celu uniemożliwienia zwierzętom dostawanie się do niego, • nadzoru nad likwidowaniem zastoisk wodnych oraz nieuformowanych skarp stanowiących miejsca dogodne do bytowania zwierząt w obrębie placu budowy, • nadzoru nad zabezpieczeniem (wygradzeniem taśmą ostrzegawczą) siedlisk chronionych gatunków motyli (modraszka telejusa, czerwonończyka nieparka i czerwonończyka fioletka) w sąsiedztwie inwestycji, • nadzoru nad pracami budowlanymi wykonywanymi w korytach cieków. przed przystąpieniem do robót ziemnych należy wykonać przekopy kontrolne. • wykonawca prac powinien dysponować sprzętem i środkami do

	neutralizacji ewentualnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego spowodowanymi przez węglowodory ropopochodne (np. apteczki ekologiczne). • zabezpieczyć skarpy oraz dno koryta rzeki i cieków przed rozmyciem przy użyciu materiałów naturalnych (wiklinowe brzegoskłony, połączone z narzutem kamiennym w wiklinowych płótkach). • prace budowlane prowadzić poza okresami wezbrań powodziowych. • prace należy zorganizować w taki sposób, aby uwzględnić naprzemienną pracę maszyn i urządzeń o wysokiej mocy akustycznej, aby nie dochodziło do nakładania się źródeł hałasu. • zastosować „cichą nawierzchnię”. • ograniczenie wycinki drzew do niezbędnego minimum. W fazie eksploatacji: • ograniczyć do minimum stosowanie środków do eliminacji śliskości nawierzchni raz okresowe usuwanie zanieczyszczonych odkładów (piasku, liści, mułków) z obszaru inwestycji. • zastosowanie odpowiednich systemów odprowadzania wody opadowej z powierzchni drogi oraz utrzymanie ich sprawności technicznej. • wprowadzić nasadzenia wzdłuż drogi rodzimych gatunków roślin, charakterystycznych dla miejscowych warunków siedliskowych, w taki sposób by stwarzać poczucie bezpieczeństwa i odseparowania od drogi, co spowoduje również zahamowanie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń – np. wtórnego pylenia z podłoża. • wykonywanie okresowych przeglądów urządzeń oczyszczających wody W celu zminimalizowania ingerencji w chronione łęgi w kilometrażu ok. 5+280 do 5+640 (Obszar Natura 2000) wykonanie estakady nad rzeką Czarna Nida umożliwiającej migrację zwierząt małych, średnich i dużych. Wykonanie estakady zmniejszy zajętość terenu, przyczyni się do minimalizacji bezpośredniej ingerencji drogi w cenne siedliska przyrodnicze i stanowiska chronionych gatunków zwierząt, obniżenie zakresu niezbędnej wycinki drzew, redukcji skali zmian stosunków wodnych oraz zminimalizuje barierę w przemieszczaniu się zwierząt.
RU Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, leśnych i rybackich	• pokrycie potrzeb cieplnych obiektów w oparciu o zastosowanie energii elektrycznej, gazu (w tym w zbiornikach zewnętrznych) oraz odnawialnych źródeł energii, minimalizujących niską emisję zanieczyszczeń do atmosfery, • podłączenie obiektów budowlanych do sieci wodno-kanalizacyjnej, • ograniczenie intensywności zabudowy poprzez określenie wskaźników minimalnej powierzchni działki budowlanej i wskaźnika udziału procentowego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, • środki ochrony roślin oraz nawozy stosować zgodnie z wytycznymi producentów. • w celu możliwie dobrego wkomponowania nowej zabudowy w otaczający krajobraz, należy dobrać odpowiednie materiały wykończeniowe oraz kolorystykę, zgodnie z zapisami Planu

IX. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Na etapie sporządzania „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów”, przyjęto rozwiązania zaproponowane przez zainteresowane strony.

Lokalizacja terenu pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjną i usługową jest wynikiem potrzeb działalności lokalnej społeczności. Powyższe inwestycje przyczynią się do stworzenia nowych miejsc pracy i przyczynia się do rozwoju gminy.

W trakcie sporządzania projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki i luk we współczesnej wiedzy, a w szczególności z problemem dokonania oceny środowiskowej pod względem zagrożenia powierzchni ziemi, roślin, zwierząt oraz krajobrazu.

X. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 977 z późn. zm.) organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – wójt, zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady do przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

W przypadku, gdy zaistnieje możliwość negatywnego oddziaływania któregoś z elementów planowanej inwestycji na chronione środowisko przyrodnicze lub na siedliska chronionych gatunków roślin bądź też inne chronione elementy przyrody o znaczeniu priorytetowym przewidywany jest monitoring podczas eksploatacji. Monitoring miałby na celu określenie skuteczności zastosowanych rozwiązań w celu ochrony przyrody.

Proponowany monitoringiem oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze jest:

- w sposób ciągły diagnozować zmiany w zakresie zagospodarowania przestrzeni na podstawie systematycznych inwentaryzacji (zadanie samorządu gminnego),
- coroczna kontrola, w okresie dwóch lat po zakończeniu inwestycji, stanu przyrodniczego obiektu i terenu wokół obiektu,
- wprowadzić monitoring obszarów i obiektów ochrony przyrody i obiektów planowanych do objęcia ochroną, między innymi dla oceny stanu ich siedlisk, szaty roślinnej i fauny oraz skuteczności prowadzonych zabiegów ochronnych (zadanie służb Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska),
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywane 1 raz na 4 lata.

XI. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Oddziaływanie inwestycji będzie ograniczone terytorialnie – na obszarach objętych planem.

W związku z powyższym nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

XII. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Zgodnie z uregulowaniami prawnymi dotyczącymi udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice,

Brudzów, Zaborze, Łabędziów” wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko projektu „Planu”, której zakres i stopień szczegółowości uzgadnia się z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Głównym zadaniem projektu „Planu” jest poszerzenie przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjną i usługową. „Plan” zakłada także poszerzenie istniejących dróg do prawidłowych parametrów technicznych oraz korektę układu komunikacyjnego.

Powyższy teren zlokalizowany jest w obrębach Radomice, Brudzów, Zaborze i Łabędziów.

Celem opracowania „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania realizacji tego planu na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeograficzne. Nie przewiduje się oddziaływania na obszary Natura 2000.

Posłużono się metodą opisową, obejmującą przedstawienie wpływu, a następnie ocenę stopnia i zakresu oddziaływania na środowisko inwestycji na różnych etapach ich realizacji.

Przedmiotowy teren położony jest w obrębie Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów, w gminie Morawica, w powiecie kieleckim, w województwa świętokrzyskim. Na terenie opracowania planu zlokalizowany jest rezerwat przyrody „Radomice”, Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Natura 2000 – Dolina Czarnej Nidy (PLH260016).

Morawica to gmina miejsko-wiejska. Gmina położna jest w odległości od Warszawy o ok. 14 km od Kielc, ok. 104 km od Krakowa, ok. 210 km od Warszawy.

Obszar gminy Morawica położony jest na pograniczu dwu jednostek geologicznych: trzonu paleozoicznego i obrzeżenia mezozoicznego Gór Świętokrzyskich.

Obszar gminy Morawica znajduje się w dorzeczu rzeki Nidy i jej dopływu – Czarnej Nidy. Przeważająca część obszaru odwadniana jest przez rzekę Czarną Nidę. Na obszarze objętym planem znajduje się zbiorniki Brudzowie Lipie oraz Brudzowie Małym, pełniące funkcje retencyjne oraz przeciwpożarowe. Obszar objęty planem położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 418 – Zbiornik Gałęzice-Bolechowice-Borków. Jest to zbiornik szczelinowo-krasowy. Obszar objęty „Planem” położony jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych - JCWPd 101 oraz Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Rzecznych Czarna Nida od Pierzchnianki do Morawki z Lubrzanką (od Zalewu Cedzyna do ujścia) (RW20008216459), Pierzchnianka (RW200062164389) oraz Morawka (RW200072164699).

W strukturze jakościowej gleb na terenie gminy Morawica przeważają użytki rolne niskich klas bonitacyjnych (V i VI) – odpowiednio 67% i 54,5% areалу.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt wymagających ustalenia takich stref.

Gmina Morawica leży na pograniczu dwóch krain geobotanicznych tj. Krainy Wyżyn Miechowsko-Sandomierskich (Okręg Pogórza Szydłowskiego) – południowo-wschodnia część gminy, oraz Krainy Gór Świętokrzyskich – Okręg Gór Świętokrzyskich Właściwych (wschodnia część gminy) i Okręg Chęcińsko-Kielecki, obejmujący pozostały teren gminy. Na obszarach objętym planem poza terenami zainwestowanymi, terenami związanymi z obszarami chronionymi oraz terenami leśnymi występuje roślinność oraz fauna synantropijna terenów rolnych.

Na terenie gminy Morawica stwierdzono występowanie ok. 34 gatunków roślin chronionych oraz zagrożonych w skali kraju.

Wśród ssaków występuje tu również fauna powiązana z kompleksami leśnymi jak dzik, jeleń, lis, sarna.

Pod względem klimatycznym obszar gminy położony jest w obszarze Krainy Gór Świętokrzyskich. Jest on ostrzejszy od klimatów nizinnych oraz łagodniejszy niż klimaty górskie.

Brak realizacji projektowanego dokumentu („opcja zero”) nie wpłynie na zmianę obecnego stanu

środowiska, tereny te pozostaną w dotychczasowym użytkowaniu i przeznaczeniu.

Realizacja projektowanego „Planu”, nie będzie miała znaczących oddziaływań na ochronę rezerwatu przyrody „Radomice”, Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Dolina Czarnej Nidy (PLH260016).

Budowa obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej (1KDGP, 2KDGP) stanowi inwestycję celu publicznego o znaczeniu ogólnokrajowym. Ma poprawić warunki komunikacyjne oraz zmniejszyć ryzyko wypadkowości i uciążliwości dla mieszkańców Woli Morawickiej oraz Morawicy. Z tego względu dopuszcza się, aby planowana inwestycja związana była ze złamaniem części zakazów obowiązujących na obszarze kolidujących z nią Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (np. likwidacja zadrzewień śródpolnych i nadrzecznych, trwała zmiana rzeźby terenu). Zakres wraz ze skalą złamania zakazów został ograniczony do niezbędnego minimum oraz przytoczono szereg działań minimalizujących wpływ przedsięwzięcia na środowisko. W granicach obszaru Natura 2000 Dolina Czarnej Nidy będzie konieczna wycinka części drzewostanu łęgowego, jednak zakres ingerencji w cenne siedliska został zminimalizowany dzięki decyzji o realizacji estakady.

Realizacja „Planu” niesie za sobą problemy dotyczące ochrony środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, a mianowicie:

- wzrost emisji hałasu od środków transportu,
- wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- zmiana wizualna krajobrazu,
- uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej.

Przy sporządzaniu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych: Radomice, Brudzów, Zaborze, Łabędziów” miały zastosowanie cele ochrony środowiska określone w aktach prawnych ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, które zostały uwzględnione przy opracowywaniu „Planu”.

Organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – burmistrz, zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji Rady do przeprowadzenia analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

W przypadku, gdy zaistnieje możliwość negatywnego oddziaływania któregoś z elementów planowanej inwestycji na chronione środowisko przyrodnicze lub na siedliska chronionych gatunków roślin bądź też inne chronione elementy przyrody o znaczeniu priorytetowym przewidywany jest monitoring podczas eksploatacji. Monitoring miałby na celu określenie skuteczności zastosowanych rozwiązań w celu ochrony przyrody.

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na oddziaływanie ograniczone terytorialnie - do terenu objętego „Planem”.